

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

(Жоғары кәсіптік білім)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҒЫ

(ЖАЛПЫ БӨЛІК)

«5В030100 – Құқықтану»

бакалавриат мамандығы бойынша

3 несие

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Астана
2017

АЛҒЫ СӨЗ

1. «Құқық» мамандықтар тобы бойынша оқу-әдістемелік секциясымен, «КАЗГЮУ Университеті» АҚ-ның Заңгерлерді бағалау және сертификатау бойынша бюросының қолдауымен **ДАЙЫНДАЛҒАН ЖӘНЕ ЕНГІЗІЛГЕН.**
2. Республикалық жоғары және ЖОО кейінгі білім беру оқу-әдістемелік кеңесінің 2016 жылғы 30 шілдедегі хаттамалық шешімімен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ КҮШІНЕ ЕНГІЗІЛГЕН.**
3. **АЛҒАШҚЫ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН.**
4. Типтік оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы №1080 қаулысымен бекітілген мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес әзірленген және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 16 тамыздағы №343 бұйрығымен бекітілген 5B030100-«Құқықтану» мамандығы бойынша «Жоғары білім берудің типтік оқу жоспарымен» әзірленді.

Бағдарлама «Құқық» мамандықтары тобы бойынша оқу-әдістемелік секцияның рұқсатынсыз көбейтіле және таратыла алмайды.

МАЗМҰНЫ

I. Түсіндірме хат	4
II. Дәріс сабақтарының тақырыптары	7
III. Тәжірибелік (семинар) сабақтардың тақырыптары	35
IV. Өзіндік дербес оқуға қалдырылған тақырыптардың тізімі	48
V. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі	57
VI. Үлгі оқу бағдарламасының авторлары	63

I. Түсіндірме хат

«Қазақстан Республикасының Қылмыстық құқығы (Жалпы және Ерекше бөліктері)» Қазақстан Республикасында «Құқықтану» мамандығы бойынша маман дайындауды жүргізетін жоғары оқу орындарында оқытылатын міндетті компонент пәндері болып табылады. Бұл оқу пәндері демократиялық құқықтық мемлекет мұқтаждықтарына қарай ұдайы өзгеріп отыратын қылмыстық құқық ғылымының теориялық ережелерін ғана емес, сонымен бірге қылмыстық заңнама мен оны қолдану тәжірибесін де игеруді көздейді. Сондықтан олардың мазмұны қолданыстағы қылмыстық заңнаманың концептуалды мазмұнына және мемлекеттің жалпы құқықтық саясатының маңызды буыны болып табылатын қылмыстық саясатына толық негізделген.

Қазіргі таңда Қазақстан Республикасында қос векторлы қылмыстық саясат іске асырылуда: а) онша ауыр емес және ауырлығы орташа қылмыстарды алғаш рет жасаған, сондай-ақ халықтың әлеуметтік әлсіз топтары - жүкті және асырауында кәмелетке толмаған балалары бар жалғызбасты әйелдерге, кәмелетке толмағандарға, жасы ұлғайған адамдарға қатысты ізгілендіру; б) ауыр және аса ауыр қылмыстар жасауға кінәлі, қылмыстық қуғындаудан жасырынып жүрген адамдарға қатысты, сондай-ақ қылмыстар кәнігілігі кезінде қатал қылмыстық саясат.

Заманауи Қазақстанның қылмыстық заңнамасының дамуына тұрақтылық пен динамизмнің қақтығысы тән. 2014 жылы жаңа кодификацияланған қылмыстық заңның қабылдануы қылмыстық заңнаманың тұрақтылығына, концептуалды құрылымы мен ішкі бірлігін сақтауға ұмтылыстың нәтижесі болды. Ал одан кейінгі кезеңде біз, бір жағынан, қылмыстық іс-қимылдардың қауіпті көріністеріне қарсы іс-қимылдардың объективті қажеттілігінен туындаған, екінші жағынан, қылмыстық және әкімшілік-деликттік құқық арасында нақты аражіктің болмауының салдары болып табылатын динамизм көріністерін қайта байқап отырмыз.

Ұлттық құқығын жаңғырту барысында Қазақстан әралуан құқықтық жүйелердің конвергенциялану үрдістеріне бауланған ел ретінде өзінің өміршеңдігін көрсеткен құқықтық институттарды енгізуде белсенділік танытады. Осындай институттардың бірі – Батыстың көптеген елдерінде қабылданған қылмыстық жазаланушы әрекеттерді қылмыс пен қылмыстық теріс қылыққа ажырату. Жазалар жүйесін бас бостандығынан айыруға балама жазаларды кеңейту бағытында қайта қарау да үздік шетелдік тәжірибені ескере отырып іске асырылған.

Назар аудару керек болатын тағы да бір жағдай – қылмыстық заңнама мен оны қолдану тәжірибесін айтарлықтай деидеологизациялау.

Құқықтық болмыс аясында орын алып отырған жоғарыда аталған үрдістер, сол сияқты жоғары заңгерлік білімі бар мамандарды дайындауға қойылатын талаптардың өсуі «Қазақстан Республикасы Қылмыстық құқығы (Жалпы бөлігі)» оқу пәнінің мазмұнында көрініс табуы керек.

«Қазақстан Республикасы Қылмыстық құқығы (Жалпы бөлігі)» оқу пәнінің затын қылмыстық заңнама және қылмыстық құқық ғылымы құрайды. Қылмыстық құқықтың Жалпы бөлігі жалпы принциптер, институттар мен категориялар көзделетін, қылмыстық жауаптылықтың негіздері мен шектерін және жаза мен өзге де қылмыстық құқықтық ықпал ету шараларын қолданудың, қылмыстық жауаптылық пен жазадан босатудың тәртібі мен жағдайларын анықтайтын негізгі ережелер бекітілетін нормалардан тұрады. Жалпы бөлік нормаларында қылмыстық құқықтың негізгі ұғымдары – қылмыстық заң, қылмыстық құқық бұзушылық пен жазаға қатысты неғұрлым маңызды сұрақтар реттеледі.

Осы оқу пәнін игеруде студенттер қылмыстық құқықтың Жалпы және Ерекше бөліктерінің нормалары бір-бірімен ажырамас байланыста болатынын, тек біртұтастылығында ғана дербес құқық саласы – Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығын құрайтынын ескеру керек.

Студенттердің Қазақстан Республикасы қылмыстық құқығының Жалпы бөлігі бойынша терең теориялық білім алуы және осы негізде олардың сот пен құқық қорғау органдарына жүктелген міндеттерді табысты атқаруына қажет болатын дағдылар мен қабілеттіліктерді иемденуі осы оқу пәнінің **мақсаты** болып табылады.

«Қазақстан Республикасы Қылмыстық құқығы (Жалпы бөлігі)» оқу пәнінің **міндеттері**: қылмыстық құқық ғылымының принциптері, категориялары мен ережелері туралы жүйелендірілген теориялық білім алу; қолданыстағы қылмыстық заңнамада бағыт-бағдар таба білу; қылмыстық заң нормасын қолдану және талқылау қабілеттіліктерін дамыту; қылмыстылыққа қарсы іс-қимылдың және адам құқықтары мен бостандықтарын, қоғам мен мемлекеттің мүдделерін қылмыстық құқықтық қорғаудың тиімді құралы ретінде қылмыстық заңға деген құрметпен қарауды қалыптастыру.

Оқу пәнінің **пререквизиттері** «Мемлекет пен құқық теориясы», «Қазақстан Республикасының конституциялық құқығы» болып табылады.

«Қазақстан Республикасы Қылмыстық құқығы (Жалпы бөлігі)» пәнінің **постреквизиттері** «Қазақстан Республикасы Қылмыстық құқығы (Ерекше бөлігі)», сондай-ақ «Қазақстан Республикасы қылмыстық іс жүргізу құқығы», «Қазақстан Республикасы қылмыстық атқару құқығы», «Криминология» пәндері болады.

«Қазақстан Республикасы Қылмыстық құқығы (Жалпы бөлігі)» пәнін меңгеру келесі **кәсіптік құзырлылықтарды** қалыптастыруға бағытталған:

Білім: қылмыстық құқық Жалпы бөлігінің негізгі принциптері мен санаттарын біледі, қылмыстық құқықтың қорғаушылық және алдын алушылық функцияларының мағынасын түсінеді; қылмыстық жауаптылықтың құқықтық жауаптылықтың бір түрі ретіндегі ерекшеліктерін біледі, қылмыстық құқық бұзушылық жасаған адамдарға жаза мен өзге де қылмыстық құқықтық ықпал ету шараларын қолдану негіздерін қатаң сақтаудың мағынасын түсінеді.

Дағды: қылмыстық құқық Жалпы бөлігінің нормаларын сөзбе-сөз және оның мағынасына қарай қолдана алады; қылмыстық жауаптылық негіздерінің

бар/жоғы, қылмыстық жауаптылық пен жазадан босату негіздерінің бар/жоғы сұрақтары бойынша құқықтық білікті қорытынды бере алады.

Қоғамдық құзырлылық: қылмыстық заң нормаларын қолданудың құқықтық және әлеуметтік-экономикалық салдарын түсіне отырып әрекет етеді; қылмыстық құқық пен заңға құрметпен қарайды, сыбайлас жемқорлық көріністеріне шыдамсыздық танытады.

Осы үлгі оқу бағдарламасын дайындау барысында авторлар «Университет КАЗГЮУ» АҚ қылмыстық, қылмыстық атқару құқығы және криминология кафедрасында «ҚР Қылмыстық құқығы (Жалпы бөлігі)» пәнін 5В030100-Құқықтану мамандығының студенттеріне оқыту тәжірибесін назарға алған.

II. Дәріс сабақтарының тақырыптары

Тақырып №1. Қылмыстық құқық түсінігі, міндеттері, жүйесі және принциптері

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық құқық қазақстандық құқықтың дербес саласы ретінде. Қылмыстық құқық пәні және әдісі. Қылмыстық құқықтың іргелес құқық салаларынан реттеу пәні мен әдісі бойынша айырмашылығы. Қылмыстық құқықтың қорғаушылық және алдын алушылық функциясы. Қылмыстық құқықтың азаматтардың заңды мінез-құлқын қалыптастырудағы рөлі. Қылмыстық құқық жүйесі: Жалпы және Ерекше бөліктері. Қылмыстық құқықтың салалық принциптері: заңдылық, әділділік, азаматтардың заң алдындағы теңдігі, жеке кінәлі жауаптылық, ізгілік және қудалауды үнемдеу, жауаптылық пен жазаның болмай қоймайтындығы, жауаптылық пен жазаны жеке саралау және даралау. Қылмыстық құқық принциптерін заңда бекіту мәселесі. Мемлекеттің қылмыстық саясатының тарихи шарттылығы. Заманауи Қазақстанның қылмыстық саясатының негізгі бағыттары. Қылмыстық құқық ғылымы.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

- қылмыстық құқықтың дербес құқық саласы ретіндегі мәні мен мағынасын біледі;
- қылмыстық құқық функцияларын біледі;
- қылмыстық құқық жүйесін біледі;
- қылмыстық құқық принциптерін және олардың заң шығару және құқық қолдану қызметі үшін маңызын біледі;

дағдылары:

- қылмыстық құқықты реттеу пәніне қарай іргелес құқық салаларынан ажырата алады;
- қылмыстық құқықты құқық саласы ретінде, құқықтық ғылым ретінде және оқу пәні ретінде ажырата алады.

3. Сот тәжірибесі

Қылмыс жасаған адамдардың заң мен сот алдындағы теңдігін бұзуға жол бермеу туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша сот алқасының 2010 ж. 4 мамырдағы № 4уп-78-10 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 161-162.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасы туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 24 тамыздағы № 858 Жарлығы (2.8-тармағы).

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.7-21.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.5-32.

Тақырып №2. Қылмыстық заң

1. Тақырып мазмұны

Жоғары заң күшіне ие, қылмыстық жазаланушы әрекеттердің шеңберін анықтайтын кодификацияланған нормативтік құқықтық акт ретіндегі қылмыстық заң түсінігі. Қазақстан Республикасының қолданыстағы қылмыстық заңы. Қылмыстық заңнаманың Қазақстан Республикасының Конституциясы мен халықаралық құқықтың жалпыға бірдей танылған принциптері мен нормаларына сәйкестігі туралы талап. Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесі мен Жоғарғы Сотының нормативтік қаулылары Қазақстан Республикасының қылмыстық заңнамасының құрамдас бөліктері ретінде. Қылмыстық заң құрылымы. Қылмыстық құқықтық норма құрылымы. Қылмыстық құқықтық норма диспозициясы мен санкциясының түрлері. Қылмыстық заңның кеңістіктегі күші. Қылмыстық заңның кеңістіктегі күшінің принциптері: аумақтылық, азаматтылық, нақты, әмбебап. Қылмыстық заңның уақыттағы күші. Кері күші бар қылмыстық заңдар. Қылмыстық заңды талқылау, талқылау түрлері.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

- қылмыстық заңның айрықшалық белгілерін біледі;
- қолданыстағы қылмыстық заңнаманы біледі;
- қылмыстық заң және қылмыстық құқықтық норма құрылымын біледі;
- қылмыстық заңның кеңістіктегі, адамдарға қатысты және уақыттағы күшін біледі;
- қылмыстық заңды талқылау тәсілдерін біледі;

дағдылары:

- қылмыстық құқықтық норма құрылымын талдауды, диспозиция мен санкция түрін анықтай алады;

– Қазақстан Республикасы аумағында және аумағынан тысқары жерде қылмыстық жазаланушы әрекеттердің жасалуына байланысты тәжірибелік ситуацияларды шеше алады;

– Қазақстан Республикасы азаматтарының, шетел азаматтарының және азаматтығы жоқ адамдардың қылмыстық жазаланушы әрекеттерді жасауына байланысты тәжірибелік ситуацияларды шеше алады;

– қылмыстық заңның уақыттағы күшіне және қылмыстық заңның кері күшіне байланысты тәжірибелік ситуацияларды шеше алады.

3. Сот тәжірибесі

1. «Қазақстан Республикасы халықаралық шарттарының нормаларын қолдану туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2008 жылғы 10 шілдедегі № 1 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

2. «Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 6-бабын қолдану жөніндегі сот практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2016 жылғы 22 желтоқсандағы № 15 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. «Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек пен құқықтық қатынастар туралы конвенцияны бекіту туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 10 наурыздағы № 531 Заңы (қолданыстағы редакциясында).

4. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы туралы» Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 16 қаңтардағы № 70-V Заңы (қолданыстағы редакциясында).

5. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.9-64.

6. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.22-44.

7. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.32-64.

8. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.3-13; 94-126.

9. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.13-14; 34-39.

Тақырып №3. Қылмыстық құқық бұзушылықтар

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық құқық бұзушылық түсінігі. Қылмыстық құқық бұзушылықтарды қылмыстарға және қылмыстық теріс қылықтарға ажырату негізіне алынған жіктер. Қылмыс түсінігі және белгілері. Қылмыс санаттары. Өртүрлі негіздер бойынша қылмыстарды жіктеу. Қылмыстық теріс қылық түсінігі және белгілері. Қылмыстық заңда «қылмыстық теріс қылық» категориясын ажыратудың тәжірибелік маңызы. Болмашы әрекет. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың өзге құқық бұзушылықтар мен қоғамға қарсы іс-қимылдардан айырмашылығы.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

- қылмыстық құқық бұзушылық түсінігін біледі;
- қоғамға қауіптілік дәрежесі мен жазаланушылығына қарай қылмыстық құқық бұзушылық түрлерін біледі;
- қылмыстардың сипаты мен қоғамға қауіптілік дәрежесіне қарай санаттарын біледі;
- әрекетті болмашы деп тану жіктерін біледі;

дағдылары:

- қылмыстық құқық бұзушылықтарды өзге құқық бұзушылықтардан ажырата алады;
- қылмыстық құқық бұзушылық түрін анықтай алады;
- қылмыс санатын анықтай алады;
- қылмыстық жазаланушы әрекетті болмашы әрекеттен ажырата алады.

2. Сот тәжірибесі

Тұлғаның жасаған азаматтық құқықтық мәмілесін қылмыс деп заңсыз танылуына байланысты бірінші сот инстанциясының үкімінің күшін жойған ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының 2011 ж. 29 шілдедегі № 2уп-185-11 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С.17-19.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.65-75.

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.45-52.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.71-84.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.126-139.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С. 39-42.

Тақырып №4. Қылмыстық жауаптылық және оның негізі

1. Тақырып мазмұны

Құқықтық жауаптылықтың дербес түрі ретіндегі қылмыстық жауаптылық түсінігі. Қылмыстық жауаптылық мәні және оның түрлері (позитивті және ретроспективті). Қылмыстық жауаптылықтың заңда бекітілген негізі. Қылмыстық жауаптылық негізі (негіздері) туралы сұрақтың теориялық қырлары. Қылмыстық жауаптылық және қылмыстық құқықтық қатынастар. Қылмыстық құқықтық қатынас субъекттері және мазмұны. Қылмыстық жауаптылықтың пайда болуы, іске асырылуы және тоқтатылуы. Жаза мен өзге де қылмыстық құқықтық ықпал ету шаралары қылмыстық жауаптылықты іске асыру нысандары ретінде.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

– қылмыстық жауаптылық түсінігі мен негізін біледі;
– қылмыстық құқықтық қатынас мазмұнын, оның қылмыстық жауаптылықпен арақатынасын біледі;

– қылмыстық жауаптылықты іске асыру нысандарын біледі;

дағдылары:

– қылмыстық жауаптылықты құқықтық жауаптылықтың өзге түрлерінен ажырата алады;

– нақты тәжірибелік ситуацияларға қатысты қылмыстық жауаптылық негізінің бар не жоқтығы туралы сұрақты шеше алады.

3. Сот тәжірибесі

Қылмыстық заңның қылмыстық жауаптылықтың негізі туралы талабының сақталмауына байланысты бірінші инстанция соттарының үкімдерінің күшін жойған ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша сот алқасының 2011 ж. 24 сәуірдегі № 2уп-99-11 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 14-17.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.27-59.

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.134-138.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.64-71.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.86-94.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.33-34.

Тақырып №5. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамы

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық құқық бойынша қылмыстық құқық бұзушылық құрамының түсінігі. «Қылмыстық құқық бұзушылық» және «қылмыстық құқық бұзушылық құрамы» ұғымдарының арақатынасы. Қылмыстық жауаптылықтың бірден-бір негізі ретіндегі қылмыстық құқық бұзушылық құрамының маңызы. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының элементтері және белгілері. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының түрлері. Қылмыстық құқық бұзушылықты саралау түсінігі. Қылмыстық заңды дұрыс қолдану үшін қылмыстық құқық бұзушылық құрамының белгілерін дәл анықтаудың маңызы.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

– қылмыстық жауаптылық негізі туралы сұрақты шешу үшін қылмыстық құқық бұзушылық құрамының түсінігі мен маңызын біледі;

– қылмыстық құқық бұзушылық құрамының элементтерін және оларды сипаттайтын белгілерді біледі;

– қылмыстық құқық бұзушылық құрамының түрлерін біледі;

– қылмыстық құқық бұзушылықты саралау түсінігін біледі;

дағдылары:

– «қылмыстық құқық бұзушылық» және «қылмыстық құқық бұзушылық құрамы» ұғымдарын ажырата алады;

– қылмыстық құқық бұзушылық құрамының қоғамға қауіптілік дәрежесіне, құрылымы мен конструкциясына қарай түрлерін анықтай алады.

3. Сот тәжірибесі

Іс бойынша қылмыс құрамының объективтік жағын да, субъективтік жағын да анықтау міндеттілігі туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер

бойынша сот алқасының 1999 ж. 16 қарашадағы № 2н-176-99 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С.32-33.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.53-59.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.84-99.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.87-94.

Тақырып №6. Қылмыстық құқық бұзушылық объектісі

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық құқық бойынша қылмыстық құқық бұзушылық объектісінің түсінігі. Қылмыстық заң қылмыстық құқықтық қорғау объекттері және олардың иерархиясы туралы. Қылмыстық құқық бұзушылық объекттерінің түрлері (тігінен жіктеу): жалпы, тектік, тікелей. Қылмыстық құқық бұзушылық объекттерінің жіктелуінің Қылмыстық кодексінің Ерекше бөлімін жүйелендіру үшін маңызы. Көпобъектілі қылмыстық құқық бұзушылықтардағы тікелей объекттердің түрлері (көпдененінен жіктеу): негізгі, қосымша, факультативті. Қылмыстық құқық бұзушылық заты және оның саралаудағы маңызы. Қылмыстық құқық бұзушылық объектісі мен затының арақатынасы. Жәбірленушінің жеке басы және оның саралаудағы маңызы.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

– қылмыстық құқық бұзушылық объектісінің түсінігін және маңызын біледі;

– қылмыстық құқық бұзушылық объекттерінің түрлерін біледі;

– қылмыстық құқық бұзушылық объектісін сипаттайтын белгілерді біледі;

дағдылары:

– қылмыстық құқық бұзушылықтың тектік және тікелей объектісін таба алады;

– көпобъектілі қылмыстық құқық бұзушылықтарда негізгі және қосымша тікелей объекттерді таба алады;

– қылмыстық құқық бұзушылық объектісі мен затын ажырата алады.

3. Сот тәжірибесі

1. Қол сұғушылық объектісі мен заты дұрыс анықталмауына байланысты бірінші инстанция сотының үкімінің күшін жойған ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының 2012 ж. 24 шілдедегі № 2уп-186-12 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С.30-31.

2. «Контрабанда үшін қылмыстық жауапкершілік жөніндегі заңдарды қолдану тәжірибесі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 1997 жылғы 18 шілдедегі № 10 нормативтік қаулысы (1-тармағы) (қолданыстағы редакциясында).

3. «Адамның өмірі мен денсаулығына қарсы кейбір қылмыстарды саралау туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2007 жылғы 11 мамырдағы № 1 нормативтік қаулысы (23-тармағы) (қолданыстағы редакциясында).

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.60-68.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.99-121.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.87-94.

Тақырып №7. Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағы

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағының түсінігі және маңызы. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының объективтік жағын сипаттайтын белгілер. Объективтік жақ белгілерін міндетті және факультативті белгілерге бөлу. Қоғамға қауіпті іс-әрекет. Әрекет және әрекетсіздік қоғамға қауіпті іс-әрекеттің нысандары ретінде. Қылмыстық құқық бұзушылық зардабының түсінігі және түрлері. Материалды, формалды және келте құрамдас қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қоғамға қауіпті әрекет пен қоғамға қауіпті зардап арасындағы себептік байланыс. Қылмыстық құқық бұзушылық жасау тәсілі, орны, уақыты, жағдайы, қаруы мен құралы қылмыстық құқық бұзушылық құрамының объективтік жағын сипаттайтын белгілер ретінде.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

– қылмыстық құқық бұзушылық құрамының объективтік жағының түсінігі мен маңызын біледі;

– қылмыстық құқық бұзушылық құрамының объективтік жағын сипаттайтын белгілерді біледі;

– қылмыстық құқық бұзушылық құрамы объективтік жағының белгілерін сипаттау тәсілдерін біледі;

дағдылары:

– қылмыстық құқық бұзушылық құрамы объективтік жағының белгілерін таба алады;

– қоғамға қауіпті әрекет пен қоғамға қауіпті зардап арасындағы себептік-салдарлық байланысты анықтай алады;

– объективтік жақ белгілерінің сипатталу тәсіліне қарай қылмыстық құқық бұзушылық құрамының түрін анықтай алады.

3. Соттық тәжірибе

Әрекет пен орын алған зардап арасындағы себептік байланыстың болмауына байланысты бірінші инстанция соттарының үкімдерінің күшін жойған ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының 2010 ж. 18 мамырдағы № 2уп-93-10, 2011 ж. 27 қыркүйектегі № 2уп-233-11 қаулылары /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 24-29.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.69-92.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.211-135.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С. 87-94.

Тақырып №8. Қылмыстық құқық бұзушылық субъектісі

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық құқық бойынша қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің түсінігі және маңызы. Қылмыстық жауаптылық жасына жету қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің міндетті белгісі ретінде. Жауаптылық 14 жастан бастап белгіленетін қылмыстық құқық бұзушылықтар. Есі дұрыстық қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің міндетті белгісі ретінде. Шектеулі есі дұрыстық және жасы бойынша шектеулі есі дұрыстық, олардың қылмыстық жауаптылыққа ықпалы. Есі дұрыс еместік түсінігі. Есі дұрыс еместіктің құқықтық және медициналық жіктері. Қоғамға қауіпті әрекетті жасаған адамды есі дұрыс емес деп танудың құқықтық салдары. Қылмыстық құқық бұзушылықтың арнайы субъектісі түсінігі және түрлері. Қазақстанда заңды тұлғалардың қылмыстық жауаптылығын енгізу перспективалары.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

– қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің түсінігі мен маңызын біледі;
– қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің міндетті белгілерін біледі;
– қылмыстық құқық бұзушылықтың арнайы субъектісінің белгілерін біледі;

дағдылары:

– қылмыстық құқық бұзушылық жасаған адамның жасын анықтай алады;
– қылмыстық құқық бұзушылық жасаған адамның есі дұрыстығы немесе дұрыс еместігі туралы сұрақты шеше алады;
– қылмыстық құқық бұзушылықтың арнайы субъектісінің белгілерін таба алады.

3. Сот тәжірибесі

1. Жасалғаны үшін жауаптылық он төрт жастан бастап белгіленген қылмыстар тізімінің толықтығы туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша алқасының 2002 ж. 22 мамырдағы № 2а-26-2-02 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 23-24.

2. «Кейбір сыбайлас жемқорлық қылмыстарды қарау практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2015 жылғы 27 қарашадағы № 8 нормативтік қаулысы (2-4-тармақтары) (қолданыстағы редакциясында).

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.85-92.

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.92-102.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.135-151.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.153-165.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.46-49.

Тақырып №9. Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағы

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының түсінігі және маңызы. Кінә қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының міндетті белгісі ретінде. Кінә мазмұнындағы интеллектуалды және ерікті компоненттердің арақатынасы кінә нысандарын ажырату жіктері ретінде. Қасақаналық және оның түрлері. Абайсыздық және оның түрлері. Объективті айып тағуға жол берілмеушілік. Кінәсіздікпен зиян келтірудің заңда бекітілген түрлері. Бір қылмыстық құқық бұзушылықта кінәнің екі нысанының үйлесімділігінің мүмкіндігі. Кінәнің екі нысанымен жасалатын қылмыстық құқық бұзушылықтар үшін жауаптылық. Ниет және мақсат қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының белгілері ретінде. Қылмыстық құқықтағы қателесу түсінігі және түрлері. Фактілі қателесудің кінә мен қылмыстық жауаптылыққа әсері.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

- қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының түсінігі мен маңызын біледі;
- кінә түсінігі, мазмұны мен нысандарын біледі;
- қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының факультативтік белгілерін біледі;
- қателесудің қылмыстық жауаптылыққа әсерін біледі;

дағдылары:

- кінә нысандары мен түрлерін тәжірибелік ситуацияларға қатысты анықтай алады;
- қылмыстық құқық бұзушылықтың ниеті мен мақсатын тәжірибелік ситуацияларға қатысты анықтай алады;
- қылмыстық жауаптылықтың субъективтік негізінің бар болуы немесе болмауы туралы сұрақты тәжірибелік ситуацияларға қатысты шеше алады.

3. Сот тәжірибесі

1. Объективті айыптауға жол берілмейтіндік туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша сот алқасының 1999 ж. 16 қарашадағы № 2н-176-99 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С.32-33.

2. Адамды әрекеттерінде қылмыс құрамының субъективтік жағы болмағанда заңсыз соттау туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының 2011 ж. 6 желтоқсандағы № 2уп-307-11 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С.21-23.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.92-105.

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.103-133.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.151-178.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.165-179.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.49-57.

Тақырып №10. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігі

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінің түсінігі. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінің күрделі дара– жалғаспалы, созылмалы, құрамдас, баламалы әрекетті, баламалы салдарлы, кінәнің екі нысанмен жасалатын қылмыстық құқық бұзушылықтардан айырмашылығы. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінің тек заңда бекітілген нысандарының ғана болатындығы. Қылмыстардың немесе қылмыстық теріс қылықтардың бірнеше рет жасалуы. Бірнеше реттіліктің саралауға және жазаға әсері. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың жиынтығының түсінігі, белгілері және түрлері. Жиынтықтың саралауға және жазаға әсері. Қылмыстардың қайталануының түсінігі, белгілері және түрлері. Қайталанудың жазаға әсері.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

– қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінің түсінігін және белгілерін біледі;

– күрделі дара қылмыстық құқық бұзушылықтардың түрлерін біледі;

– қылмыстық құқық бұзушылықтардың нысандарын біледі;

дағдылары:

– күрделі дара қылмыстық құқық бұзушылық түрін анықтай алады;

– күрделі дара қылмыстық құқық бұзушылықтарды қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінен ажырата алады;

– қылмыстық құқық бұзушылық көптігінің нысанын анықтауды, көптік нысандарын өзара ажырата алады.

3. Сот тәжірибесі

1. «Қылмыстық құқық бұзушылықтардың бірнеше рет жасалуын және жиынтығын саралау туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2006 жылғы 25 желтоқсандағы № 11 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

2. «Соттардың қылмыстардың қайталануы туралы заңдарды қолдануы туралы» Қазақстан Республикасы 2007 жылғы 25 желтоқсандағы № 8 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

4. Ұсынылатын әдебиеттер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.75-85.

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.178-196.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.226-248.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.139-153.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.43-46.

Тақырып №11. Қылмыстық құқық бұзушылық жасау сатылары

1. Тақырып мазмұны

Қасақана қылмыс сатыларының түсінігі және түрлері. Қасақаналықтың айқындалуының жазаланбаушылығы. Дайындалу және оқталу аяқталмаған қылмыс түрлері ретінде. Қылмысқа дайындалу түсінігі және белгілері. Дайындалудың қасақаналықтың айқындалуынан айырмашылығы. Қылмысқа дайындалудың жазаланушылығының шектері. Қылмысқа оқталу түсінігі және белгілері. Қылмысқа оқталудың дайындалудан және аяқталған қылмыстан айырмашылығы. Қылмысқа оқталу түрлері. Аяқталған қылмыстық құқық бұзушылық түсінігі. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының конструкциясы және оның аяқталу мезеті. Қылмыстық құқық бұзушылықтан өз еркімен бас тарту түсінігі, белгілері және құқықтық салдары. Өз еркімен бас тартудың шынайы өкініуден айырмашылығы.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

- қасақана қылмыс сатыларының түсінігін және түрлерін біледі;
- аяқталмаған қылмыс түрлерін, олардың белгілерін біледі;
- аяқталған қылмыстық құқық бұзушылық түсінігін біледі;
- қылмыстық құқық бұзушылықтан өз еркімен бас тартудың белгілері мен құқықтық салдарын біледі;

дағдылары:

- қылмыс жасау сатыларын анықтауға байланысты тәжірибелік ситуацияларды шеше алады;
- аяқталмаған қылмыс түрін анықтауды, оны жасалған әрекеттің саралануында көрсете алады;
- қылмыстық құқық бұзушылық құрамының конструкциясына қарай оның аяқталу мезетін анықтай алады;
- қылмыстық құқық бұзушылықтан өз еркімен бас тартудың бар не жоқ екендігі туралы сұрақты шеше алады.

3. Сот тәжірибесі

1. Кінәлінің орындаушыны іздестіру бойынша әрекеттерін оқталудан дайындалуға саралаған ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша сот алқасының 2009 ж. 20 қаңтардағы № 2а-16-09 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 94.

2. Қылмыстық аяғына дейін жеткізуден өз еркімен және біржолата бас тартқан адамды қылмыстық жауаптылыққа тартуға болмайтындығы туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша сот алқасының 1999 ж. 1 маусымдағы № 2н-329-99 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 95-96.

3. Тек ауыр немесе аса ауыр қылмыс жасауға дайындалу ғана жазаланатындығы туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының 2011 ж. 23 тамыздағы № 2уп-195-11 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 96-97.

4. «Адамның өмірі мен денсаулығына қарсы кейбір қылмыстарды саралау туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2007 жылғы 11 мамырдағы № 1 нормативтік қаулысы (4-тармағы) (қолданыстағы редакциясында).

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.105-116.

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.139-151.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.179-198.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы : Жеті жарғы, 2015. - С.179-195.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.57-60.

Тақырып №12. Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу түсінігі. Сыбайлас қатысудың объективті және субъективті белгілері. Ортақ қылмыстық құқық бұзушылықта атқаратын функцияларының сипатына қарай сыбайлас қатысушылардың түрлері: орындаушы, ұйымдастырушы, айдап салушы және көмектесуші. Сыбайлас қатысу нысандары, оларды ажырату жіктері. Адамдар тобының, алдын ала сөз байласқан адамдар тобының, қылмыстық топтың құқықтық сипаттамасы. Қылмыстық топ түрлері және олардың айрықшалық белгілері. Сыбайлас қатысу нысандарының саралауға және жазаға әсері. Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысушының шектен шығуы. Арнайы субъектілі қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу. Сәтсіз сыбайластық үшін жауаптылық. Сыбайлас қатысушының қылмыстық құқық бұзушылықтан өз еркімен бас тартуының ерекшеліктері. Сыбайлас қатысушылардың қылмыстық жауаптылығының негіздері мен шектері. Қылмысқа жанасушылық түсінігі, оның нысандары және қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысудан айырмашылығы.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

– қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу түсінігін, белгілері мен қоғамға қауіптілігін біледі;

– қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысушылардың түрлерін біледі;

– қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу нысандарын, олардың айрықшалық белгілерін біледі;

– сыбайлас қатысудың арнаулы сұрақтарын біледі;

– қылмысқа жанасушылық түсінігін және түрлерін біледі;

дағдылары:

– жасалған қоғамға қауіпті әрекетке сыбайлас қатысу белгілерін анықтай алады;

– сыбайлас қатысушының түрін анықтауды және оны саралауда көрсете алады;

– сыбайлас қатысу нысанын анықтауды және оны саралауда көрсете алады;

– сыбайлас қатысуды қылмысқа жанасушылықтан ажырата алады.

3. Сот тәжірибесі

1. «Соттардың бандитизм және қылмыстық құқық бұзушылықтарға қатыса отырып, басқа қылмыстық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін жауапкершілік

туралы заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2001 жылғы 21 маусымындағы № 2 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

2. «Соттардың қылмысқа қатыстылық пен қылмыстық құқық бұзушылыққа дем берушілік үшін жауаптылық туралы заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2016 жылғы 22 желтоқсандағы № 14 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

3. Сыбайлас қатысушының шектен шығуы үшін басқа сыбайластарды қылмыстық жауапқа тартуға болмайтындығы туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша сот алқасының 2006 ж. 17 қаңтарындағы № 2а-43-06 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 103-104.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.116-135.

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.152-177.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.198-226.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.195-222.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.60-69.

Тақырып №13. Әрекеттің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын мән-жайлар

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық құқық бойынша әрекеттің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын мән-жайлардың түсінігі, олардың құқықтық табиғаты мен түрлері. Қылмыстық құқық бойынша әрекеттің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын мән-жайлар институтының маңызы. Қажетті қорғаныс. Қажетті қорғаныстың заңды болуының шарттары. Қажетті қорғаныс шегінен шығу. Жалған қорғану және оның құқықтық салдары. Қол сұғушылық жасаған адамды ұстап алу кезінде зиян келтіру. Ұсталатын адамға зиян келтірудің заңды болуының шарттары. Қол сұғушылық жасаған адамды ұстап алу үшін қажетті шаралар шегінен шығу үшін жауаптылық. Аса қажеттілік. Аса қажеттілік жағдайында зиян келтірудің заңды болуының шарттары. Аса қажеттіліктің

қажетті қорғаныстан айырмашылығы. Жедел-іздістіру, қарсы барлау іс-шараларын немесе жасырын тергеу іс-қимылдарын жүзеге асыру. Жедел-іздістіру, қарсы барлау іс-шараларын немесе жасырын тергеу іс-қимылдарын жүзеге асыруда зиян келтірудің заңды болуының шарттары. Негізді тәуекел ету және оның заңдылығының шарттары. Жеңе алмайтын күштеу немесе психикалық мәжбүрлеу әрекеттің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын дербес мән-жай ретінде. Бұйрықты немесе өкімді орындау.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

– әрекеттің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын дербес мән-жай түсінігі мен маңызын біледі;

– әрекеттің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын дербес мән-жайлардың түрлерін, олардың заңды болуының шарттарын біледі;

дағдылары:

– құқық қорғауындағы мүдделерге зиян келтіруші әрекетте оның қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын мән-жайдың бар немесе жоқ екендігі туралы сұрақты шеше алады;

– тәжірибелік ситуацияларды шешкенде әрекеттің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын дербес мән-жайлардың заңды болуының шарттарының сақталғанын немесе бұзылғанын анықтай алады.

3. Сот тәжірибесі

1. «Қажетті қорғану туралы заңнаманы қолдану туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2007 жылғы 11 мамырдағы № 2 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

2. Қорғанушы тұлға нақты қол сұғушылықтың жоқ екендігін ұғынбаған және істің мән-жайлары бойынша ұғынуына мүмкіндігі болмауына байланысты жалған қорғануды қажетті қорғануға теңеген ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша сот алқасының 1999 ж. 16 қарашадағы № 2н-179-99 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 145-147.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.135-157.

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.197-234.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.248-271.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.222-269.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.69-79.

Тақырып №14. Жаза ұғымы мен мақсаттары

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық жаза түсінігі және мәні. Жаза белгілері. Жазаның жазаның мемлекеттік мәжбүрлеудің өзге шараларынан айырмашылығы. Жазаның қылмыстық құқықтық ықпал ету шараларының жүйесіндегі орны. Жаза мақсаттары. Әлеуметтік әділеттілікті қалпына келтіру. Сотталған адамды түзеу. Жаңа қылмыстық құқық бұзушылықтар жасаудың алдын алу (жалпы және арнаулы превенция). Қылмыстық жазалардың тиімділігінің ұғымы. Заманауи Қазақстандағы бас бостандығынан айыруға байланысты емес қылмыстық жазаларды қолдану аясын кеңейту саясаты.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

- жаза түсінігі мен белгілерін біледі;
- жазаның заңда бекітілген мақсаттарын біледі;

дағдылары:

– жазаны құқық бұзушылықтар үшін қолданылатын мемлекеттік мәжбүрлеудің өзге де шараларынан ажырата алады;

– жазаны өзге де қылмыстық құқықтық ықпал ету шараларынан ажырата алады.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.157-161.

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.235-252.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.271-277.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.269-273.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.79-81.

Тақырып №15. Жаза жүйесі және түрлері

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық жаза жүйесінің түсінігі және маңызы. Қылмыстық заңнамада және қылмыстық құқық теориясында жазаларды әралуан жіктер бойынша жіктеу. Негізгі жазаның аралас (қылмыстық теріс қылық үшін де, қылмыс үшін де тағайындалатын) түрлерінің сипаттамасы: айыппұл; түзеу жұмыстары. Тек қылмыстық теріс қылықтар үшін тағайындалатын негізгі жазалардың сипаттамасы: қоғамдық жұмыстарға тарту; қамаққа алу. Тек қылмыстар үшін тағайындалатын негізгі жазалардың сипаттамасы: бас бостандығын шектеу; бас бостандығынан айыру; өлім жазасы. Өлім жазасын қолдану аясын біртіндеп азайтуға бағыт. Қосымша жазалардың сипаттамасы: мүлкін тәркілеу; арнаулы, әскери немесе құрметті атақтан, сыныптық шеннен, дипломатиялық дәрежеден, біліктілік сыныбынан және мемлекеттік наградалардан айыру; белгілі бір лауазымды атқару немесе белгілі бір қызметпен айналысу құқығынан айыру; Қазақстан Республикасының азаматтығынан айыру; шетелдікті немесе азаматтығы жоқ адамды Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге шығарып жіберу.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

- қылмыстық жаза жүйесінің ұғымын және маңызын біледі;
- қылмыстық теріс қылықтар үшін тағайындалатын негізгі жазаларды, олардың қанаушы мазмұнын біледі;
- қылмыстар үшін тағайындалатын негізгі жазаларды, олардың қанаушы мазмұнын біледі;
- қосымша жазаларды және олардың қанаушы мазмұнын құрайтын құқықтық шектеулерін біледі;

дағдылары:

- жазаларды құқықтық шектеу сипаты мен көлеміне қарай жіктей алады;
- сотталғандардың жеке санаттарына жаза түрлерін қолдану бойынша шектеулердің бар немесе жоқ екендігі туралы сұрақты шеше алады.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).
2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. «Қазақстан Республикасының азаматтығы туралы» Қазақстан Республикасының 1991 жылғы 20 желтоқсандағы Заңы (20-1-бабы) (қолданыстағы редакциясында).

4. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.161-182.

5. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.253-301.

6. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.277-301.

7. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.273-337.

8. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.81-101.

Тақырып №16. Жаза тағайындау

1. Тақырып мазмұны

Жаза тағайындаудың жалпы негіздерінің түсінігі. Жаза тағайындаудың жалпы негіздерінің мазмұнын құрайтын ережелер (талаптар), оларды бұлжытпай сақтаудың маңызы. Жаза тағайындауда есепке алынуға тиіс мән-жайлар. Қылмыстық жауаптылық пен жазаны жеңілдететін және ауырлататын мән-жайлар. Белгілі бір қылмыстық құқық бұзушылық үшін көзделген жазадан гөрі неғұрлым жеңіл жаза тағайындау. Қылмыстық құқық бұзушылықтар жиынтығы бойынша жаза тағайындау. Үкімдердің жиынтығы бойынша жаза тағайындау. Жаза мерзімдерін қосу кезінде мерзімдерді айқындау. Жаза тағайындаудың жеке (арнаулы) негіздері: аяқталмаған қылмыс; сыбайлас қатысып жасалған қылмыстық құқық бұзушылық үшін; қылмыстардың қайталануында жаза тағайындау. Жаза мерзімдерін есептеу және жазаны есепке алу.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

- жаза тағайындаудың жалпы негіздерінің түсінігі мен маңызын біледі;
- жаза тағайындаудың жалпы негіздерінің талаптарын біледі;
- жаза тағайындаудың жеке (арнаулы) негіздерінің талаптарын біледі;

дағдылары:

- тәжірибелік ситуацияларды шешкенде жаза тағайындаудың жалпы негіздерінің талаптарын сақтай алады;
- тәжірибелік ситуацияларды шешкенде жаза тағайындаудың жеке (арнаулы) негіздерінің талаптарын сақтай алады;
- жазаның мерзімдері мен мөлшерін тәжірибелік ситуацияларға қатысты дұрыс есептей алады.

3. Сот тәжірибесі

1. «Қылмыстық жаза тағайындаудың кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2015 жылғы 25 маусымдағы № 4 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

2. Қылмыс құрамының белгісі ретінде көзделген ауырлататын мән-жайды жаза тағайындағанда қайта ескеруге болмайтындығы туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша алқасының 2002 ж. 6 қарашадағы № 2а-519-02 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 167-168.

3. Үкімдер мен қылмыстардың жиынтығы бойынша жазаның дұрыс тағайындалмауына байланысты қалалық сот үкімін өзгерткен ҚР Жоғарғы Сотының қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 191-192.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.182-211.

Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.302-329.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.302-324.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.337-381.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.101-114.

Тақырып №17. Шартты түрде соттау

1. Тақырып мазмұны

Шартты түрде соттаудың бас бостандығынан айыруға балама қылмыстық құқықтық ықпал ету шарасы ретіндегі түсінігі және құқықтық табиғаты. Сотталған адамның бас бостандығынан айыру жазасын өтемей түзелуі мүмкін деген түйінге келуі шартты түрде соттауды қолданудың негізі ретінде. Шартты түрде соттауды қолдану шарттары. Шартты түрде соттауды қолдануға шектеулер. Шартты түрде соттаудағы пробациялық бақылау. Пробациялық бақылау мерзімінің ұзақтығы. Пробациялық бақылау мерзімін қысқарту және ұзарту. Шартты түрде соттаудың күшін жою. Пробациялық бақылау мерзімін қысқартуда шартты түрде соттаудың күшін жою. Шартты түрде соттаудың

күшін жоюдың теріс негіздері. Теріс негіздер бойынша шартты түрде соттаудың күшін жоюдың құқықтық салдары.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

- шартты түрде соттаудың түсінігін және құқықтық табиғатын біледі;
- шартты түрде соттауды қолдану негіздері мен шарттарын біледі;
- Шартты түрде соттаудың күшін жоюдың негіздерін біледі;

дағдылары:

- нақты тәжірибелік ситуациялар бойынша шартты түрде соттауды қолдануға негіздер мен шарттарының бар екендігі туралы сұрақты шеше алады;
- тәжірибелік ситуацияларға қатысты пробациялық бақылау мерзімін ұзартуға негіздердің бар екендігі туралы сұрақты шеше алады;
- тәжірибелік ситуацияларға қатысты шартты түрде соттаудың күшін жоюға негіздердің бар екендігі туралы сұрақты шеше алады.

3. Сот тәжірибесі

1. «Қылмыстық жаза тағайындаудың кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2015 жылғы 25 маусымдағы № 4 нормативтік қаулысы (ҚР ҚК 63 және 64-баптарын қолдануға қатысты тармақтары).

2. Қосымша жаза түрлеріне шартты түрде соттауды қолдануға болмайтындығы туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша сот алқасының қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С.195.

3. Тұлғаның ауыр қылмыс жасағандығы оған шартты түрде соттауды қолдануға кедергі бола алмайтыны туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының 2011 ж. 18 қаңтардағы № 2уп-10-11 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С.196.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. «Пробация туралы» Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 30 желтоқсандағы Заңы (қолданыстағы редакциясында).

4. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.211-216.

5. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.330-340.

6. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.324-330.

7. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.381-388.

8. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.114-119.

Тақырып №18. Қылмыстық жауаптылықтан босату

1. Тақырып мазмұны

Қылмыстық жауаптылықтан босату түсінігі, қылмыстық жауаптылықтан босатудың қылмыстық құқықтың іргелес институттарынан айырмашылығы. Қылмыстық жауаптылықтан босату институтының маңызы. Қылмыстық жауаптылықтан босату түрлері: жалпы және арнайы. Қылмыстық жауаптылықтан босатудың жалпы түрлері: шынайы өкінуіне байланысты; қажетті қорғаныс шегінен шығу кезінде; процестік келісімнің талаптары орындалған кезде; татуласуға байланысты; кепілгерлік белгіленуіне байланысты; жағдайдың өзгеруіне байланысты; ескіру мерзімінің өтуіне байланысты; рақымшылық актісі негізінде. Қылмыстық жауаптылықтан босатудың Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің Ерекше бөлігінің баптарында көзделген арнайы түрлері. Қылмыстық жауаптылықтан босатуға уәкілеттік берілген лауазымды адамдар. Қылмыстық жауаптылықтан босатудың құқықтық салдары.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

- қылмыстық жауаптылықтан босату түсінігі мен маңызын біледі;
- қылмыстық жауаптылықтан босатудың жалпы түрлерін және олардың әрбірі бойынша босату шарттарын біледі;
- қылмыстық жауаптылықтан босатудың арнайы түрлерін біледі;

дағдылары:

- қылмыстық жауаптылықтан босатуды қылмыстық құқықтың іргелес институттарынан ажырата алады;
- тәжірибелік ситуацияларға қатысты қылмыстық жауаптылықтан босату шарттарының бар немесе жоқ екендігі туралы сұрақты шеше алады.

3. Сот тәжірибесі

1. «Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 68-бабын қолдану жөніндегі сот практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2001 жылғы 21 маусымдағы № 4 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясы).

2. Рақымшылық актісі бойынша ауыр қылмыс жасаған адамдарды қылмыстық жауаптылықтан босатуға болмайтындығы туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының 2012 ж. 29 мамырдағы № 2уп-124-12 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 212.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. «Медиация туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 28 қаңтардағы Заңы (қолданыстағы редакциясында).

4. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.216-222.

5. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.341-378.

6. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.330-346.

7. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.388-421.

8. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.119-133.

Тақырып №19. Жазадан босату. Сотталғандық

1. Тақырып мазмұны

Жазадан босату түсінігі. Жазадан босату институтының маңызы. Жазадан босату түрлері: жазаны өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босату; жазаның өтелмеген бөлігін неғұрлым жеңіл жаза түрімен ауыстыру не тағайындалған жаза мерзімін қысқарту; жазаны өтеуді кейінге қалдыру; ауруға шалдығуына байланысты жазадан босату; ауыр мән-жайлардың тоғысуы салдарынан жазадан босату және жазаны өтеуді кейінге қалдыру; айыптау үкімінің ескіру мерзімінің өтуіне байланысты жазаны өтеуден босату; рақымшылық немесе кешірім жасау актісі негізінде жазадан босату. Сотталғандық қылмыс үшін сотталудың құқықтық салдары ретінде. Сотталғандықты қылмыстардың қайталануының түрін анықтағанда және жаза тағайындағанда ескеру. Сотталғандықты жою мерзімдері.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

– жазадан босату түсінігі мен маңызын біледі;
– жазадан босату түрлерін және олардың әрбірі бойынша босату шарттарын біледі;

– сотталғандық түсінігін, сотталғандықты жою және алып тастау тәртібін біледі;

дағдылары:

– жазадан босатуды қылмыстық құқықтың іргелес институттарынан ажырата алады;

– тәжірибелік ситуацияларға қатысты жазадан босатуға негіздердің бар немесе жоқ екендігі туралы сұрақты шеше алады;

– сотталғандықты жою мерзімдерін есептей алады.

3. Сот тәжірибесі

1. «Ауруға шалдығуына байланысты жазаны одан әрі өтеуден босату туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2002 жылғы 11 сәуірдегі № 7 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

2. «Жазаны өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босатудың, жазаның өтелмеген бөлігін жазаның неғұрлым жеңіл түріне ауыстырудың және тағайындалған жаза мерзімін қысқартудың сот практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2015 жылғы 2 қазандағы № 6 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.222-238.

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.379-416.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.346-384.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.421-445.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.133-152.

Тақырып №20. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық жауаптылығы

1. Тақырып мазмұны

Он сегіз жасқа дейін қылмыстық құқық бұзушылық жасаған адамдардың қылмыстық жауаптылығының жалпы сұрақтары. Кәмелетке толмағандарға тағайындалатын жазалар. Кәмелетке толмағандарға қолданылатын тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шаралары, олардың қылмыстық жазадан айырмашылығы. Он сегіз жасқа дейін қылмыстық жазаланушы әрекет жасаған адамдарды қылмыстық жауаптылық пен жазадан босатудың ерекшеліктері. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық жауаптылығының өзге де ерекшеліктері. Қазақстандағы қылмыстық жауаптылық пен жазадан босату

шарттарын кеңейту арқылы кәмелетке толмағандарды қылмыстық қудалау аясын біртіндеп тарылтуға бағыт.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

– кәмелетке толмағандардың қылмыстық жауаптылығының ерекшеліктерін біледі;

– кәмелетке толмағандарға тағайындалатын жаза түрлерін біледі;

– тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шараларының түрлерін біледі;

дағдылары:

– кәмелетке толмағандарға жаза тағайындауға байланысты тәжірибелік ситуацияларды шеше алады;

– кәмелетке толмағандарға тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шараларын тағайындауға байланысты тәжірибелік ситуацияларды шеше алады;

– кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауаптылық пен жазадан босатуға байланысты тәжірибелік ситуацияларды шеше алады.

3. Сот тәжірибесі

1. «Кәмелетке толмаған адамдардың қылмыстары және оларды қоғамға қарсы іс-әрекеттер жасауға тарту жөніндегі істер бойынша сот практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2002 жылғы 11 сәуірдегі № 6 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

2. Кәмелетке толмағандарға тағайындалған бас бостандығын шектеу жазасының мерзімін қысқартқан ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының 2012 ж. 13 наурыздағы № 2уп-67-12 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 154-155.

3. Кәмелетке толмағандарға мүлкін тәркілеу қосымша жазасын тағайындауға болмайтындығы туралы ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша алқасының 2002 ж. 18 желтоқсандағы № 2н-141-02 қаулысы /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 158-160.

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы мен балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 шілдедегі Заңы (14-бабы).

4. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.238-245.

5. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.417-436.

6. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.384-398.

7. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы : Жеті жарғы, 2015. - С.446-476.

8. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.153-164.

Тақырып №21. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары

1. Тақырып мазмұны

Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларының түсінігі, қолдану мақсаттары мен құқықтық табиғаты. Бұл шаралардың жазадан айырмашылығы. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану негіздері. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары қолданылатын адамдар шеңбері. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларының түрлері. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдануды ұзарту, өзгерту және тоқтату. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары қолданылғаннан кейін жаза тағайындау. Жазаны орындаумен біріктірілген медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары.

2. Дәріс және семинар сабақтары тақырыбының студенттің осы тақырыпты меңгерген соң алатын құзырлылығымен байланысы

Осы тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

білімі:

– медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларының түсінігі мен қолдану мақсаттарын біледі;

– медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану негіздерін біледі;

– медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларының түрлерін біледі;

дағдылары:

– медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын өзге де қылмыстық құқықтық ықпал ету шараларынан ажырата алады;

– медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдануға байланысты тәжірибелік ситуацияларды шеше алады.

3. Сот тәжірибесі

«Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану жөніндегі сот тәжірибесі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 1999 жылғы 9 шілдедегі № 8 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында).

4. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған (қолданыстағы редакциясында).

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі (қолданыстағы редакциясында).

3. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі кодексі (20-тарауы).

4. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С.245-251.

5. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.437-447.

6. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.399-413.

7. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.476-495.

8. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.164-170.

III. Тәжірибелік (семинар) сабақтарының тақырыптары

Тақырып № 1. Қылмыстық құқық түсінігі, міндеттері, жүйесі және принциптері

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Қылмыстық құқық пәні, әдісі және міндеттері.
- 2) Қылмыстық құқық жүйесі.
- 3) Қылмыстық құқық принциптері.
- 4) Қылмыстық құқық ғылымы.

2. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №2. Қылмыстық заң

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Қылмыстық заң түсінігі.
- 2) Қылмыстық заң жүйесі және құрылымы.
- 3) Қылмыстық құқықтық норма құрылымы.
- 4) Қылмыстық заңның кеңістіктегі күші.
- 5) Қылмыстық заңның уақыттағы күші. Қылмыстық заңның кері күші.
- 6) Қылмыстық заңды талқылау.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Қазақстан Республикасының азаматы Медетов Түрік Республикасында іс-сапарда жүргенінде жергілікті тұрғынмен төбелес шығарып, оның денсаулығына орта дәрежеде зиян келтірген.

Медетовды қай мемлекеттің заңы бойынша жауапқа тарту керек?

№2. Мас күйіндегі бейтаныс ер адам ресторандағы қызмет сапасына қанағаттанбай, даяшымен сөзге келіп қалып, жұдырығымен оның бетіне бірнеше соққы жасаған. Оның жеке басын анықтау барысында ол Қазақстандағы шетелдік мемлекеттің дипломаты екендігі анықталады. Соттық-медициналық сараптама қорытындысы бойынша даяшының денсаулығына ауыр зиян келтірілген.

Осы жағдайда дипломаттың қылмыстық жауаптылығы туралы мәселе қалай шешілуге тиіс?

№3. Сапрыкин мас күйде автокөлікке отырып, 2014 жылдың 31 желтоқсанында жаяу жүргіншіні қағып кеткен. Алған жарақаттарынан жәбірленуші 2015 жылдың 1 қаңтарында қайтыс болған.

Қай қылмыстық заң бойынша Сапрыкинді қылмыстық жауапқа тарту керек? Кейсті шешу үшін 1997 ж. ҚР ҚК 296-баб. 2-бөлігін және 2014 ж. ҚР ҚК 345-баб. 3-бөлігін салыстырыңыз.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №3. Қылмыстық құқық бұзушылықтар

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Қылмыстық құқық бұзушылық түсінігі және белгілері.

2) Қылмыстық теріс қылық.

3) Қылмыс және оның санаттары.

4) Қылмыстық құқық бұзушылықтың өзге құқық бұзушылықтардан айырмашылығы.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Комаров кешкі уақытта масаң күйінде қоғамдық көлікке отырады. Жолаушылардың ашулы түрлерін көрген соң, олардың көңіл-күйлерін көтеру үшін Комаров бүкіл автобуска дауысын шығарып анекдоттар айта бастайды. Оның қоса әңгімесіне былапыт сөздерді де жиі қосып отырған. Өзінің бұл ісі сәтті болмағанын түсініп, Комаров әдепсіз өлеңдер айтуға көшеді.

ҚР ҚК 293-бабы 1-бөлігінде көзделген қылмыс пен ҚР «Әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы» Кодексінің 434-бабы 1-бөлігінде көзделген әкімшілік құқық бұзушылық белгілерін салыстырыңыз. Комаровтың жауаптылығы туралы сұрақты шешіңіз.

№2. ҚР ҚК Ерекше бөлігінің баптарында көзделген қылмыстық құқық бұзушылықтардың түрін және (немесе) санатын анықтаңыз.

Ескерту: баптарды оқытушы анықтайды.

3. Ұысынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №4. Қылмыстық жауаптылық және оның негізі

1. Қарастырылатын сұрақтар

1) Қылмыстық жауаптылық түсінігі және негізі.

2) Қылмыстық жауаптылықтың пайда болуы, жүзеге асырылуы және и тоқтатылуы.

3) Қылмыстық жауаптылықтың жүзеге асыру нысандары.

4) Қылмыстық жауаптылықтың құқықтық жауаптылықтың басқа түрлерінен айырмашылығы.

5) Қылмыстық жауаптылық және қылмыстық құқықтық қатынастар.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Ахметов тұрғын үй-жайға заңсыз кіріп тонау жасаған (ҚР ҚК 191-баб. 2-бөл. 4)-тарм.) және көп ұзамай полиция қызметкерлерімен ұсталған. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысында қылмыстық жауаптылықтан жалтару мақсатында ол осы қылмысты Рахметов деген танысы істегені туралы жалған жеткізген.

Ахметовты көрінеу жалған сөз жеткізу (ҚР ҚК 419-бабы) немесе көрінеу жалған көрсетпе беру үшін (ҚР ҚК 420-бабы) қылмыстық жауапқа тартуға негіз бар ма?

№2. Кәмелетке толмаған Дауренов 2016 жылдың 25 мамырында өзінің сыныптасы Жолдасовтың пәтерінен ол сирек қолданып жүрген ноутбук ұрлаған. Затының жоғалғанын Жолдасов тек 30 тамызда ғана анықтап, дереу полицияға арыз берген. Сол күні-ақ жымқыру айғағы СТБТ-да тіркеліп, сотқа дейінгі тергеп-тексеру басталған. Қылмысты Дауренов жасағаны 2016 жылдың 3 қыркүйегінде анықталған. 2016 жылдың 20 қазанында осы қылмыстық іс бойынша басты сот талқылауы өткен, оның нәтижесі бойынша Дауренов ҚР ҚК

188-баб. 2-бөл. 3)-тарм. бойынша кінәлі деп танылады. ҚР ҚК 83-баб. 2-бөл. негізінде сот Дауреновты жазадан босатып, оған бір жылға бос уақытын шектеу және мінез-құлқына ерекше талаптар өю түріндегі тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шараларын қолданған.

Берілген мәліметтер негізінде қылмыстық жауаптылық пен қылмыстық құқықтық қатынастардың пайда болуы мен жүзеге асырылуының мезеттерін анықтаңыз. Қылмыстық жауаптылық қандай нысанда жүзеге асырылған.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №5. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамы

1. Қарастырылатын сұрақтар

1) Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының түсінігі және маңызы.
2) Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық құқық бұзушылық құрамы ұғымдарының арақатынасы.

3) Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының элементтері және белгілері.

4) Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының түрлері.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

ҚР ҚК Ерекше бөлігі баптарында көзделген қылмыстық құқық бұзушылық құрамдарының:

а) қоғамға қауіптілік дәрежесіне қарай;

б) құрылымы бойынша;

в) конструкциясына қарай түрлерін анықтаңыз.

Ескерту: баптарды оқытушы көрсетеді.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №6. Қылмыстық құқық бұзушылық объектісі

1. Қарастырылатын сұрақтар

1) Қылмыстық құқық бұзушылық объектісінің түсінігі және маңызы.

2) Қылмыстық құқық бұзушылық объектісінің түрлері.

3) Қылмыстық құқық бұзушылық заты және жәбірленушінің жеке басы.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Пневмониясын емдеуіне байланысты облыстық емханада болған Досымов процедуралық бөлмеден құрамында есірткі заты бар дәрі-дәрмектің үш ампуласын жымқырған. Оның әрекеттері ҚР ҚК 298-баб. 1-бөл. бойынша сараланған.

Досымовтың жасаған қылмысының негізгі және қосымша тікелей объекттерін анықтаңыз. Оның қылмысының заты не?

№2. Аң аулауды жақсы көретін Смаилов Орынборда қонақта болғанында туыстары «Сайга-МК» аң аулайтын мылтыққа патрондарды сыйлыққа алған. Оқ-дәрілерді Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасынан өткізе бергенде Смаиловты ҚР ҰҚК шекара қызметінің қызметкерлері ұстап алады.

ҚР ҚК 234 және 286-баптарының мазмұнымен танысыңыз, осы қылмыстық құқық бұзушылықтардың объекттері мен заттарын анықтаңыз.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №7. Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағы

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағының түсінігі, белгілері және маңызы.
- 2) Қоғамға қауіпті іс-әрекет (әрекет және әрекетсіздік).
- 3) Қоғамға қауіпті зардап, зардап түрлері.
- 4) Қылмыстық құқықтағы себептік байланыс және оның маңызы.
- 5) Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағының факультативтік белгілері.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Сапаров несие алу үшін Альфа-Банктің бөлімшесіне келеді. Сапаровқа қызмет көрсету банкте жұмыс тәжірибесі аз Мұқановаға тапсырылады. Құжаттарды рәсімдегенде Мұқанова Сапаровтан дербес деректерді жинауға және өңдеуге жазбаша келісімін алуды ұмытып кеткен. Клиенттің жазбаша келісімі болмағанына қарамастан, Мұқанова несие бюросынан Сапаровтың несиелік тарихы туралы ақпаратқа сұраныс береді. Алынған ақпарат нәтижесінде Сапаровқа несие беруден бас тартылады.

ҚР ҚК 147-баб. 2-бөл. мазмұнымен танысыңыз, осы қылмыстың объективтік жағының белгілерін анықтаңыз. Олар Мұқанованың әрекеттерінде бар ма?

№2. Ким жолдың жүру бөлігінен бағдаршамның жасыл түсі жанып тұрғанда өте бастайды, қызыл түсі жанғанында жолын жалғастыра береді. Ол сол жақ қатарда тұрған автобустың алдынан өте бергенде оны жеңіл көлік қағып кетеді. Жеңіл көлікті Самалова басқарып келген және ол бағдаршамның жасыл түсі бойынша қозғалған. Қағып кету салдарынан Кимнің денсаулығына орта дәрежеде зиян келген.

Қағып кету себебін анықтаңыз. ҚР ҚК 345-бабының мазмұнымен танысыңыз. Самалованы осы бап бойынша қылмыстық жауаптылыққа тартуға болады ма?

№3. Смирнов пен Абдуллин дін сұрақтары бойынша дауласып қалады. Абдуллин дау барысында поптарды жек көретінін айтып, православ дініндегі дәни рәсімдерді жамандап, осы конфессия өкілдерінің беделін түсіретін сөздер айтады.

Абдуллиннің әрекеттеріне қылмыстық құқықтық баға беріңіз. ҚР ҚК 174-бабының мазмұнымен танысып, қылмыстың объективтік жағының белгілерін анықтаңыз. Олар Абдуллиннің әрекеттерінде бар ма?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №8. Қылмыстық құқық бұзушылық субъектісі

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің түсінігі және маңызы.

- 2) Есі дұрыс еместік түсінігі және жіктеру.
- 3) Жас қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің белгісі ретінде.
- 4) Қылмыстық құқық бұзушылықтың арнайы субъектісі.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Сейсембаев кинотеатрда ешбір негізсіз жанжал шығарады: қасындағыларға тиісіп, дауысын шығарып, әдепсіз өлеңдер айтып, кинозалдағы мүлікті де бүлдіреді. Келген полиция қызметкерлері Сейсембаевтың қалтасынан оны психикасының бұзылуына байланысты қарулы күштері қатарынан босату туралы анықтамасын тауып алады. Полиция қызметкерлері оны есі дұрыс емес екен деп шешіп, бұзақылық үшін қылмыстық жауапқа тартпаған.

Полиция қызметкерлерінің позициясына баға беріңіз.

№2. Кәмелетке толмаған Даулов пен Порошенко 2016 жылдың 14 қыркүйегінде зейнеткер Кудасовтан теуіп қайтуға мопед сұрайды. Зейнеткер рұқсат бермеген соң олар бір-бірімен уағдаласып, біреуі зейнеткерді алдастырып тұрғанында екіншісі мопедті айдап кетеді де, екеуі мопедті оның жанар-майы біткенге дейін айдап, одан соң оны иесіне қайтарады. Даулов 2002 жылдың 14 қыркүйегінде, ал Порошенко – 2001 жылдың 5 мамырында туғаны белгілі.

ҚР ҚК 200-бабының мазмұнымен танысыңыз. Даулов пен Порошенко осы қылмыстың субъекттері бола ала ма?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №9. Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағы

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының түсінігі және белгілері.
- 2) Қылмыстық құқықтағы кінә түсінігі, оның маңызы.
- 3) Кінә нысандары және түрлері.
- 4) Кінәсіздікпен зиян келтіру.
- 5) Қылмыстық құқықтағы қателесу және оның қылмыстық жауаптылыққа әсері.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Мас күйдегі Жомартов пен Куликов үй подъездінің алдында мас күйінде ұйықтап жатырған Д-ны зорлауға келіседі. Олар Д-ны подъезд маңынан адам жүрмейтін жерге алып барады да, зорлап, 20 градустық аязда далаға тастап кетеді. Д үсіп қалғандықтан, қаза болады.

ҚР ҚК 120-бабының мазмұнымен танысыңыз. Жомартов пен Куликовтың әрекеттеріндегі кінә нысандарын анықтаңыз. Қос кінә дегеніміз не?

№2. Дератизациялық қызмет (кеміргіштерді құрту) көрсетумен айналысатын ұйым қызметкері Комаров «Егінді» елді мекенінде химиялық әдіспен жаппай дератизациялау кезінде кеміргіштердің індері мен жолдарын улау үшін мөлшерін дұрыс есептемеген. Осының салдарынан «Егінді» елді мекенінің көптеген тұрғындары удың буымен уланған болады.

Комаровтың қылмыстық жауаптылығы туралы мәселені шешіңіз. Ол үшін ҚР ҚК 184 және 304-баптарының мазмұнымен танысыңыз, осы қылмыстардың субъективтік жағының белгілерін анықтаңыз.

№3. Лауазымдық міндеттеріне сәйкес Астана қаласының Балаларды қорғау бойынша департаментінің Қамқоршылық және қорғаушылық бөлімінің қызметкері Камалова сотқа асырап алу сұрақтары бойынша құжаттар мен материалдар дайындау керек болатын. Камалованың лауазымдық міндеттеріне адал қарамағаны салдарынан сотқа баланың асырап алынуына келісімі туралы күмәнді ақпарат беріліп, 12 жастағы Маша өзінің келісімінсіз асырауға берілген.

Камалованың қылмыстық жауаптылығы туралы сұрақты шешіңіз. Ол үшін ҚР ҚК 137-бабының мазмұнымен танысыңыз, осы қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының белгілерін анықтаңыз. Кінәсіздікпен зиян келтіру дегеніміз не?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №10. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігі

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Қылмыстық құқық бұзушылықтар көптігінің түсінігі.
- 2) Күрделі дара қылмыстық құқық бұзушылықтардың түрлері, олардың көптіктен айырмашылығы.
- 3) Қылмыстық құқық бұзушылықтар көптігінің нысандары:
 - а) қылмыстық құқық бұзушылықтардың бірнеше рет жасалуы
 - б) қылмыстық құқық бұзушылықтардың жиынтығы
 - в) қылмыстардың қайталануы.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Дүкенде кассир қызметін атқаратын Камалова бес ай бойы кассада 1 000 теңге көлемінде жүйелі түрде ақша алып отырған және оны жеке қажеттілігіне жұмсаған. (ҚР ҚК 189-бабы). Осылайша ол 130 мың теңге алған.

Камалованың әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігі бар ма?

№2. Досымов көлік құралын басқарып отырып жол қозғалысының ережелерін бұзып, жаяу жүргінші Саматованы қағып кеткен (ҚР ҚК 345-бабы). Саматованың денсаулығына ауыр зиян келтіріледі. Досымов жәбірленушінің қимылсыз жатқанын көріп, жол-көлік оқиғасы орнынан кетіп қалған (ҚР ҚК 347-бабы).

Досымовтың әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігі бар ма?

№3. Серкебаев бөтеннің мүлкін өртеу арқылы жойғаны үшін ҚР ҚК 202-баб. 2-бөл. 1)-тарм. бойынша үш жылға бас бостандығынан айыруға сотталған. Жазасын өтеген соң үш жыл өткенде ол Закишевтің фермасынан жылқы ұрлау үстінде ұсталған (ҚР ҚК 24-баб. 3-бөл., 188-баб. 2-бөл. 3)-тарм.).

Серкебаевтың әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігі бар ма?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №11. Қылмыстық құқық бұзушылық жасау сатылары

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Қасақана қылмыс жасау сатыларының түсінігі.
- 2) Қылмысқа дайындалу аяқталмаған қылмыс түрі ретінде.
- 3) Қылмысқа оқталу аяқталмаған қылмыс түрі ретінде.
- 4) Қылмыстық құқық бұзушылықтан өз еркімен бас тарту.
- 5) Аяқталған қылмыстық құқық бұзушылық.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Шохов пен Даутов көшеде Еремінді ұстап алады. Шохов пышақпен қорқытып, Ереміннен ақша сұрайды, ал Даутов оны тінтеді. Ақша таппаған соң олар Еремінді қоя береді. Біраздан соң Шохов пен Даутов ұсталады.

Шохов пен Даутовтың істеген қылмыстарының сатысын анықтаңыз, жауабыңызды дәйектеңіз.

№2. А. есімді кемпірдің үйінде тұратын Насырова оны улап өлтіріп, пәтерін иемденіп алуға бел байлайды. Осы мақсатта ол кемпірдің тамағы күйылған ыдысқа у кұйады. Тамақтанған соң А-ның халі нашарлайды. Кемпірдің қиналғанын көріп, Насырова оны аяп кетеді де, жедел жәрдем шақырады. Дәрігерге қандай у салғанын айтады. Дер кезінде көрсетілген медициналық көмек арқасында А. тірі қалады және толығымен жазылып кетеді.

Насырованы А-ның өлтіруге оқталды деп қылмыстық жауаптылыққа тартуға бола ма?

№3. Шегенбаев кешқұрым К-ны мотоциклымен қыдыруға шақырады. Одан соң Шегенбаев К-ны зорлау мақсатында адам жоқ жерге алып келеді. Орманға жеткен бетте Шегенбаев мотоциклын тоқтатып, К-ның қарсылығына қарамастан, оны жерге құлатады да, жыныстық қатынас жасамақшы болады. Осы уақытта К. жұқпалы соз ауруы бар екендігін айтады. Оны естіген Шегенбаев К-ның бетінен соғып қалып, мотоциклына мінеді де, кетіп қалады.

Шегенбаевтың жауаптылығы туралы сұрақты шешіңіз. Қылмыс жасау сатысын анықтаңыз. Шегенбаев қылмыс жасаудан өз еркімен бас тартқан деп тұжырымдауға болады ма?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №12. Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу түсінігі және белгілері.
- 2) Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысушылардың түрлері.
- 3) Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу нысандары.
- 4) Сыбайлас қатысушылардың қылмыстық жауаптылығының негізі және шектері.
- 5) Қылмысқа жанасушылық.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Фокин мен Сараев салынып жатырған көпқабатты ғимараттың шатырын құрылыс қоқыстарынан тазартып жатады. Адамдардың жоқтығына көзін жеткізбестен, олар екеуі ауыр ағашты жерге лақтырып жібереді. Ағаш төменде тұрған жұмысшының басына тиіп, ол қаза болады.

Фокин мен Сараев сыбайлас қатысып әрекет еткен деп тануға бола ма?

№2. Сапаров пен Даулетов бірлесіп спирт ішімдіктерін ішкен соң бұзақылық ниетпен Төлеповты керзі етік киген аяқтарымен оның басын мен мойнына соққылар жасап, сабаған. Жәбірленуші сабау басталған соң бірнеше минуттан кейін-ақ қаза болған. Сот кінәлілер Төлеповқа қаза келтіргенде жанама қасақаналықпен әрекет еткен деп шешеді.

Сапаров пен Даулетов адам өлтірудің сыбайлас қатысушылары деп тануға бола ма?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №13. Әрекеттің қоғамға қауіптілі мен құқыққа қайшылығын жоятын мән-жайлар

1. Қарастырылатын сұрақтар

1) Әрекеттің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын мән-жайлардың түсінігі.

2) Әрекеттің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын мән-жайлардың түрлері

а) қажетті қорғаныс

б) қол сұғушылық жасаған адамды ұстау

в) аса қажеттілік

г) жедел-іздістіру, қарсы барлау іс-шараларын немесе жасырын тергеу іс-қимылдарын жүзеге асыру

д) негізді тәуекел ету

е) күштеп немесе психикалық мәжбүрлеу

ж) бұйрықты немесе өкімді орындау

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

Сидоров өзінің өгей баласы Дмитриевтің үйінде қонақта болады. Осы уақытта пәтерге мас күйдегі Попов пен Осин есікті темір құралмен бұзып, баса-көктеп кіріп келеді. Пәтерге кіре салысымен, олар озбырлық танытып, былапыт сөздер айтып, үй иесін ұра бастайды. Дмитриевтің әйелі Елена далаға қашпақшы болғанында Попов оны қолындағы темірімен мойнынан ұстап алады да, Осин оның денесіне жарақат сала бастайды. Елена айқайлап, көмекке шақырады. Осы мезетте ас үйден картофель тазалап отырған Сидоров шыға келеді. Попов қолындағы темірімен лақтырмақшы болып қолын сермей бергенде Сидоров қолындағы ас пышағымен оның кеудесіне бір соққы жасайды да, Поповтың заңсыз әрекеттерін доғарады. Одан соң Сидоров көршілеріне барып, жедел жәрдем шақыруды сұрайды, келген дәрігерлерге әлі тірі Поповты шығаруға және ауруханаға жеткізуге көмектеседі. Попов ауруханада есін жимастан қайтыс болады.

Сидоров Поповқа қазақ келтіргенде қажетті қорғаныс жағдайында әрекет етті деп тануға бола ма?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №14. Жаза түсінігі және мақсаттары

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Жаза түсінігі, белгілері және мәні.
- 2) Жаза мақсаттары.
- 3) Жазаның өзге де қылмыстық құқықтық ықпал ету шараларынан айырмашылығы.

2. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №15. Жазалар жүйесі және түрлері

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Жазалар жүйесінің түсінігі және маңызы.
- 2) Қылмыстық теріс қылықтар үшін тағайындалатын негізгі жазалар.
- 3) Қылмыстар үшін тағайындалатын негізгі жазалар.
- 4) Қылмыстық құқық бұзушылықтар үшін тағайындалатын қосымша жазалар.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Астанадағы жоғары оқу орындарының бірінің студенті Лекерова оқудан бос уақытында «Хан шатыры» ойын-сауда орталығындағы кафелердің бірінде даяшы ретінде жұмыс істеген. Жұмысынан кеш шығып бара жатқанында ол бутикдердің бірінен қысқы киім ұрлап алады. Лекерованың әрекеттері ҚР ҚК 188-баб. 1-бөл. бойынша сараланған. Оқу орнынан жақсы мінездемесінің болуын, шынайы өкінуін ескере отырып, сот оған бас бостандығынан айырумен байланысты болмайтын жаза тағайындаған жөн деп шешкен. Сондықтан сот Лекероваға ай сайын жалақысының 20 %-ын мемлекет кірісіне ұстаумен 1 134 500 теңге (500 АЕК) мөлшерінде түзеу жұмыстарын тағайындаған.

Тағайындалған жазаның дұрыстығына баға беріңіз.

№2. Аудандық емхананың бас хирургы Оразбековтың өзінің кәсіби міндеттерін атқаруға салғырттықпен қарауы пациенттің қаза болуына әкеп соғады. Оның әрекеттері ҚР ҚК 317-баб. 3-бөл. бойынша сараланған. Сот оған екі жылға бас бостандығынан айыруды, ал қосымша жаза ретінде үш жылға медициналық қызметпен айналысу құқығынан айыруда тағайындаған. Жазасын өтеу барысында ол жазасын өтеп жүрген мекеме әкімшілігі Оразбековты мекеменің дәрігерлік пунктында мейіргер ретінде жұмысқа тартқан.

Мекеме әкімшілігінің әрекеттеріне баға беріңіз.

№3. Билік өкіліне қарсылық көрсетумен байланысты қоғамдық тәртіпті барынша арсыздықпен бұзғаны үшін Рамазанов ҚР ҚК 293-баб. 3-бөл. 2)-тарм. бойынша қылмыстық жауаптылыққа тартылған. Сот осы қылмыстың жасалуына кінәлі деп танып, оған қылмыстық атқару жүйесінің қауіпсіздігі

барынша жоғары мекемесінде жазасын өтеумен жеті жылға бас бостандығынан айыруды тағайындаған.

Сот шешімінің заңдылығына баға беріңіз. Бас бостандығынан айыру түріндегі жазаны тағайындағанда шешуге тиіс болатын сұрақтар кешенін атаңыз.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №16. Жаза тағайындау

1. Қарастырылатын сұрақтар

1) Жаза тағайындаудың жалпы негіздерінің түсінігі, олардың мазмұнын құрайтын талаптар.

2) Белгілі бір қылмыстық құқық бұзушылық үшін көзделген жазадан гөрі неғұрлым жеңіл жаза тағайындау.

3) Қылмыстық құқық бұзушылықтардың және үкімдердің жиынтығы бойынша жаза тағайындау.

4) Жаза тағайындаудың жеке (арнаулы) негіздері.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. 18 жастағы Тусупов 685 грамм марихуананы өткізу мақсатында иемденгені және сақтағаны үшін ҚР ҚК 297-баб. 2-бөл. бойынша қылмыстық жауаптылыққа тартылған. Жаза тағайындағанда сот жеңілдететін мән-жайлардың келесі жиынтығын ерекше деп таныған: Тусуповтың жас болғаны, оның шешесінің ұстамалы аурумен ауыратындығы, жақын туысының (ағасының) қайтыс болғаны, тұратын жері бойынша жақсы мінездемесінің болғаны, айыбын толық мойындауы және шынайы өкінуі. Осы негізде сот Тусуповқа үш жылға бас бостандығынан айыруды тағайындаған.

Сот шешіміне баға беріңіз. Белгілі бір қылмыстық құқық бұзушылық үшін көзделген жазадан гөрі неғұрлым жеңіл жаза тағайындау туралы заңның талаптары сақталған ба? Сот жазаны жеңілдетудің қай тәсілін қолданған?

№2. Қарақшылық жасағаны үшін Азизов ҚР ҚК 192-баб. 4-бөл. 2)-тарм. бойынша он екі жылға бас бостандығынан айыруға сотталған. Сегіз жыл бас бостандығынан айыру жазасын өтеген соң сот оны жазасын өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босатқан. Екі жыл өткен соң Азизов жаңадан қылмыс жасаған. Ол ҚР ҚК 191-баб. 2-бөл. 1)-тарм. бойынша жәбірленушінің өміріне немесе денсаулығына қауіпті емес күш қолданумен жасалған тонау деп сараланған. Соңғы қылмысы үшін сот оған алты жылға бас бостандығынан айыруды тағайындаған.

Берілген мәліметтер негізінде Азизовқа түпкілікті жазаны анықтаңыз.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №17. Шартты түрде соттау

1. Қарастырылатын сұрақтар

1) Шартты түрде соттау түсінігі және құқықтық табиғаты.

2) Шартты түрде соттауды қолдану негізі және шарттары.

- 3) Шартты түрде соттаудағы пробацациялық бақылау.
- 4) Шартты түрде соттаудың күшін жою негіздері және тәртібі.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. ҚР ҚК 188-баб. 2-бөл. 2)-тармақшасында көзделген қылмысты жасағаны үшін Закировка сот төрт жылға бас бостандығынан айыруды тағайындаған. Кінәлінің жеке басын, жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып, сот оған шартты түрде соттауды қолданған және тағайындалған жазаның барлық мерзіміне пробацациялық бақылау белгілеген. Сонымен бірге, сот Закировка пробацация қызметін ескертпестен тұрақты мекен-жайын ауыстырмауды міндеттеген.

Пробацациялық бақылау кезеңінде Закиров пробацациялық қызметті ескертпестен басқа елді мекенге көшіп кеткен. Оның тұратын орнын анықтаған соң пробацация қызметінің инспекторы пробацациялық бақылау мерзімін бір жылға ұзарту туралы қаулы шығарған.

Инспектордың шешімінің заңдылығына баға беріңіз. Шартты түрде сотталған адамның сот жүктеген міндеттерді орындамауының құқықтық салдары қандай?

№2. ҚР ҚК 239-баб. 3-бөл. 2)-тармақшасында көзделген қылмысты жасаған он жеті жастағы Сүлейменовқа сот үш жылға бас бостандығынан айыруды тағайындаған. Кінәлінің жеке басын, жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып, сот оған шартты түрде соттауды қолданған және тағайындалған жазаның барлық мерзіміне пробацациялық бақылау белгілеген. Сонымен бірге, сот Сүлейменовке келтірілген зиянды қалпына келтіру міндетін жүктеу түрінде тәрбиелік ықпалы бар міжбүрлеу шарасын да тағайындаған.

Сот шешімінің дұрыстығына баға беріңіз. Кәмелетке толмағандарға шартты түрде соттауды қолданудың ерекшеліктері қандай?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №18. Қылмыстық жауаптылықтан босату

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Қылмыстық жауаптылықтан босату түсінігі.
- 2) Қылмыстық жауаптылықтан босатудың жалпы түрлері.
- 3) Қылмыстық жауаптылықтан босатудың арнаулы түрлері.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Көктал кентінің тұрғыны Кондаков көршісі Семеновтың жоқтығын пайдаланып, оның үйіне кіреді де, ноутбук ұрлаған. Іс-сапардан оралған Семеновтың арызымен ұрлық айғағы бойынша қылмыстық іс қозғалған. Жауаптылықтан қорқып, онымен қоса өзінің әшкереленуі уақыттың еншісінде екенін түсінген Кондаков Семеновқа айыбын мойындап келіп, ұрлаған затын қайтарған. «Бітімгерлікті» ішкен соң Кондаков көршісін кешірген.

Кондаковты қылмыстық жауаптылықтан босатуға негіз бар ма?

№2. Кабаев пен оның досы Супрунов 2010 жылдың қазан айында мас күйінде кездейсоқ өткіншіге қарақшылық шабуыл жасаған. Осы оқиғадан бір ай өткенде Кабаев шақыру қағазын алып, Оңтүстік Кореяға кетіп қалған. Осы

кезде шабуыл жасағандардың жеке басы әлі анықталмаған болатын. Шабуыл жасағандардың жеке басы анықталған соң Супрунов 1997 ж. ҚР ҚК 179-баб. 2-бөл. «а» тарм. бойынша (2014 ж. ҚР ҚК 192-баб. 2-бөл. 1)-тарм.) алты жылға бас бостандығынан айыруға сотталған. Кабаевтың қайда екендігі анықталмаған болатын. Кабаев Қазақстанға Супрунов тағайындалған жазасын өтеп болған соң, жеті жылдан кейін ғана келген.

Кабаевтың қылмыстық жауаптылығы туралы сұрақты шешіңіз.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №19. Жазадан босату. Сотталғандық

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Жазадан босату түсінігі
- 2) Жазадан босату түрлері
- 3) Сотталғандық және оның құқықтық салдары

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Адам өлтіргені үшін сегіз жылға бас бостандығынан айыруға сотталған Михайлов үкім жарияланған соң сот залынан қашып кетеді. Қылмыстық іздестіру қызметкерлері оны тек 10 жылдан соң ғана ұстаған.

Михайловты айыптау үкімінің ескіру мерзімінің өтуіне байланысты жазадан босатуға болады ма?

№2. 1997 ж. ҚР ҚК 237-бабы 2-бөл. бойынша (2014 ж. ҚР ҚК 268-баб. 2-бөл.) он жылға бас бостандығынан айыруға сотталған Елемесов қатаң режимдегі түзеу колониясында (қылмыстық атқару жүйесінің қауіпсіздігі барынша жоғары мекемесінде) жазасын өтеп жүрген. Жазасын өтеу барысында ол мінсіз мінез-құлық танытып, сот тағайындаған жазаның іс жүзінде жеті жылын өтеген.

Елемесовты жазаны өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босату туралы сұрақты шешіңіз.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №20. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық жауаптылығы

1. Қарастырылатын сұрақтар

- 1) Кәмелетке толмағандардың қылмыстық жауаптылығының жалпы сұрақтары.
- 2) Кәмелетке толмағандарға тағайындалатын жазалар.
- 3) Тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шаралары.
- 4) Кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауаптылық пен жазадан босату ерекшеліктері.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Он алты жастағы Алмасов ата-анасының сөзін алуды қойып, мектептегі оқуын тастаған. Иесінің жоқтығын пайдаланып, көршісінің үйінен Samsung планшетін ұрлаған. Сот оның әрекеттерін тұрғын үй-жайға заңсыз

кірумен жасалған ұрлық деп ҚР ҚК 188-бабы 2-бөл. 3)-тарм. бойынша саралаған.

Алмасовқа санкцияда көзделген жазалардың қайсыбірі және қандай шектерде тағайындалуы мүмкін? Жазалардың мерзімдері мен мөлшеріне қарысты заңда қандай шектеулер көзделген?

№2. Он жеті жастағы Тимохин жәбірленушінің өміріне немесе денсаулығына қауіпті емес күш қолданып тонау жасағаны үшін ҚР ҚК 191-бабы 2-бөл. 1)-тарм. бойынша жазасын кәмелетке толмағандарды ұстауға арналған қылмыстық атқару жүйесінің орташа қауіпсіз мекемесінде өтеумен үш жылға бас бостандығынан айыруға сотталған. Айыптау үкімінің шығарылған уақытына қарай Тимохин он сегізге толғаны белгілі.

Сот шешімінің заңдылығына база беріңіз.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

Тақырып №21. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары

1. Қарастырылатын сұрақтар

1) Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану негіздері және мақсаттары.

2) Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларының түрлері.

3) Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын ұзарту, өзгерту және тоқтату.

2. Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

Есі дұрыс күйде қылмыс жасаған, алайда алкоголизмнен, нашақорлықтан (уытқұмарлықтан) емдеуге мұқтаж немесе есінің дұрыстығы жоққа шығарылмайтын психикасы бұзылған адамға сот ҚР ҚК-іне сәйкес медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын тағайындай алады ма?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

Дәріс сабағының тиісті тақырыбында көрсетілген.

IV. Өзіндік дербес оқуға қалдырылған тақырыптардың тізімі

Тақырып № 1. Қылмыстық құқық түсінігі, міндеттері, жүйесі және принциптері

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

«Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының нормативтік қаулыларының қылмыстық құқықтың қайнар көздері жүйесінде алатын орны» тақырыбына баяндама дайындаңыз.

Тақырып №2. Қылмыстыз заң

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Жалғасоватың пәтеріне терезе арқылы кіріп, зергерлік бұйымдар ұрлаған Свиридовты полиция қызметкерлері ұстап алған. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысында Ресей Федерациясының азаматы болып табылатын Свиридов өз елінде бұрын қарақшылық үшін 5 жылға бас бостандығынан айыру жазасын өтегені және осы қылмысы бойынша сотталғандығы әлі жойылмағаны анықталған.

Қай мемлекеттің заңы бойынша Свиридовты қылмыстық жауаптылыққа тарту керек? Басқа елдің аумағындағы сотталғандығы қылмыстық құқықтық маңызға ие бола ала ма?

№2. Швеция азаматы Хольм Қазақстанда жүргенінде адам өлтіру бойынша іске байланысты ұсталады. сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысында бұдан бір жыл бұрын өз елінде Хольм Қазақстан Республикасының жалған 5 000 теңге номиналындағы ақша купюраларын басып шығаруға қатысқаны анықталған.

Хольмды Қазақстан Республикасының жалған ақша купюраларын жасағаны үшін ҚР ҚК бойынша қылмыстық жауаптылыққа тартуға бола ма? Егер Холь Австралияның жалған долларларын жасауға қатысқан болса, Сіздің шешіміңіз өзгере ме? Қазақстан Республикасының аумағынан тысқары жерде жасалған қылмыстарға қатысты қылмыстық заңның күші туралы сұрақты шешіңіз.

Тақырып №3. Қылмыстық құқық бұзушылықтар

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Орал қаласының тұрғыны Тукеев институттағы емтихан сессиясының уақытында мас күйінде осы институттың басқа студенттерімен алдын ала уағдаласып, «Орбита» шағын ауданының № 36 үйінің ауласынан М-ның арбаға жегілген атын айдап кетеді. Үйінен жүгіріп шыққан М-ның айқайына олар құлақ аспаған. Жәбірленуші жол-жөнекей көлікке мініп, олардың артынан қуып жетіп, ұстауға талпынған, алайда студенттер оған қарсылық көрсетіп, соққыға жығады да, денсаулығына ауырлығы орташа зиян келтірген.

Тергеу барысында студенттердің атты жымқыру мақсатының болмағаны, оны тек қыдыру мақсатында айдап кеткендігі анықталған.

Студенттердің әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылық құрамының белгілері бар ма?

№2. Искандеров түнгі уақытта азық-түлік киоскісіне заңсыз кіріп, одан шыға бергенде полиция қызметкерімен ұсталады. оның қалтасынан үш қорап «Рахат» печенье табылған. Көрсетпе бергенде Искандеров ақша алғысы келгенін, алайда киоскте ақша таппаған соң печенье алғанын айтқан.

Болмашы әрекет дегеніміз не? Искандеровтың жасаған әрекеттері бойынша қылмыстық істі болмашылық белгісіне байланысты қысқартуға негіз бар ма?

**Тақырып №5. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамы
Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар**

ҚР ҚК Ерекше бөлігінің келесі тарауларында көзделген қылмыстық құқық бұзушылық құрамдарының түрлерін анықтаңыз:

1-топ: Жеке адамға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

2-топ: Экономикалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

3-топ: Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

Ескерту: Топтарға оқытушы бөледі.

**Тақырып №6. Қылмыстық құқық бұзушылық объектісі
Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар**

№1. Пивнов учаскелік полицей қызметін атқаратын өзінің алыс туысы Шиловтың үйіне қонуға келеді де, Шиловқа қызметтік қару ретінде берілген «ПМ» жүйесіндегі тапанша мен оның 16 оғын ұрлап алады.

Келесі күні кеште Пивнов тапаншамен қорқыта отырып, дүкеннің сатушысынан күндік түсімін тартып алған.

Қылмыс объектісі мен затын анықтаңыз. Қылмыс заты мен қылмыс жасау қаруының айырмашылығы неде?

№2. Станциядан елді мекенге орман арқылы барар жолда кешкі уақытта Бердибеков Медеуованы кездестіреді де, одан былғары күртешесін, сақинасын және сөмкесін беруді талап етеді. Медеуова оның талаптарын орындамай, қашуға талпынады. Бердибеков оның артынан қуып жетіп, талаптарын қайта айтады да, қолындағы кастетпен оның кеудесіне екі соққы жасап, денсаулығына орта дәрежеде зиян келтіледі. Аталған заттарын тартып алған соң Бердибеков орманға қарай кетіп қалады. Бердибековтың әрекеттері қарақшылық ретінде ҚР ҚК 192-бабы бойынша сараланған.

Қол сұғушылық объектісін, заты мен қаруын анықтаңыз.

**Тақырып №7. Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағы
Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар**

№1. Жүк көлігінің жүргізушісі Қыдырбаев рейстен автопаркке қайтарда жол қозғалысының ережелерін бұза отырып, жолдан адамдар алады да, оларды жолаушы тасымалдауға бейімделмеген шанаққа отырғызады. Жолаушылардың бірі көлік үйінің қасына келгенде шанақтан секіріп түспекші болып көліктің астына құлап, қаза болады.

Қыдырбаевтың автокөліктегі қозғалыс ережелерін бұзуы мен адамның қаза болуы арасында себептік байланыс бар ма?

№2. Автобус жүргізушісі Мусаев өтуге болмайтын жерде жолды кесіп өтпекші болған жаяу жүргіншіні басып кетпес үшін жедел тежегішті басқан. Автобустағы жолаушы Дарибаев ұстағышты ұстауға ұмтылған кезде иығымен Куклиннің бетінен соғып алады да, оның денсаулығына орта дәрежеде зиян келтіреді.

Дарибаев қылмыстық құқықтық мағынада әрекет еткен деп тануға бола ма? Оның жауаптылығы туралы сұрақты шешіңіз.

Тақырып №8. Қылмыстық құқық бұзушылық субъектісі

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Миронов мас күйінде далада тұрғанында Алдановпен ұрысып қалады, ол да мас күйінде болған. Мироновтың әйелі күйеуін үйіне алып кету арқылы, жанжалды тоқтатқан. Алданов олардың артынан жетіп келіп, былапыт сөздер айта бастайды. Миронов осы кезде үстіндегі пенжегін шешіп, «жыртылып, бүлініп қалмасын» деп оны әйеліне ұстатады да, жұдырығымен Алдановтың басына бірнеше соққы жасайды. Алған жарақаттарынан Алданов қайтыс болған. Сотта Миронов мас болғанын, қылмыс жасау үстінде әрекеттерінің сипаты мен қауіптілігін ұғынбағанын айтқан.

«Өз әрекеттерінің іс жүзіндегі сипаты мен қоғамға қауіптілігін ұғыну» нені білдіреді? Мироновты қылмыстық жауаптылыққа тартуға бола ма?

№2. 55 жастағы Баймағамбетов 20 жастағы Монаға үйленген. Біраз уақыттан соң ол әйелінің адалдығына күмәндана бастайды. Көзіне шөп салғанына кек алу үшін Баймағамбетов оны тұншықтырып өлтірген.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысында өткізілген соттық-психиатриялық сараптама Баймағамбетов адам өлтірген уақытта есі дұрыс болғанын, алайда сот отырысы болған уақытқа қарай өз әрекеттерінің іс жүзіндегі сипаты мен қоғамға қауіптілігін ұғына алмайтын және әрекеттеріне билік ету мүмкіндігінен айыратын күйге жеткізген паранойамен ауырғанын анықтаған.

Баймағамбетовты адам өлтіргені үшін қылмыстық жауапқа тартуға бола ма?

Тақырып №9. Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағы

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Пак Ахмадов жүргізіп отырған маршруттық автобуска отырады. Ол бірінші баспалдаққа міне бергенде автобус есігін жаппастан қозғалады. Ұстағышты ұстап үлгермеген Пак сырғып түсіп, денсаулығына ауыр зиян келеді.

Кінә нысаны мен түрін анықтаңыз. Жауабыңызды істің мән-жайларына негізделе отырып дәйектеңіз.

№2. Дарханов таң ата ресторанның шыққан соң тағы да ішімдік ішпекші болады. Азық-түлік дүкендері жабық болғандықтан, ол дүкендердің бірінің терезесін сындырып, ішіне кіреді де, бір шыны шарап алып, ақшасын сөреге қойып кетеді. Аз уақыттан соң Дархановты ұстап алады.

ҚР ҚК 3-бабы 17)-тармақшасымен танысып, жымқырудың субъективтік жағына талдау жасаңыз. Дархановтың әрекеттерінде жымқырудың субъективтік жағының белгілері бар ма?

**Тақырып №10. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігі
Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар**

№1. Капасов азаматтарға күш қолданумен ұштасқан бұзақылық үшін (ҚР ҚК 293-баб. 1-бөл.) 2 жылға бас бостандығынан айыруға сотталған. Бас бостандығынан айыру орнынан шыққан бетте Капасов билік өкіліне қарсылық көрсетумен байланысты бұзақылық (ҚР ҚК 293-баб. 2-бөл. 2)-тарм.) жасаған.

Капасовтың әрекеттерінде қылмыстарды бірнеше рет жасау бар деп тануға бола ма?

№2. Фазылова бұзақылық ниетпен денсаулыққа қасақана ауырлығы орташа зиян келтіргені үшін 500 АЕК мөлшерінде айыппұлға сотталған. Тоғыз айдан соң Фазылова ұдайы ұрып-соғу арқылы тән зардабын келтіргені үшін (қинау) екі жылға бас бостандығынан айыруға сотталған. Бас бостандығынан айыру орнынан шыққан соң бір жылдан кейін жатақханадағы көршісінің денсаулығына жеңіл зиян келтірген.

Фазылованың әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігі бар ма? Бұл жағдайда қылмыстардың қайталануы бар ма?

**Тақырып №11. Қылмыстық құқық бұзушылық жасау сатылары
Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар**

№1. Жұмыссыз Абдулов қатты алкогольдік масаң күйде дүкенге кіріп, сатушыдан бір шөлмек арақ беруді сұрайды. Сатушы Темирова шөлмекті сөреге қоя бергенде Абдулов оны алып, есікке қарай жүгіре жөнеледі. Жүгіріп бара жатып, ол шөлмекті ашып, жартысын ішіп үлгереді. Алайда ол есікке жетпестен, аяғынан шалынып, құлап қалады да, сол жерінде жайғасып, ұйықтап кетеді. Оны полиция жасағы оятқан.

Абдуловтың әрекеттері тонау ретінде сараланған. Тонау кінәлі адам мүлікті алып, оны өз қалауы бойынша пайдалануына немесе билік етуіне нақты мүмкіндігі пайда болған уақыттан бастап аяқталған деп саналады.

Абдуловтың қылмысы қылмыстық әрекеттің қай сатысында тоқтатылған? Ол Абдуловтың қылмыстық жауаптылығына қалай әсер етеді? Жеке қылмыстық құқық бұзушылықтардың аяқталу уақыты қандай жағдайға байланысты болады?

№2. Автокөлік жүргізушісі Аубакиров кабинасына үйіне дейін жеткіземін деп Жұмашеваны отырғызады. Жолда келе жатып ол көлікті трассада бұрып, жыныстық қатынасқа түсуді ұсынады, алайда Жұмашева одан бас тартады. Жәбірленушіні өлтіремін деп қорқытып, оның мойнына бұрағышты тақап, тағы да талабын айтады. Жұмашева өзін шығарып салған құрбысы көліктің нөмірін жазып алғанын және егер жолда оған бір жамандық жасалса, Аубакиров жауапты болатынын айтады. Осыдан кейін Аубакиров өзінің мәжбүрлеуін тоқтатып, Жұмашеваны айтқан жеріне жеткізіп салады да, кетіп қалады.

Аубакироватың әрекеттеріне баға беріңіз. Аубакироватың әрекеттерінде өз еркімен бас тарту бар ма?

**Тақырып №12. Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу
Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар**

№1. Дулатов, Орманов және Верин бірлесіп, спирттік ішімдіктер ішіп отырады. Отырыс кезінде олардың арасында жанжал шығып, ол төбелеске ұласады. Дулатов пен Верин жағымсыз қарым-қатынастар негізінде Ормановты аяқтарымен де, қолдарымен де ұрып, соққыға жығады. Олардың әрекеттерінен Ормановтың денсаулығына ауыр зиян келтіреді.

Қылмыстық құқық бұзушылықта сыбайлас қатысушылықтың болғанын анықтаңыз. Дулатов пен Веринді сыбайлас қатысушылардың қай түріне жатқызуға болады? Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу нысанын анықтаңыз.

№2. 2009 жылы Қарағанды қаласының тұрғындары Вячеслав Кузин, оның әйелі Светлана және олардың ұлы Эдуард құрамына тағы да 6 адам кіретін қылмыстық топ құрған. Топ қала мен қала маңындағы аймақтардың кәсіпкерлер мен кәсіпорындардың, оның ішінде автоагрегатты зауыт және кілем фабрикасының қызметіне криминалды бақылау («салық» салу) орнатқан. Олардың көнбегендерін соққыға жығып, мүліктерін жойған. 2012 жылы Кузин ықпал ету саласын бөлісе алмаған Кудряшов, 2013 жылы – кілем фабрикасының ірі акционері Григоренко өлтіріледі. В. Кузин күзет фирмасын құрып, өзін қызықтырған адамдардың телефондарын заңсыз тыңдап, жазып отырған. Фирма қызметкерлері көнбеген адамдарға шабуыл жасауға қатысып отырған.

Қылмыстық топ түрін анықтаңыз. Қылмыстық топ құрған адамдардың, сол сияқты оның қатысушыларының да жауаптылығының шарттары мен шектерін сипаттаңыз.

Тақырып №13. Әрекеттің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын мән-жайлар

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Нұржанов кешқұрым тойдан үйіне қайтып келе жатады. Көше бос болады, әрі Нұржанов та шабуылдан қатерленіп келеді. Кенет оны артынан бейтаныс біреу келіп, темекі тұтандырғыш сұрайды. Нұржанов шабуылға тап болдым деп ойлап, тоқтайды да, қалтасынан пышағын алып шығады. Өткінші адам қасына келіп, қолын қалтасына сала бергенде Нұржанов ешбір сөз айтпастан, пышағымен оның сол жақ кеудесіне бір соққы жасайды да, өлімге әкелетін жаракат салады.

Осы жағдайда Нұржановтың әрекеттерінің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын мән-жай болды ма? Егер болса, онда қылмыстық жауаптылықты болдырмайтын қай мән-жай? Оның заңдылығының шарттары сақталған ба?

№2. Козлов қатты алкогольдік масаң күйінде Колесовтың үйінің ауласына кіріп, аулада тұрған Цареваға Колесовты үйден шақыруды талап етеді. Царева

оның талабын орындаудан бас тартқанда Козлов оны қорлап, тұрғындардың мазасын алып, үйдің есігі мен терезесін соға бастайды. Колесов Козловты тыныштату үшін есікті ашып, оны үйіне кіргізеді. Козлов кіре-беріске кіріп, Колесовты қол-аяғымен бірнеше рет соғады да, денсаулығына жеңіл зиян келтіреді. Одан соң ол сөредегі пышақты көріп, оны алады да, Колесовты онымен ұруға талпынады. Алайда Колесов сол жердегі арпалыста Козловтың қолынан пышақты алып қойып, оның кеудесінен соққы жасайды. Алған жарақатынан Козлов қайтыс болады.

Колесовты қажетті қорғаныста әрекет етті деуге бола ма?

Тақырып №15. Жазалар жүйесі және түрлері

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. ҚР қолданыстағы қылмыстық заңнамасында көзделген жаза түрлерінің сипаттамасы көрсетілетін кесте құрыңыз және толтырыңыз. Кестеде келесі белгілер көрсетілуі керек: жаза атауы; түрі (негізгі, қосымша); қудалаушы мазмұны; мерзімі немесе мөлшері; қолдануы бойынша шектеулер; жалтару жағдайында ауыстыру.

№2. Рүстемов ҚР ҚК 187-баб. 1-бөлігінде көзделген қылмыстық теріс қылық жасағаны үшін қоғамдық жұмыстарға тарту түріндегі жазаға сотталған. Іс қарастырып болған соң ол II топ мүгедегі болып табылатыны туралы анықтама әкеп береді.

Сот қандай шешім қабылдауға тиіс?

№3. Сотқа азамат Утепов бас бостандығын шектеу түріндегі жаза тағайындағанда жүктелген міндеттерді орындаудан қаскөйлікпен жалтарғаны туралы пробация қызметінен өтінішхат келіп түскен.

Бас бостандығынан айыру жазасының қанаушы мазмұны неде? Осы жағдайда сот қандай шешім қабылдай алады?

Тақырып №16. Жаза тағайындау

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Кретов дүкен ішінде жүргенінде ерлер киімі секциясында ешкім жоқ екенін байқайды. Осыны пайдаланып, Кретов өзінің үстіндегі көне күртешесін шешіп, киім ілгіште тұрған былғары күртешені киіп алады. Одан соң қашып кетуге тырысады, бірақ есіктен шыға бергенде оны дүкеннің күзетшісі ұстап алады. Кретовтың әрекеттері ҚР ҚК 24-баб. 3-бөл., 188-баб. 1-бөл. бойынша сараланған. Сот оған екі жыл алты айға бас бостандығынан айыру жазасын тағайындаған.

Сот шешімінің заңдылығына баға беріңіз. Аяқталмаған қылмыс үшін жаза тағайындау ережелері сақталған ба?

№2. Капанов ҚР ҚК 188-баб. 2-бөл. 1)-тарм. бойынша екі жылға бас бостандығынан айыруға сотталған. Ол алдын ала сөз байласуымен адамдар тобының жасаған ұрлығына кінәлі деп танылады. Апелляциялық шағымында оның қорғаушысы Капановтың әрекеттерінің дұрыс сараланбағанын айтып, тағайындалған жазаның тым қаталдығын, бас бостандығынан айыруға байланысты емес жаза тағайындауын сұраған. Оның ойынша, жаза Капановтың

залалды өтегенін, жасаған әрекетіне шынайы өкінгенін, жақсы мінездемесінің болғанын ескерместен тағайындалған. Сонымен бірге, қорғаушының ойынша, Капановтың бұрын қылмыстық жауаптылыққа тартылғаны, тергеу органдарынан жасырынғаны және қайтадан пайдакүнемдік қылмыс жасағаны туралы мән-жайларға сілтемесі орынсыз.

Апелляциялық шағым бойынша шешім шығарыңыз. Ондағы уәждердің орынды немесе орынсыз айтылғанын бағалаңыз.

Тақырып №17. Шартты түрде соттау

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Орал қалалық соты Николаевты ҚР ҚК 345-баб. 2-бөл. көзделген қылмыстың жасалуына кінәлі деп танып, оған негізгі жаза ретінде екі жылға бас бостандығынан айыруды, ал қосымша жаза ретінде – екі жылға көлік құралын басқару құқығынан айыруды тағайындап, тағайындалған жазаларды (негізгісін де, қосымшасын да) шартты түрде деп қаулы етеді. ҚР Бас прокурорының орынбасары соттың үкіміне оның заңсыздығына байланысты наразылық білдірген.

Сот шешіміне баға беріңіз. Шартты түрде соттаған жағдайда қосымша жазалардың тағдыры қалай шешіледі?

№2. Өткізу мақсатынсыз есірткі заттарды аса ірі мөлшерде заңсыз сақтағаны үшін (ҚР ҚК 296-баб. 4-бөл.) Пернебаев үш жылға бас бостандығынан айыруға сотталған. Сот оған тағайындалған жазаның барлық кезеңіне пробациялық бақылау орната отырып, шартты түрде соттауды қолданған.

Пробациялық бақылау кезеңінде Пернебаев бірнеше рет кешірімді себептерсіз пробация қызметіне тіркеуге келмеген. Пробация қызметінің инспекторы оған ескерту жасап, мінез-құлқына қойылған талаптарды орындамауының құқықтық салдарын түсіндірген. Пернебаев оған былапыт сөздер айтып, сазайын тарттырумен қорқытқан.

Пробация қызметінің инспекторы шартты түрде соттаудың күшін жою және Пернебаевты тағайындалған жазаны іс жүзінде атқаруға жіберу туралы қаулы шығарған.

Инспектордың шешімінің заңдылығына баға беріңіз. Шартты түрде сотталған адамның тіркеуге келмеуінің құқықтық салдары қандай? Шартты түрде соттаудың күшін жою негізі мен тәртібі қандай?

Тақырып №18. Қылмыстық жауаптылықтан босату

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Ақбергенов Small супермаркетінің жанына өтіп бара жатып «Лада» автокөлігінің алдыңғы панелінде компьютердің қатты дискі жатырғанын байқап қалады. Ол көліктің оң жақ терезесін ашып, «Lenovo» фирмасының құны 23 мың теңге тұратын дискісін алады. Осыдан соң ізін суытпай Ақбергенов ұсталып, полиция бөлімшесіне жеткізіледі.

Жеке тінту кезінде Ақбергеновтың қалтасынан қатты диск табылады да, оны «Лада» автокөлігінің иесіне қайтарып береді. Ақбергеновтың әрекеттері

көлік құралына заңсыз кірумен жасалған ұрлық деп ҚР ҚК 188-баб. 2-бөл. 3)-тарм. сараланады.

Ақбергеновқа қатысты қылмыстық іс ҚР ҚПК 35-баб. 12)-тарм. бойынша шынайы өкінуіне байланысты қысқартылған. Қылмыстық істі қысқарту туралы қаулыда Ақбергеновтың «алғаш рет жасағаны, қылмыстан келтірген зиянды толық қалпына келтіргені және шынайы өкінетіндігі» көрсетілген.

Шынайы өкіну деп нені айтады? Қылмыстық істі қысқарту туралы шешімнің уәждеріне баға беріңіз.

№2. Мас күйінде көлік басқарып келген Беков жаяу жүргінші Тучинді қағып кетіп, оның денсаулығына ауыр зиян келтірген (ҚР ҚК 345-баб. 2-бөл.). сотқа дейінгі алдын ала тергеп-тексеру барысында Тучин тергеушіге «егер Беков 3 млн теңге беретін болса, онда оны кешіруге дайын» екендігін айтқан. Беков Тучиннің сұраған сомасының тым үлкен екендігін айтады. Тергеушінің ойынша бұл жағдайда келтірілген зиянның орнын толтыруға 300 мың теңге де жеткілікті болады деп, ол Бековқа қатысты қылмыстық істі қысқарту туралы Тучинді өтініш жазуға көндіреді.

Қалпына келтіруге жататын залалдың мөлшерін кім анықтау керек? Тергеушінің әрекеттеріне баға беріңіз. Бековты жәбірленушімен татуласуына байланысты қылмыстық жауаптылықтан босатуға болады ма?

Тақырып №19. Жазадан босату. Сотталғандық

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. Қарулы күштер майоры Бекбулатов ҚР ҚК 440-баб. 4-бөл. көзделген қылмысы үшін бас бостандығынан айыру жазасын өтеп жүргенінде маниакалды-депрессивті психоз ауруына шалдығады.

Тапсырма фабуласына қатысты ауруға шалдығуына байланысты жазадан босату тетігін сипаттаңыз.

№2. Қорқытып алуға (ҚР ҚК 194-бабы) сыбайлас қатысқаны үшін үш жылға бас бостандығынан айыруға сотталған Жарқынбаева жазасын өтеп бастағаннан кейін үш айдан соң өзінің жүкті екендігін мәлімдеген. Оның арызына жауап бергенінде түзеу мекемесінің әкімшілігі жазаны өтеуін кейінге қалдыру туралы өтінішін жарты жылдан соң, Жарқынбаеваның осы уақыт аралығындағы мінез-құлқына қарай жіберетінін көрсеткен.

Жарқынбаева жазасын өтеуін кейінге қалдыруға рұқсат жүктілік айғағын дәрігерлер куәландырған соң дереу берілу керек деген уәжбен қарсылығын білдірген.

Мекеме әкімшілігінің жоғарыда аталған әрекеттері заңды ма? Осы жағдайда шандай шешім қабылдауға болады?

Тақырып №20. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық жауаптылығы

Ситуациялық есептер (кейстер/мини-кейстер), тапсырмалар

№1. ҚР қолданыстағы қылмыстық заңнамасында көзделген тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шараларының түрлері сипатталатын кесте құрастырып,

толтырыңыз. Кестеде келесі мән-жайлар көрініс табуы керек: шара атауы; шара мазмұны; мерзімі (егер көзделген болса); қолдану бойынша шектеулер.

№2. Он алты жастағы Асқаров мектепке баруды қойған, спирт ішімдіктеріне құмарланып, қоғамға жат өмір салтын ұстанатын болған. 15 қазанда ол бұзақылық ниетпен көршісін сабаған. Оның бұл әрекеттері ҚР ҚК 107-баб. 2-бөл. 5)-тарм. бойынша сараланған. Қылмыс жасағаннан кейінгі Асқаровтың мінез-құлқын ескере отырып, сот оның түзелуіне тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шараларын қолдана отырып қол жеткізуге болады деп шешеді. Осы негізбен сот Асқаровты жазадан босатып, оған екі жылдық мерзімге ата-анасының қадағалауына беру түріндегі тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шарасын қолданған және жәбірленушіден кешірім сұрау міндеттемесін жүктеген.

Соттың шешімінің заңдылығына баға беріңіз.

V. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Оқулықтар

1. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - 500 с.
2. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. - 752 с.
3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. - 448 с.
4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. - 504 с.
5. Котова Н.К. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебное пособие. – Алматы: Академия экономики и права, 2013. – 218 с.
6. Джекебаев У.С. Основные принципы уголовного права Республики Казахстан (сравнительный комментарий к книге Дж.Флетчера и А.В.Наумова «Основные концепции современного уголовного права»). - Алматы: Жеті Жарғы, 2001. – 256 с.
7. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть: Курс лекций. /Под ред. И.Ш.Борчашвили. Алматы: Жеті Жарғы, 2006. - 632 с.
8. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – 768 б.

Ғылыми мақалалар

1. Аблаева Э.Б. Освобождение от уголовной ответственности в связи с примирением с потерпевшим по новому Уголовному кодексу Республики Казахстан // ҚазҰУ хабаршысы. Заң сер.= Вестник КазНУ. Сер. юридическая. - 2015. - №1. - С. 425-431.
2. Апенев С.М. Научная обоснованность уголовно-правовой нормы как условие их эффективности (или теоретические вопросы классификации форм соучастия) // ҚазҰУ хабаршысы. Халықаралық қатынас. ж/е халықаралық құқық сер.= Вестник КазНУ. Сер. междунар. отношения и междунар. право. - 2015. - №1. - С. 131-138.
3. Аубакиров Е. Доктринальный и законодательный аспекты классификации видов рецидива // Фемида. - 2015. - №1. - С. 17-22.
4. Биебаева А.А. Поощрительные нормы в уголовном праве Республики Казахстан // Право и государство: Научный журнал. – 2014. - №3(64). – С.55-57.
5. Волошин П.В. Современное уголовное законодательство Казахстана, предусматривающее ответственность за совершение преступлений в составе транснациональной организованной группы // Правовая реформа в Казахстане. - 2014. - №4. - С. 36-38.
6. Джансараева Р. О законодательном регулировании смертной казни // Юридическая газета. - 2014. - 6 февраля (№18).

7. Жекебаев У.С. К вопросу о преемственности в уголовном праве // Құқық және мемлекет //Право и государство. - 2013. - №3. - С. 43-47.

8. Кожантаева, Ж.К. Актуальные вопросы освобождения от уголовной ответственности в связи с деятельным раскаянием // ҚазҰУ хабаршысы. Заң сер.= Вестник КазНУ. Сер.юридическая. - 2014. - №3(71). - С. 249-256.

9. Комиссаров В.С. Уголовно-правовое исследование организованной и транснациональной организованной группы, преступной организации и транснациональной преступной организации // Предупреждение преступности. - 2014. - №4. - С. 87-95.

10. Рарог А.И. Законодательные атаки на устои уголовного права // Государство и право. - 2013. - №1. - С. 24-32.

11. Толесбай С. Воспитательная роль наказания за уголовные правонарушения // Заңгер. - 2015. - №10. - С. 80-83.

12. Федоров А.В. Уголовная ответственность юридических лиц за коррупционные преступления // Журнал российского права. - 2015. - №1. - С. 55-63.

13. Чукмаитов Д.С. Рецидив преступлений как важнейший критерий эффективности уголовно-правового воздействия // Құқық және мемлекет=Право и государство. - 2014. - №2. - С. 86-91.

14. Юрченко Р. Концептуальные положения нового УК РК об уголовных наказаниях // Заңгер. - 2014. - №8. - С. 31-36.

Нормативтік құқықтық актілер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K950001000_

2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1400000226>

3. «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» 2014 ж. 5 шілдесіндегі Қазақстан Республикасының кодексі // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1400000235>

4. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі кодексі // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K090000193_

5. «Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек пен құқықтық қатынастар туралы конвенцияны бекіту туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 10 наурыздағы № 531 Заңы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z040000531_

6. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы туралы» Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 16 қаңтардағы № 70-V Заңы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі. // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1300000070>

7. «Медиация туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 28 қаңтардағы Заңы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1100000401>

8. «Пробация туралы» Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 30 желтоқсандағы Заңы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1600000038>

9. «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы мен балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 шілдедегі Заңы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z040000591_

10. «О присоединении Республики Казахстан к Венской Конвенции о дипломатических сношениях 1961 года» Постановление Верховного Совета Республики Казахстан от 31 марта 1993 года // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/rus/docs/B930005300_

11. Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасы туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 24 тамыздағы № 858 Жарлығы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/U0900000858_

Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының нормативтік қаулылары

1. «Қазақстан Республикасы халықаралық шарттарының нормаларын қолдану туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2008 жылғы 10 шілдедегі № 1 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P08000001S_

2. «Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 6-бабын қолдану жөніндегі сот практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2016 жылғы 22 желтоқсандағы № 15 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P160000015S>

3. «Қылмыстық құқық бұзушылықтардың бірнеше рет жасалуын және жиынтығын саралау туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2006 жылғы 25 желтоқсандағы № 11 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P06000011S_

4. «Соттардың қылмыстардың қайталануы туралы заңдарды қолдануы туралы» Қазақстан Республикасы 2007 жылғы 25 желтоқсандағы № 8 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P07000008S_

5. «Соттардың бандитизм және қылмыстық құқық бұзушылықтарға қатыса отырып, басқа қылмыстық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін жауапкершілік туралы заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2001 жылғы 21 маусымындағы № 2 нормативтік қаулысы (қолданыстағы редакциясында). // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P01000002S_

6. «Соттардың қылмысқа қатыстылық пен қылмыстық құқық бұзушылыққа дем берушілік үшін жауаптылық туралы заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2016 жылғы 22 желтоқсандағы № 14 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P160000014S>

7. «Қажетті қорғану туралы заңнаманы қолдану туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2007 жылғы 11 мамырдағы № 2 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P07000002S_

8. «Қылмыстық жаза тағайындаудың кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2015 жылғы 25 маусымдағы № 4 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P150000004S>

9. «Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 68-бабын қолдану жөніндегі сот практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2001 жылғы 21 маусымдағы № 4 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P01000004S_

10. «Ауруға шалдығуына байланысты жазаны одан әрі өтеуден босату туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2002 жылғы 11 сәуірдегі № 7 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P02000007S_

11. «Жазаны өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босатудың, жазаның өтелмеген бөлігін жазаның неғұрлым жеңіл түріне ауыстырудың және тағайындалған жаза мерзімін қысқартудың сот практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2015 жылғы 2 қазандағы № 6 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P150000006S>

12. «Кәмететке толмаған адамдардың қылмыстары және оларды қоғамға қарсы іс-әрекеттер жасауға тарту жөніндегі істер бойынша сот практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2002 жылғы 11 сәуірдегі № 6 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P02000006S_

13. «Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану жөніндегі сот тәжірибесі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 1999 жылғы 9 шілдедегі № 8 нормативтік қаулысы // «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі // http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P99000008S_

Сот шешімдері

1. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының №4уп-78-10 ісі бойынша 2010 ж. 4 мамырдағы қаулысы.

2. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының №2уп-185-11 ісі бойынша 2011 ж. 29 шілдедегі қаулысы.

3. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша сот алқасының №2н-176-99 ісі бойынша 1999 ж. 16 қарашадағы қаулысы.

4. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының №2уп-186-12 ісі бойынша 2012 ж. 24 шілдедегі қаулысы.

5. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының №2уп-93-10 ісі бойынша 2010 ж. 18 мамырдағы қаулысы.

6. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының №2уп-270-10 ісі бойынша 2010 ж. 26 қазандағы қаулысы.

7. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының №2уп-233-11 ісі бойынша 2011 ж. 27 қыркүйектегі қаулысы.

8. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша алқасының №2а-26-2-02 ісі бойынша 2002 ж. 22 мамырдағы қаулысы.

9. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша алқасының №2н-176-99 ісі бойынша 1999 ж. 16 қарашадағы қаулысы.

10. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының №2уп-307-11 ісі бойынша 2011 ж. 6 желтоқсандағы қаулысы.

11. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша алқасының №2а-16-09 ісі бойынша 2009 ж. 20 қаңтардағы қаулысы.

12. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша алқасының №2н-329-99 ісі бойынша 1999 ж. 1 маусымдағы қаулысы.

13. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының №2уп-195-11 ісі бойынша 2011 ж. 23 тамыздағы қаулысы.

14. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша алқасының №2а-43-06 ісі бойынша 2006 ж. 17 қаңтардағы қаулысы.

15. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша алқасының №2н-179-99 ісі бойынша 1999 ж. 16 наурыздағы қаулысы.

16. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша алқасының №2а-519-02 ісі бойынша 2002 ж. 6 қарашадағы қаулысы.

17. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының №2уп-10-11 ісі бойынша 2011 ж. 18 қаңтардағы қаулысы.

18. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының №2уп-124-12 ісі бойынша 2012 ж. 29 мамырдағы қаулысы.

19. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша қадағалау сот алқасының №2уп-67-12 ісі бойынша 2012 ж. 13 наурыздағы қаулысы.

20. ҚР Жоғарғы Соты қылмыстық істер бойынша алқасының №2н-141-02 ісі бойынша 2002 ж. 18 желтоқсандағы қаулысы.

VI. Үлгі оқу бағдарламасының авторлары

1. Борчашвили И.Ш. – заң ғылымдарының докторы, профессор.
2. Тукиев А.С. – заң ғылымдарының кандидаты, доцент.
3. Серікбаев А.М. – заң ғылымдарының кандидаты.
4. Биебаева А.Ә. – заң ғылымдарының кандидаты, доцент.
5. Ниетуллаев Н.Н. – құқықтық ғылымдар магистрі, аға оқытушы.

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

(Образование высшее профессиональное)

УГОЛОВНОЕ ПРАВО РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН (ОБЩАЯ ЧАСТЬ)

по специальности бакалавриата
«5В030100 – Юриспруденция»

3 кредита

Министерство образования и науки Республики Казахстан
Астана
2017

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1. РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА** учебно-методической секцией по группе специальностей «Право» при поддержке Бюро по оценке и сертификации юристов АО «Университет КАЗГЮУ».
- 2. УТВЕРЖДЕНА И ВВЕДЕНА В ДЕЙСТВИЕ** протокольным решением Республиканского учебно-методического совета высшего и послевузовского образования от 30 июня 2016 года.
- 3. ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.**
4. Типовая учебная программа разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом высшего образования утверждённым Постановлением Правительства Республики Казахстан от 23 августа 2012 г. №1080 и «Типовым учебным планом по специальности высшего образования 5В030100-«Юриспруденция», утвержденным Приказом и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 16 августа 2013 г. №343.

Настоящая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Учебно-методической секции по группе специальностей «Право».

ОГЛАВЛЕНИЕ

I. Пояснительная записка	67
II. Тематика лекционных занятий	70
III. Тематика практических (семинарских) занятий	96
IV. Примерный перечень тем, отведенных на самостоятельное изучение	109
V. Список рекомендуемой литературы	118
VI. Авторы типовой учебной программы	123

I. Пояснительная записка

«Уголовное право Республики Казахстан (части Общая и Особенная)» являются дисциплинами обязательного компонента, изучаемыми в высших учебных заведениях Республики Казахстан, осуществляющих подготовку кадров по специальности «Юриспруденция». Данные учебные дисциплины предполагают изучение не только теоретических положений науки уголовного права, эволюционирующего в соответствии с потребностями демократического правового государства, но и уголовного законодательства и практики ее применения. Поэтому их содержание всецело основано на концептуальном содержании действующего уголовного законодательства и осуществляемой государством уголовной политике, являющейся важнейшим звеном правовой политики в целом.

В настоящее время Республикой Казахстан реализуется двухвекторная уголовная политика: а) гуманизация в отношении лиц, впервые совершивших преступления небольшой и средней тяжести, а также социально уязвимых групп населения – беременных и одиноких женщин, имеющих на иждивении несовершеннолетних детей, несовершеннолетних, людей преклонного возраста; б) жесткая уголовная политика в отношении лиц, виновных в совершении тяжких и особо тяжких преступлений, скрывающихся от уголовного преследования, а также при рецидиве преступлений.

Развитие уголовного законодательства современного Казахстана характеризуется конфликтом стабильности и динамизма. Результатом стремления к стабильности, сохранению концептуальной стройности и внутреннего единства уголовного законодательства стало принятие в 2014 году нового кодифицированного уголовного закона. А в последующий период мы вновь наблюдаем проявления динамизма, продиктованные, с одной стороны, объективной необходимостью противодействия опасным проявлениям преступного поведения, с другой стороны, являющиеся следствием отсутствия четких граней между уголовным и административно-деликтным правом.

В ходе модернизации национального права Казахстан, как страна вовлеченная в процесс конвергенции разных правовых систем, активно прибегает к заимствованию доказавших свою состоятельность правовых институтов. Одним из таких институтов является принятое во многих странах Запада деление уголовно-наказуемых деяний на преступления и проступки. Пересмотр системы наказаний в сторону расширения альтернатив лишения свободы также осуществляется с учетом лучших зарубежных практик.

Еще одно обстоятельство, на которое следует обратить внимание – это все большая деидеологизация уголовного законодательства и практики ее применения.

Все вышеперечисленные процессы, происходящие в орбите правовой действительности, а также все возрастающие требования к подготовке кадров с высшим юридическим образованием должны находить отражение в содержании учебной дисциплины «Уголовное право Республики Казахстан (Общая часть)».

Предмет учебной дисциплины «Уголовное право Республики Казахстан (Общая часть)» составляют уголовное законодательство и наука уголовного права. Общая часть уголовного права включает в себя нормы, в которых предусматриваются его общие принципы, институты и категории, закрепляются основные положения, определяющие основания и пределы уголовной ответственности и применения наказания и иных мер уголовно-правового воздействия, порядок и условия освобождения от уголовной ответственности и наказания. В нормах Общей части регламентируются наиболее важные вопросы, относящиеся к основным понятиям уголовного права – уголовному закону, уголовному правонарушению и наказанию.

При изучении данной учебной дисциплины студенты должны иметь в виду, что нормы Общей и Особенной частей уголовного права неразрывно связаны между собой, они лишь в единстве образуют самостоятельную отрасль права – уголовное право Республики Казахстан.

Целью учебной дисциплины является получение студентами глубоких теоретических знаний по Общей части уголовного права Республики Казахстан и привитие на этой основе прочных навыков и умений, необходимых им для эффективного выполнения задач, возложенных на судебные и правоохранительные органы.

Задачи учебной дисциплины «Уголовное право Республики Казахстан (Общая часть)»: получение систематизированных теоретических знаний о принципах, категориях и положениях науки уголовного права; умение ориентироваться в действующем уголовном законодательстве; развитие способностей умело применять и толковать норму уголовного права; формирование уважительного отношения к уголовному закону как эффективному инструменту противодействия преступности и уголовно-правовой защиты прав и свобод человека, интересов общества и государства.

Пререквизитами данной учебной дисциплины являются «Теория государства и права», «Конституционное право Республики Казахстан».

В качестве **постреквизитов** учебной дисциплины «Уголовное право Республики Казахстан (Общая часть)» выступают «Уголовное право Республики Казахстан (Особенная часть)», а также «Уголовно-процессуальное право Республики Казахстан», «Уголовно-исполнительное право Республики Казахстан», «Криминология».

Изучение дисциплины «Уголовное право РК (Общая часть)» направлено на формирование следующих **профессиональных компетенций**:

Знания: знает основные принципы и категории Общей части уголовного права, понимает значение охранительной и предупредительной функций уголовного права; знает особенности уголовной ответственности как разновидности юридической ответственности, понимает значение строгого

соблюдения оснований применения наказания и иных мер уголовно-правового воздействия к лицам, совершившим уголовные правонарушения.

Умения: способен применять нормы Общей части уголовного права в точном соответствии с их буквой и смыслом; способен давать квалифицированные юридические заключения по вопросам наличия/отсутствия оснований уголовной ответственности, наличия/отсутствия оснований освобождения от уголовной ответственности и наказания.

Общественные компетенции: действует с пониманием правовых и социально-экономических последствий применения норм уголовного закона; уважительно относится к уголовному праву и закону, нетерпим к проявлениям коррупции.

В процессе подготовки настоящей типовой учебной программы авторами принимался во внимание опыт преподавания дисциплины «Уголовное право РК (Общая часть)» Кафедрой уголовного, уголовно-исполнительного права и криминологии АО «Университет КАЗГЮУ» для студентов специальности 5В030100 «Юриспруденция».

II. Тематика лекционных занятий

Тема №1. Понятие, задачи, система и принципы уголовного права

1. Содержание темы

Уголовное право как самостоятельная отрасль казахстанского права. Предмет и метод уголовного права. Отличие уголовного права от смежных отраслей права по предмету и методу регулирования. Охранительная и предупредительная функции уголовного права. Роль уголовного права в формировании законопослушного поведения граждан. Система уголовного права: Общая и Особенная части. Отраслевые принципы уголовного права: законность, справедливость, равенство граждан перед законом, личная виновная ответственность, гуманизм и экономия репрессии, неотвратимость ответственности и наказания, индивидуализация и дифференциация ответственности и наказания. Проблема законодательного закрепления принципов уголовного права. Историческая обусловленность уголовной политики государства. Основные направления уголовной политики современного Казахстана. Наука уголовного права.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- сущность и значение уголовного права как самостоятельной отрасли права;
- функции уголовного права;
- систему уголовного права;
- принципы уголовного права и их значение для законотворческой и правоприменительной деятельности.

Уметь:

- разграничивать уголовное право от смежных отраслей права по предмету регулирования;
- проводить четкую грань между уголовным правом как отраслью права, отраслью юридической науки и учебной дисциплиной.

3. Судебная практика

Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 4 мая 2010 года по делу №4уп-78-10 о недопустимости нарушения принципа равенства лиц, совершивших преступление, перед законом и судом. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 161-162.

4. Рекомендуемые источники

6. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).
7. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

8. Концепция правовой политики Республики Казахстан на период с 2010 до 2020 года, утвержденная Указом Президента Республики Казахстан от 24 августа 2009 года № 858 (пункт 2.8.).

9. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.7-21.

10. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.5-32.

Тема №2. Уголовный закон

1. Содержание темы

Понятие уголовного закона как кодифицированного нормативного правового акта, обладающего высшей юридической силой, определяющего круг уголовно-наказуемых деяний. Действующее уголовное законодательство Республики Казахстан. Требование о соответствии уголовного законодательства Конституции Республики Казахстан и общепризнанным принципам и нормам международного права. Нормативные постановления Конституционного Совета и Верховного Суда Республики Казахстан как составная часть уголовного законодательства Республики Казахстан. Структура уголовного закона. Структура уголовно-правовой нормы. Виды диспозиций и санкций уголовно-правовых норм. Действие уголовного закона в пространстве. Принципы действия уголовного закона в пространстве: территориальный, гражданства, реальный, универсальный. Действие уголовного закона во времени. Уголовные законы, имеющие обратную силу. Толкование уголовного закона, виды толкования.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- специфические особенности уголовного закона;
- действующее уголовное законодательство;
- структуру уголовного закона и уголовно-правовой нормы;
- принципы действия уголовного закона в пространстве, по кругу лиц и во времени;
- приемы толкования уголовного закона.

Уметь:

- анализировать структуру уголовно-правовой нормы, определять вид диспозиций и санкций;
- разрешать практические ситуации, связанные с совершением уголовно-наказуемых деяний на территории и за пределами Республики Казахстан;
- разрешать практические ситуации, связанные с совершением уголовно-наказуемых деяний гражданами Республики Казахстан, иностранцами и лицами без гражданства;

– разрешать практические ситуации, связанные с действием уголовного закона во времени и обратной силой уголовного закона.

3. Судебная практика

4. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 10 июля 2008 года №1 «О применении норм международных договоров Республики Казахстан (в действующей редакции).

2. Нормативное постановление Верховного суда Республики Казахстан от 22 декабря 2016 года № 15 «О судебной практике по применению статьи 6 Уголовного кодекса Республики Казахстан» (в действующей редакции).

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Закон Республики Казахстан от 10 марта 2004 года «О ратификации Конвенции о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам» (в действующей редакции).

4. Закон Республики Казахстан от 16 января 2013 года «О Государственной границе Республики Казахстан» (в действующей редакции).

5. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.22-44.

6. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.32-64.

7. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.3-13; 94-126.

8. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.13-14; 34-39.

Тема №3. Уголовные правонарушения

1. Содержание темы

Понятие уголовного правонарушения. Критерии, положенные в основу деления уголовных правонарушений на преступления и уголовные проступки. Понятие и признаки преступления. Категоризация преступлений. Классификация уголовных правонарушений по различным основаниям. Понятие и признаки уголовного проступка. Практическое значение выделения в уголовном законе категории «уголовного проступка». Малозначительность деяния. Отличие уголовных правонарушений от иных правонарушений и антиобщественных проступков.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

– понятие уголовного правонарушения;

– виды уголовного правонарушения в зависимости от степени общественной опасности и наказуемости;

– категории преступлений в зависимости от характера и степени общественной опасности;

– критерии отнесения деяния к малозначительным.

Уметь:

– отграничивать уголовные правонарушения от иных правонарушений;

– определять вид уголовного правонарушения;

– определять категорию преступления;

– отграничивать уголовно-наказуемое деяние от малозначительного деяния.

3. Судебная практика

Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 29 июля 2011 года по делу №2уп-185-11, по которому приговор суда первой инстанции отменен в связи с необоснованным признанием преступлением совершенной лицом гражданско-правовой сделки. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 17-19.

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.45-52.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.71-84.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.126-139.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С. 39-42.

Тема №4. Уголовная ответственность и ее основание

1. Содержание темы

Понятие уголовной ответственности как самостоятельной разновидности юридической ответственности. Сущность уголовной ответственности и ее виды (позитивная и ретроспективная). Законодательно закрепленное основание уголовной ответственности. Теоретические аспекты вопроса об основании (основаниях) уголовной ответственности. Уголовная ответственность и уголовно-правовые отношения. Субъекты и содержание уголовно-правовых отношений. Возникновение, реализация и прекращение уголовной

ответственности. Наказание и иные меры уголовно-правового воздействия как формы реализации уголовной ответственности.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и основание уголовной ответственности;
- содержание уголовно-правовых отношений, их соотношение с уголовной ответственностью;
- формы реализации уголовной ответственности.

Уметь:

- отграничивать уголовную ответственность от иных разновидностей юридической ответственности;
- решать вопрос о наличии или отсутствии основания уголовной ответственности применительно к конкретным практическим ситуациям.

3. Судебная практика

Постановления надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 11 января 2011 года по делу №2уп-3-11, от 24 апреля 2011 года по делу №2уп-99-11, по которым приговоры судов первой инстанции отменены из-за несоблюдения требования уголовного закона об основании уголовной ответственности. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 14-17.

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.134-138.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.64-71.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.86-94.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.33-34.

Тема №5. Состав уголовного правонарушения

1. Содержание темы

Понятие состава уголовного правонарушения по уголовному праву. Соотношение понятий «уголовное правонарушение» и «состав уголовного правонарушения». Значение состава уголовного правонарушения как единственного основания уголовной ответственности. Элементы и признаки состава уголовного правонарушения. Виды составов уголовных

правонарушений. Понятие квалификации уголовного правонарушения. Значение точного установления признаков состава уголовного правонарушения для правильного применения уголовного закона.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и значение состава уголовного правонарушения для решения вопроса об основании уголовной ответственности;
- элементы состава уголовного правонарушения и признаки, их характеризующие;
- виды составов уголовного правонарушения;
- понятие квалификации уголовного правонарушения.

Уметь:

- разграничивать понятия «уголовное правонарушение» и «состав уголовного правонарушения»;
- определять вид состава уголовного правонарушения по степени общественной опасности, по структуре и конструкции.

3. Судебная практика

Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 16 ноября 1999 года по делу №2Н-176-99 об обязательности установления по делу как объективной стороны, так и субъективной стороны состава преступления. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 32-33.

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).
2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).
3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.53-59.
4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.84-99.
5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.87-94.

Тема №6. Объект уголовного правонарушения

1. Содержание темы

Понятие объекта уголовного правонарушения по уголовному праву. Уголовный закон об объектах уголовно-правовой охраны и их иерархии. Виды объектов уголовного правонарушения (классификация по вертикали): общий, родовой, непосредственный. Значение классификации объектов уголовного правонарушения для систематизации Особенной части Уголовного кодекса. Виды непосредственных объектов в многообъектных уголовных

правонарушениях (классификация по горизонтали): основной, дополнительный, факультативный. Предмет уголовного правонарушения и его значение для квалификации. Соотношение объекта и предмета уголовного правонарушения. Личность потерпевшего и ее значение для квалификации.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и значение объекта уголовного правонарушения;
- виды объектов уголовного правонарушения;
- признаки, характеризующие объект уголовного правонарушения.

Уметь:

- находить родовой и непосредственный объект уголовного правонарушения;
- находить основной и дополнительный непосредственный объект в многообъектных уголовных правонарушениях;
- разграничивать объект и предмет уголовного правонарушения.

3. Судебная практика

1. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 24 июля 2012 года по делу №2уп-186-12, по которому приговор суда первой инстанции отменен из-за неправильного установления объекта и предмета посягательства. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 30-31.

2. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 18 июля 1997 года №10 «О практике применения законодательства об уголовной ответственности за контрабанду» (пункт 1).

3. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 11 мая 2007 года №1 «О квалификации некоторых преступлений против жизни и здоровья человека» (пункт 23).

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.60-68.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.99-121.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.87-94.

Тема №7. Объективная сторона уголовного правонарушения

1. Содержание темы

Понятие и значение объективной стороны уголовного правонарушения. Признаки, характеризующие объективную сторону состава уголовного правонарушения. Деление признаков объективной стороны на обязательные и факультативные. Общественно опасное деяние. Действие и бездействие как формы общественно опасного деяния. Понятие и виды последствий уголовного правонарушения. Уголовные правонарушения с материальным, формальным и усеченным составами. Причинная связь между общественно опасным деянием и общественно опасными последствиями. Способ, место, время, обстановка, орудия и средства совершения уголовного правонарушения как признаки, характеризующие объективную сторону состава уголовного правонарушения.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и значение объективной стороны уголовного правонарушения;
- признаки, характеризующие объективную сторону состава уголовного правонарушения;
- способы описания признаков объективной стороны состава уголовного правонарушения.

Уметь:

- находить признаки объективной стороны состава уголовного правонарушения;
- прослеживать причинно-следственную связь между общественно опасным деянием и общественно опасными последствиями;
- определять вид состава по способу описания признаков объективной стороны.

3. Судебная практика

Постановления надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 18 мая 2010 года по делу №2уп-93-10, от 26 октября 2010 года по делу №2уп-270-10, от 27 сентября 2011 года по делу №2уп-233-11, по которым приговоры судов первой инстанции отменены из-за отсутствия причинной связи между действиями и наступившими последствиями. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 24-29.

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).
2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).
3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.69-92.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.211-135.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С. 87-94.

Тема №8. Субъект уголовного правонарушения

1. Содержание темы

Понятие и значение субъекта уголовного правонарушения по уголовному праву. Достижение возраста уголовной ответственности как обязательный признак субъекта уголовного правонарушения. Уголовные правонарушения, ответственность за которые установлена с 14-летнего возраста. Вменяемость как обязательный признак субъекта уголовного правонарушения. Ограниченная вменяемость и возрастная уменьшенная вменяемость, их влияние на уголовную ответственность. Понятие невменяемости. Юридический и медицинский критерии невменяемости. Правовые последствия признания лица, совершившего общественно опасное деяние, невменяемым. Понятие и виды специального субъекта уголовного правонарушения. Перспективы введения в Казахстане уголовной ответственности юридических лиц.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и значение субъекта уголовного правонарушения;
- обязательные признаки субъекта уголовного правонарушения;
- признаки специального субъекта уголовного правонарушения.

Уметь:

- устанавливать возраст лица, совершившего уголовное правонарушение;
- решать вопрос о вменяемости или невменяемости лица, совершившего уголовное правонарушение;
- находить признаки специального субъекта уголовного правонарушения.

3. Судебная практика

1. Постановление коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 22 мая 2002 года по делу №2а-26-2-02 об исчерпывающем характере перечня преступлений, за совершение которых ответственность установлена с четырнадцатилетнего возраста. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 23-24.

2. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 27 ноября 2015 года №8 «О практике рассмотрения некоторых коррупционных преступлений» (пункты 2-4).

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.92-102.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.135-151.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.153-165.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.46-49.

Тема №9. Субъективная сторона уголовного правонарушения

1. Содержание темы

Понятие и значение субъективной стороны уголовного правонарушения. Вина как обязательный признак субъективной стороны уголовного правонарушения. Соотношение интеллектуального и волевого компонентов в содержании вины как критерий выделения форм вины. Умысел и его виды. Неосторожность и ее виды. Недопустимость объективного вменения. Законодательно закрепленные виды невиновного причинения вреда. Возможность сочетания в одном уголовном правонарушении двух форм вины. Ответственность за уголовные правонарушения, совершенные с двумя формами вины. Мотив и цель как признаки, характеризующие субъективную сторону уголовного правонарушения. Понятие и виды ошибки в уголовном праве. Влияние фактической ошибки на вину и уголовную ответственность.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и значение субъективной стороны уголовного правонарушения;
- понятие, содержание и формы вины;
- факультативные признаки субъективной стороны уголовного правонарушения;
- влияние ошибки на уголовную ответственность.

Уметь:

- устанавливать форму и вид вины применительно к практическим ситуациям;
- устанавливать мотив и цель совершения уголовного правонарушения применительно к практическим ситуациям;
- решать вопрос о наличии или отсутствии субъективного основания уголовной ответственности применительно к практическим ситуациям.

3. Судебная практика

1. Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 16 ноября 1999 года по делу №2н-176-99 о недопустимости объективного вменения. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 32-33.

2. Постановление надзорной судебной коллегии Верховного суда РК от 6 декабря 2011 года по делу №2уп-307-11о необоснованном осуждении лица при отсутствии в его действиях субъективной стороны состава преступления. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 21-23.

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.103-133.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.151-178.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.165-179.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.49-57.

Тема №10. Множественность уголовных правонарушений

1. Содержание темы

Понятие и признаки множественности уголовных правонарушений. Отличие множественности от единичных сложных уголовных правонарушений: продолжаемых, длящихся, составных, с альтернативными действиями, с альтернативными последствиями, с двумя формами вины. Возможность существования множественности уголовных правонарушений только в ее законодательно закрепленных формах. Понятие и признаки неоднократности преступлений или уголовных проступков. Влияние неоднократности на квалификацию и наказание. Понятие, признаки и виды совокупности уголовных правонарушений. Влияние совокупности на квалификацию и наказание. Понятие, признаки и виды рецидива преступлений. Влияние рецидива на наказание.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и признаки множественности уголовных правонарушений;
- виды единичных сложных уголовных правонарушений;
- формы множественности уголовных правонарушений.

Уметь:

- устанавливать вид единичного сложного уголовного правонарушения;
- отграничивать единичные сложные уголовные правонарушения от множественности уголовных правонарушений;

– устанавливать форму множественности уголовного правонарушения, проводить четкую грань между формами множественности.

3. Судебная практика

1. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 декабря 2006 года №11 «О квалификации неоднократности и совокупности уголовных правонарушений» (в действующей редакции).

2. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 декабря 2007 года №8 «О применении судами законодательства о рецидиве преступлений» (в действующей редакции).

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.178-196.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.226-248.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.139-153.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.43-46.

Тема №11. Стадии совершения уголовного правонарушения

1. Содержание темы

Понятие и виды стадий умышленного преступления. Ненаказуемость обнаружения умысла. Приготовление и покушение как виды неоконченного преступления. Понятие и признаки приготовления к преступлению. Отличие приготовления от обнаружения умысла. Пределы наказуемости приготовления к преступлению. Понятие и признаки покушения на преступление. Отличие покушения от приготовления и оконченного преступления. Виды покушения на преступление. Пределы наказуемости покушения на преступление. Понятие оконченного уголовного правонарушения. Конструкция состава уголовного правонарушения и момент его окончания. Понятие, признаки и правовые последствия добровольного отказа от уголовного правонарушения. Отличие добровольного отказа от деятельного раскаяния.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и виды стадий умышленного преступления;
- виды неоконченного преступления, их признаки;
- понятие оконченного уголовного правонарушения;

– признаки и правовые последствия добровольного отказа от уголовного правонарушения.

Уметь:

– разрешать практические ситуации, связанные с определением стадии совершения преступления;

– определять вид неоконченного преступления, отражать это на квалификации содеянного;

– определять момент окончания уголовных правонарушений в зависимости от конструкции состава уголовного правонарушения;

– решать вопрос о наличии или отсутствии добровольного отказа от совершения уголовного правонарушения.

3. Судебная практика

1. Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 20 января 2009 года по делу №2а-16-09, по которому действия виновного по приисканию исполнителя преступления переклассифицированы с покушения на приготовление. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 94.

2. Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 1 июня 1999 года по делу №2н-329-99 о недопустимости привлечения к уголовной ответственности лица, добровольно и окончательно отказавшегося от доведения этого преступления до конца. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 95-96.

3. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 23 августа 2011 года по делу №2уп-195-11 о наказуемости приготовления только к совершению тяжкого или особо тяжкого преступления. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 96-97.

4. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 11 мая 2007 года №1 «О квалификации некоторых преступлений против жизни и здоровья человека» (пункт 4).

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.139-151.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.179-198.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы : Жеті жарғы, 2015. - С.179-195.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.57-60.

Тема №12. Соучастие в уголовном правонарушении

1. Содержание темы

Понятие соучастия в уголовном правонарушении. Объективные и субъективные признаки соучастия. Виды соучастников по характеру выполняемых функций в совместном уголовном правонарушении: исполнитель, организатор, подстрекатель и пособник. Формы соучастия, критерии их выделения. Юридическая характеристика группы лиц, группы лиц по предварительному сговору, преступной группы. Виды преступных групп и их специфические особенности. Влияние форм соучастия на квалификацию и наказание. Эксцесс соучастника уголовного правонарушения. Соучастие в уголовных правонарушениях со специальным субъектом. Ответственность за неудавшееся соучастие. Особенности добровольного отказа соучастников от совершения уголовного правонарушения. Основания и пределы уголовной ответственности соучастников. Понятие прикосновенности к преступлению, ее формы и отличие от соучастия в уголовном правонарушении.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие, признаки и общественную опасность соучастия в уголовном правонарушении;
- виды соучастников уголовного правонарушения;
- формы соучастия в уголовном правонарушении, их специфические особенности;
- специальные вопросы соучастия;
- понятие и виды прикосновенности к преступлению.

Уметь:

- устанавливать признаки соучастия в совершенном общественно опасном деянии;
- определять вид соучастника и отражать это на квалификации;
- устанавливать форму соучастия и отражать это на квалификации;
- отграничивать соучастие от прикосновенности к преступлению.

3. Судебная практика

1. Нормативное постановление Верховного Суда РК от 21 июня 2001 года №2 «О некоторых вопросах применения судами законодательства об ответственности за бандитизм и другие уголовные правонарушения, совершенные в соучастии» (в действующей редакции).

2. Нормативное постановление Верховного суда Республики Казахстан от 22 декабря 2016 года № 14 «О некоторых вопросах применения судами законодательства об ответственности за прикосновенность к преступлению и пособничество в уголовном правонарушении» (в действующей редакции).

3. Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 17 января 2006 года по делу №2а-43-06 о недопустимости привлечения к

уголовной ответственности других соучастников за эксцесс одного из соучастников. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 103-104.

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.152-177.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.198-226.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.195-222.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.60-69.

Тема №13. Обстоятельства, исключаящие общественную опасность и противоправность деяния

1. Содержание темы

Понятие обстоятельств, исключаящих общественную опасность и противоправность деяния, по уголовному праву, их юридическая природа и виды. Значение института обстоятельств, исключаящих общественную опасность и противоправность деяния. Необходимая оборона. Условия правомерности необходимой обороны. Превышение пределов необходимой обороны. Мнимая оборона и ее правовые последствия. Причинение вреда при задержании лица, совершившего посягательство. Условия правомерности причинения вреда задерживаемому лицу. Ответственность за превышение мер необходимых для задержания лица, совершившего посягательство. Крайняя необходимость. Условия правомерности причинения вреда при крайней необходимости. Отличие крайней необходимости от необходимой обороны. Осуществление оперативно-розыскных, контрразведывательных мероприятий или негласных следственных действий. Условия правомерности причинения вреда при осуществлении оперативно-розыскных, контрразведывательных мероприятий или негласных следственных действий. Обоснованный риск и условия его правомерности. Непреодолимое физическое психическое принуждение как самостоятельное обстоятельство, исключаящее общественную опасность и противоправность деяния. Исполнение приказа или распоряжения.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

– понятие и значение обстоятельств, исключающих общественную опасность и противоправность деяния;

– виды обстоятельств, исключающих общественную опасность и противоправность деяния, условия их правомерности.

Уметь:

– решать вопрос о наличии или отсутствии обстоятельств, исключающих общественную опасность и противоправность деяния, в действиях по причинению вреда правохраняемым интересам;

– устанавливать соблюдение или нарушение условий правомерности обстоятельств, исключающих общественную опасность и противоправность деяния при разрешении практических ситуаций.

3. Судебная практика

1. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 11 мая 2007 года №2 «О применении законодательства о необходимой обороне» (в действующей редакции).

2. Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 16 марта 1999 года по делу №2н-179-99, по которому мнимая оборона приравнена к состоянию необходимой обороны из-за того, что обороняющееся лицо не осознавало и по обстоятельствам дела не могло и не должно было осознавать отсутствие фактического посягательства. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 145-147.

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.197-234.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.248-271.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.222-269.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.69-79.

Тема №14. Понятие и цели наказания

1. Содержание темы

Понятие и сущность уголовного наказания. Признаки наказания. Отличие наказания от других мер государственного принуждения. Место наказания в системе мер уголовно-правового воздействия. Цели наказания. Восстановление социальной справедливости. Исправление осужденного. Предупреждение совершения новых уголовных правонарушений (общая и специальная

превенция). Понятие эффективности уголовных наказаний. Политика расширения сферы применения уголовных наказаний, не связанных с лишением свободы, в современном Казахстане.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и признаки наказания;
- законодательно закрепленные цели наказания.

Уметь:

- проводить грань между наказанием и мерами государственного принуждения, применяемыми за правонарушения;
- проводить грань между наказанием и иными мерами уголовно-правового воздействия.

3. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.235-252.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.271-277.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.269-273.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.79-81.

Тема №15. Система и виды наказаний

1. Содержание темы

Понятие и значение системы уголовных наказаний. Классификация наказаний по различным критериям в уголовном законодательстве и теории уголовного права. Характеристика смешанных (назначаемых и за уголовные проступки, и за преступления) видов основного наказания: штраф; исправительные работы. Характеристика основных наказаний, назначае- мых только за уголовные проступки: привлечение к общественным работам; арест. Характеристика основных наказаний, назначае- мых только за преступления: ограничение свободы; лишение свободы; смертная казнь. Курс на постепенное сужение сферы применения смертной казни. Характеристика дополнительных наказаний: конфискация имущества; лишение специального, воинского или почетного звания, классного чина, дипломатического ранга, квалификационного класса и государственных наград; лишение права занимать определенную должность или заниматься определенной деятельностью;

лишение гражданства Республики Казахстан; выдворение за пределы Республики Казахстан иностранца или лица без гражданства.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и значение системы уголовных наказаний;
- основные наказания, назначаемые за уголовные проступки, их карательное содержание;
- основные наказания, назначаемые за преступления, их карательное содержание;
- дополнительные наказания и правоограничения, составляющие их карательное содержание.

Уметь:

- классифицировать наказания по характеру и объему правоограничений;
- решать вопрос о наличии или отсутствии ограничений по применению видов наказания к отдельным категориям осужденных.

3. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Закон Республики Казахстан от 20 декабря 1991 года «О гражданстве Республики Казахстан» (статья 20-1).

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.253-301.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.277-301.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.273-337.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.81-101.

Тема №16. Назначение наказания

1. Содержание темы

Понятие общих начал назначения наказания. Правила (требования), составляющие содержание общих начал назначения наказания, значение их неукоснительного соблюдения. Обстоятельства, подлежащие учету при назначении наказания. Виды обстоятельств, смягчающих и отягчающих уголовную ответственность и наказание. Назначение более мягкого наказания, чем предусмотрено, за данное уголовное правонарушение. Назначение наказания по совокупности уголовных правонарушений. Назначение наказания по совокупности приговоров. Порядок определения сроков наказания при их

сложении. Частные (специальные) начала назначения наказания: назначение наказания за неоконченное преступление; за уголовное правонарушение, совершенное при соучастии; при рецидиве преступлений. Исчисление сроков наказания и зачет наказаний.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и значение общих начал назначения наказания;
- требования общих начал назначения наказания;
- требования частных (специальных) начал назначения наказания.

Уметь:

- соблюдать требования общих начал назначения наказания при разрешении практических ситуаций;
- соблюдать требования частных (специальных) начал назначения наказания при разрешении практических ситуаций;
- правильно исчислять сроки и размеры наказания применительно к практическим ситуациям.

3. Судебная практика

1. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 июня 2015 года №4 «О некоторых вопросах назначения уголовного наказания» (в действующей редакции).

2. Постановление коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 6 ноября 2002 года по делу №2а-519-02 о недопустимости повторного учета при назначении наказания,отягчающего обстоятельства, предусмотренного в качестве признака состава преступления. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 167-168.

3. Постановление надзорной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК, по которому приговор городского суда изменен из-за неправильного назначения наказания по совокупности приговоров и преступлений. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 191-192.

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.302-329.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.302-324.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.337-381.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.101-114.

Тема №17. Условное осуждение

1. Содержание темы

Понятие и правовая природа условного осуждения как альтернативной лишению свободы меры уголовно-правового воздействия. Вывод суда о возможности исправления осужденного без отбывания лишения свободы как основание применения условного осуждения. Условия применения условного осуждения. Ограничения по применению условного осуждения. Пробационный контроль при условном осуждении. Продолжительность срока пробационного контроля. Основания сокращения и продления срока пробационного контроля. Отмена условного осуждения. Отмена условного осуждения при сокращении срока пробационного контроля. Отрицательные основания отмены условного осуждения. Правовые последствия отмены условного осуждения по отрицательным основаниям.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и правовую природу условного осуждения;
- основание и условия применения условного осуждения;
- основания отмены условного осуждения.

Уметь:

- решать вопрос о наличии основания и условий применения условного осуждения по конкретным практическим ситуациям;
- решать вопрос о наличии оснований для продления срока пробационного контроля применительно к практическим ситуациям;
- решать вопрос о наличии оснований для отмены условного осуждения применительно к практическим ситуациям.

3. Судебная практика

1. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 июня 2015 года №4 «О некоторых вопросах назначения уголовного наказания» (пункты, касающиеся применения статей 63 и 64 УК РК).

2. Постановление коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК о недопустимости применения условного осуждения к дополнительной мере наказания. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 195.

3. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 18 января 2011 года по делу №2уп-10-11, согласно которому совершение лицом тяжкого преступления не является препятствием для применения к нему условного осуждения. /Жукенов А.Т. Судебная

практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 196.

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Закон Республики Казахстан от 30 декабря 2016 года «О пробации» (в действующей редакции).

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.330-340.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.324-330.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.381-388.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.114-119.

Тема №18. Освобождение от уголовной ответственности

1. Содержание темы

Понятие освобождения от уголовной ответственности, отличие освобождения от уголовной ответственности от смежных институтов уголовного права. Значение института освобождения от уголовной ответственности. Виды освобождения от уголовной ответственности: общие и специальные. Общие виды освобождения от уголовной ответственности: в связи с деятельным раскаянием; при превышении пределов необходимой обороны; при выполнении условий процессуального соглашения; в связи с примирением; с установлением поручительства; вследствие изменения обстановки; вследствие истечения сроков давности; на основании акта амнистии. Специальные виды освобождения от уголовной ответственности, предусмотренные статьями Особенной части Уголовного кодекса Республики Казахстан. Должностные лица, наделенные полномочием по освобождению от уголовной ответственности. Правовые последствия освобождения от уголовной ответственности.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и значение освобождения от уголовной ответственности;
- общие виды освобождения от уголовной ответственности и условия освобождения по каждому виду;
- специальные виды освобождения от уголовной ответственности.

Уметь:

– ограничивать освобождение от уголовной ответственности от смежных институтов уголовного права;

– решать вопрос о наличии или отсутствии условий для освобождения от уголовной ответственности применительно к практическим ситуациям.

3. Судебная практика

1. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 21 июня 2001 года №4 «О судебной практике по применению статьи 68 Уголовного кодекса Республики Казахстан» (в действующей редакции).

2. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 29 мая 2012 года по делу №2уп-124-12 о недопустимости освобождения от уголовной ответственности на основании акта амнистии лиц, совершивших тяжкие преступления. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 212.

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Закон Республики Казахстан от 28 января 2011 года «О медиации».

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.341-378.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.330-346.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.388-421.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.119-133.

Тема №19. Освобождение от наказания. Судимость

1. Содержание темы

Понятие освобождения от наказания. Значение института освобождения от наказания. Виды освобождения от наказания: условно-досрочное освобождение от отбывания наказания; замена неотбытой части наказания более мягким видом наказания либо сокращение срока назначенного наказания; отсрочка отбывания наказания; освобождение от наказания в связи с болезнью; освобождение от наказания и отсрочка отбывания наказания вследствие стечения тяжелых обстоятельств; освобождение от отбывания наказания в связи с истечением срока давности обвинительного приговора; освобождение от наказания на основании акта амнистии; на основании акта помилования. Судимость как правовое последствие осуждения за преступление. Учет судимости при определении вида рецидива преступлений и при назначении наказания. Сроки погашения судимости.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и значение освобождения от наказания;
- виды освобождения от наказания и условия освобождения по каждому виду;
- понятие судимости, порядок погашения и снятия судимости.

Уметь:

- отграничивать освобождение от наказания от смежных институтов уголовного права;
- решать вопрос о наличии или отсутствии оснований для освобождения от наказания применительно к практическим ситуациям;
- исчислять сроки погашения судимости.

3. Судебная практика

1. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 11 апреля 2002 года №7 «Об освобождении от дальнейшего отбывания наказания в связи с болезнью» (в действующей редакции).

2. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 2 октября 2015 года № 6 «О судебной практике условно-досрочного освобождения от отбывания наказания, замены неотбытой части наказания более мягким видом наказания и сокращения срока назначенного наказания» (в действующей редакции).

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.379-416.

4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.346-384.

5. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.421-445.

6. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.133-152.

Тема №20. Уголовная ответственность несовершеннолетних

1. Содержание темы

Общие вопросы уголовной ответственности лиц, совершивших уголовные правонарушения в возрасте до восемнадцати лет. Наказания, назначаемые несовершеннолетним. Принудительные меры воспитательного воздействия, применяемые к несовершеннолетним, их отличие от уголовного наказания.

Особенности освобождения от уголовной ответственности и наказания лиц, совершивших уголовно-наказуемые деяния в возрасте до восемнадцати лет. Иные особенности уголовной ответственности несовершеннолетних. Курс Казахстана на поэтапное сокращение сферы применения уголовной репрессии к несовершеннолетним путем расширения условий освобождения от уголовной ответственности и наказания.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- особенности уголовной ответственности несовершеннолетних;
- виды наказаний, назначаемых несовершеннолетним;
- виды принудительных мер воспитательного воздействия.

Уметь:

- разрешать практические ситуации, связанные с назначением несовершеннолетним наказания;
- разрешать практические ситуации, связанные с назначением несовершеннолетним принудительных мер воспитательного воздействия;
- разрешать практические ситуации, связанные с освобождением несовершеннолетних от уголовной ответственности и наказания.

3. Судебная практика

1. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 11 апреля 2002 года №6 «О судебной практике по делам о преступлениях несовершеннолетних и о вовлечении их в преступную и иную антиобщественную деятельность» (в действующей редакции).

2. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 13 марта 2012 года по делу №2уп-67-12, по которому срок наказания в виде ограничения свободы, назначенного несовершеннолетним, сокращен. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 154-155.

3. Постановление коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 18 декабря 2002 года по делу №2н-141-02 о недопустимости назначения несовершеннолетним дополнительного наказания в виде конфискации имущества. /Жукенов А.Т. Судебная практика по уголовным делам. – Алматы: ТОО «Издательство Норма-К», 2013. – С. 158-160.

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Закон Республики Казахстан от 9 июля 2004 года «О профилактике правонарушений среди несовершеннолетних и предупреждении детской безнадзорности и беспризорности» (статья 14).

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.417-436.

5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.384-398.

6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.446-476.

7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.153-164.

Тема №21. Принудительные меры медицинского характера

1. Содержание темы

Понятие, цели применения и правовая природа принудительных мер медицинского характера. Отличие этих мер от наказания. Основания применения принудительных мер медицинского характера. Круг лиц, к которым применяются принудительные меры медицинского характера. Виды принудительных мер медицинского характера. Продление, изменение и прекращение применения принудительных мер медицинского характера. Назначение наказания после применения принудительных мер медицинского характера. Принудительные меры медицинского характера, соединенные с исполнением наказания.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

– понятие и цели применения принудительных мер медицинского характера;

– основания применения принудительных мер медицинского характера;

– виды принудительных мер медицинского характера.

Уметь:

– ограничивать принудительные меры медицинского характера от других мер уголовно-правового воздействия;

– разрешать практические ситуации, связанные с применением принудительных мер медицинского характера.

3. Судебная практика

Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 9 июля 1999 года №8 «О судебной практике по применению принудительных мер медицинского характера» (в действующей редакции).

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года (в действующей редакции).

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года (в действующей редакции).

3. Кодекс Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года (глава 20).

4. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. – С.437-447.
5. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – С.399-413.
6. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - С.476-495.
7. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – С.164-170.

III. Тематика практических (семинарских) занятий

Тема № 1. Понятие, задачи, система и принципы уголовного права

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Предмет, метод и задачи уголовного права
- 2) Система уголовного права
- 3) Принципы уголовного права
- 4) Наука уголовного права

2. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №2. Уголовный закон

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие уголовного закона
- 2) Система и структура уголовного закона
- 3) Структура уголовно-правовой нормы
- 4) Действие уголовного закона в пространстве
- 5) Действие уголовного закона во времени. Обратная сила уголовного закона

- б) Толкование уголовного закона

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Гражданин Республики Казахстан Медетов, находясь в командировке в Турецкой Республике, затеял драку с местным жителем и причинил его здоровью вред средней тяжести.

По закону какого государства подлежит ответственности Медетов?

№2. Неизвестный мужчина, находящийся в нетрезвом состоянии, выразил крайнее недовольство качеством обслуживания в ресторане, вступил в перепалку с официантом, в ходе которой нанес последнему несколько ударов кулаком по лицу. В ходе установления личности было выявлено, что мужчина является дипломатом иностранного государства в Казахстане. Согласно заключению судебно-медицинской экспертизы, здоровью официанта был причинен тяжкий вред.

Как в данной ситуации должен решаться вопрос об уголовной ответственности дипломата?

№3. Сапрыкин, сев за руль автомобиля в нетрезвом состоянии, 31 декабря 2014 года совершил наезд на пешехода. От полученных ран потерпевший скончался в городской больнице 1 января 2015 года.

По какому уголовному закону подлежит ответственности Сапрыкин? Для решения кейса сравните ч.2 ст.296 УК РК 1997 года и ч.3 ст.345 УК РК 2014 года.

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №3. Уголовные правонарушения

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие и признаки уголовного правонарушения
- 2) Уголовный проступок
- 3) Преступление и его категории
- 4) Отличие уголовного правонарушения от иных правонарушений

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Комаров, находясь в нетрезвом состоянии, сел в вечернее время в общественный транспорт. Видя хмурые лица пассажиров, он решил развеселить их, и начал громко, на весь, автобус, рассказывать анекдоты, обильно сопровождая их нецензурной лексикой. Убедившись, что его попытки не увенчались успехом, Комаров перешел к непристойным частушкам.

Сравните признаки преступления, предусмотренного ч.1 ст.293 УК РК, и административного правонарушения, предусмотренного ч.1 ст.434 Кодекса РК «Об административных правонарушениях». Решите вопрос об ответственности Комарова.

№2. Определите вид и (или) категорию уголовных правонарушений, предусмотренных статьями Особенной части УК РК.

Примечание: статьи указывает преподаватель.

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №4. Уголовная ответственность и ее основание

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие и основание уголовной ответственности
- 2) Возникновение, реализация и прекращение уголовной ответственности
- 3) Формы реализации уголовной ответственности
- 4) Отличие уголовной ответственности от других видов юридической ответственности

5) Уголовная ответственность и уголовно-правовые отношения

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Ахметов совершил грабеж с проникновением в жилое помещение (п.4) ч.2 ст.191 УК РК) и вскоре был задержан сотрудниками полиции. В ходе досудебного расследования он с целью уклонения от уголовной ответственности сделал ложное сообщение, что преступление совершил его знакомый Рахметов.

Есть ли основание для привлечения Ахметова к уголовной ответственности за заведомо ложный донос (ст.419 УК РК) или заведомо ложные показания (ст.420 УК РК)?

№2. Несовершеннолетний Дауренов 25 мая 2016 года похитил из квартиры своего одноклассника Жолдасова ноутбук, которым тот редко пользовался. Пропажу Жолдасов обнаружил лишь 30 августа и сообщил своему отцу, тот сразу же написал заявление в полицию. В этот же день факт хищения был зарегистрирован в ЕРДР и началось досудебное расследование. Что преступление совершил Дауренов было установлено 3 сентября 2016 года. 20

октября 2016 года состоялось судебное разбирательство по данному уголовному делу, по результатам которого Дауренов был признан виновным в совершении преступления, предусмотренного п.3) ч.2 ст.188 УК РК. На основании ч.2 ст.83 УК РК судья освободил Дауренова от наказания и применил к нему принудительную меру воспитательного воздействия в виде ограничения досуга и установления особых требований к поведению сроком на один год.

На основе приведенных данных определите моменты возникновения и прекращения уголовной ответственности и уголовно-правовых отношений. В какой форме реализована уголовная ответственность?

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №5. Состав уголовного правонарушения

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие и значение состава уголовного правонарушения
- 2) Соотношение понятий уголовного правонарушения и состава уголовного правонарушения
- 3) Элементы и признаки состава уголовного правонарушения
- 4) Виды составов уголовного правонарушения

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

Определите вид составов уголовных правонарушений, предусмотренных статьями Особенной части УК РК:

- а) по степени общественной опасности;
- б) по структуре;
- в) по конструкции.

Примечание: статьи указывает преподаватель.

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №6. Объект уголовного правонарушения

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие и значение объекта уголовного правонарушения
- 2) Виды объектов уголовного правонарушения
- 3) Предмет уголовного правонарушения и личность потерпевшего

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Досымов, находящийся на лечении в пульманологическом отделении областной больницы по поводу пневмонии похитил из процедурного кабинета три ампулы наркотикосодержащего лекарственного препарата. Его действия были квалифицированы по ч.1 ст.298 УК РК.

Определите основной и дополнительный непосредственные объекты преступления, совершенного Досымовым. Что выступает предметом преступления?

№2. Смаилову, являющемуся страстным охотником, когда он гостил в Оренбурге, родственники подарили упаковку патронов к охотничьему карабину

«Сайга-МК». При провозе боеприпасов через Государственную границу Республики Казахстан Смаилов был задержан сотрудниками пограничной службы КНБ РК.

Ознакомьтесь с содержанием статей 234 и 286 УК РК, определите объект и предмет этих уголовных правонарушений.

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №7. Объективная сторона уголовного правонарушения

1. Рассматриваемые вопросы

1) Понятие, признаки и значение объективной стороны уголовного правонарушения

2) Общественно-опасное деяние (действие и бездействие)

3) Общественно-опасное последствие, виды последствий

4) Причинная связь и ее значение в уголовном праве

5) Факультативные признаки объективной стороны уголовного правонарушения

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Сапаров с целью оформления кредита пришел в один из филиалов Альфа-Банка. Обслуживание Сапарова было поручено Мукановой, имеющей небольшой стаж работы в банке. При приеме документов Муканова по невнимательности забыла получить письменное согласие Сапарова на сбор и обработку персональных данных. Несмотря на отсутствие письменного согласия клиента, Муканова запросила информацию о кредитной истории Сапарова в кредитных бюро. На основе полученной информации Сапарову было отказано в выдаче кредита.

Ознакомьтесь с содержанием ч.2 ст.147 УК РК, определите признаки объективной стороны данного преступления. Есть ли они в действиях Мукановой?

№2. Ким начал переход проезжей части улицы на зеленый сигнал светофора, а продолжил на красный сигнал. Когда он появился из-за стоящего в левом ряду автобуса, на него наехал легковой автомобиль. За рулем легкового автомобиля сидела Самалова, которая двигалась на зеленый сигнал светофора. В результате наезда здоровью Кима был причинен вред средней тяжести.

Установите, что является причиной наезда? Ознакомьтесь с содержанием ст.345 УК РК. Подлежит ли Самалова уголовной ответственности по данной статье?

№3. Смирнов и Абдуллин вступили в дискуссию по вопросам религии. В ходе спора Ахметов выразил свое неприязненное отношение к попам, нелестно отзывался по поводу религиозных обрядов в православной вере, принижал достоинство представителей данной конфессии.

Дайте уголовно-правовую оценку действиям Абдуллина. Для этого ознакомьтесь с содержанием ст.174 УК РК, определите признаки объективной стороны данного преступления. Есть ли они в действиях Абдуллина?

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №8. Субъект уголовного правонарушения

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие и признаки субъекта уголовного правонарушения
- 2) Понятие и критерии невменяемости
- 3) Возраст как признак субъекта уголовного правонарушения
- 4) Специальный субъект уголовного правонарушения

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Сейсембаев без видимых причин затеял в кинотеатре скандал: начал придираться к окружающим, громко пел непристойные песни, повредил имущество в кинозале. Прибывшие на место сотрудники полиции обнаружили в кармане Сейсембаева справку об освобождении его из рядов вооруженных сил в связи с психическим расстройством. Сотрудники полиции посчитали его невменяемым и не стали ставить вопрос о привлечении его к уголовной ответственности за хулиганство.

Дайте оценку позиции сотрудников полиции.

№2. Несовершеннолетние Даулов и Порошенко 14 сентября 2016 года попросили у пенсионера Кудасова мопед, чтобы прокатиться. Когда пенсионер отказал им, сговорились между собой, отвлекли пенсионера и угнали мопед, покатались на нем, пока не кончился бензин, и вернули хозяину. Известно, что Даулов родился 14 сентября 2002 года, а Порошенко – 5 мая 2001 года.

Ознакомьтесь с содержанием ст.200 УК РК. Являются ли Даулов и Порошенко субъектами данного преступления?

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №9. Субъективная сторона уголовного правонарушения

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие и признаки субъективной стороны уголовного правонарушения
- 2) Понятие вины в уголовном праве, ее значение
- 3) Формы и виды вины
- 4) Невинное причинение вреда
- 5) Ошибка в уголовном праве и ее влияние на уголовную ответственность

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Находящиеся в нетрезвом состоянии Жомартов и Куликов договорились изнасиловать пьяную Д., которая спала в подъезде дома. Они вынесли ее из подъезда в безлюдное место, изнасиловали и оставили в 20-градусный мороз на улице. От переохлаждения Д. скончалась.

Ознакомьтесь с содержанием ст.120 УК РК. Определите форму вины в действиях Жомартова и Куликова. Что такое двойная вина?

№2. Сотрудник организации, оказывающей услуги по дератизации (истреблению грызунов), Комаров при производстве сплошной дератизации населенного пункта «Егінді» химическим способом неправильно рассчитал дозу

ядов для опыливания нор и троп грызунов. В результате этого большое число жителей населенного пункта «Егінді» отравились парами ядов.

Решите вопрос об уголовной ответственности Комарова. Для этого ознакомьтесь с содержанием статей 184 и 304 УК РК, определите признаки субъективной стороны этих преступлений.

№3. В должностные обязанности сотрудницы Отдела опеки и попечительства Департамента по защите прав детей города Астана Камаловой входила подготовка документов и материалов для суда по вопросам усыновления (удочерения). Из-за недобросовестного отношения Камаловой к своим должностным обязанностям, в суд была предоставлена недостоверная информация о согласии на удочерение самого ребенка, и 12-летняя Маша была удочерена без ее согласия.

Решите вопрос об уголовной ответственности Камаловой. Для этого ознакомьтесь с содержанием ст.137 УК РК, определите признаки субъективной стороны этого уголовного проступка. Что такое невинное причинение вреда?

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №10. Множественность уголовных правонарушений

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие множественности уголовных правонарушений
- 2) Виды единичных сложных уголовных правонарушений, их отличие от множественности
- 3) Формы множественности уголовных правонарушений
 - а) Неоднократность уголовных правонарушений
 - б) Совокупность уголовных правонарушений
 - в) Рецидив преступлений

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Камалова, работавшая кассиром в магазине, в течение пяти месяцев систематически забирала из кассы денежные суммы, не превышающие 1 тыс. тенге, и тратила их на личные нужды (ст.189 УК РК). Таким образом она похитила 130 тыс. тенге.

Есть ли в действиях Камаловой множественность уголовных правонарушений?

№2. Досымов, управляя транспортным средством, нарушил правила дорожного движения и совершил наезд на пешехода Саматову (ст.345 УК РК). Здоровью Саматовой был причинен тяжкий вред. Досымов, увидев, что потерпевшая лежит без движения, скрылся с места дорожно-транспортного происшествия (ст.347 УК РК).

Есть ли в действиях Досымова множественность уголовных правонарушений?

№3. Серкебаев был осужден к трем годам лишения свободы за уничтожение чужого имущества путем поджога по п.1) ч.2 ст.202 УК РК. По

истечении трех лет после отбытия наказания он был задержан при попытке хищения лошади из фермы Закишева (ч.3 ст.24, п.3) ч.2 ст.188 УК РК).

Есть ли в действиях Серкебаева множественность уголовных правонарушений?

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №11. Стадии совершения уголовного правонарушения

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие стадии совершения умышленного преступления
- 2) Приготовление к преступлению как вид неоконченного преступления
- 3) Покушение на преступление как вид неоконченного преступления
- 4) Добровольный отказ от уголовного правонарушения
- 5) Оконченное уголовное правонарушение

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Шохов и Даутов поймали на улице гражданина Еремина. Шохов, угрожая ножом, потребовал у Еремина деньги, а Даутов обыскал его. Не найдя денег, они отпустили Еремина. Через некоторое время Шохов и Даутов были задержаны.

Определите стадию преступления, совершенного Шоховым и Даутовым, обоснуйте свое решение.

№2. Насырова, проживавшая у старушки А., решила отравить ее и завладеть квартирой. С этой целью Насырова подсыпала яд в тарелку с супом, предназначенным для старушки. После приема пищи А. почувствовала себя плохо. Увидев страдания старушки, Насырова пожалела ее и вызвала скорую помощь, сообщила врачу, какой яд подсыпала в еду. Благодаря вовремя оказанной медицинской помощи, А. осталась жива и полностью выздоровела.

Подлежит ли Насырова уголовной ответственности за покушение на жизнь А.?

№3. Шегенбаев в вечернее время суток пригласил гражданку К. прокатиться на мотоцикле. После прогулки по городку он привез К. в безлюдное место с целью изнасилования. Когда подъехали к лесопосадке, Шегенбаев остановил мотоцикл и, несмотря на сопротивление, положил К. на землю и попытался совершить с ней половой акт. В это время К. сообщила ему, что страдает заразным венерическим заболеванием. Услышав это, Шегенбаев ударил ее по лицу, сел в мотоцикл и уехал.

Решите вопрос об ответственности Шегенбаева. Определите стадию совершения преступления. Можно ли полагать, что Шегенбаев добровольно отказался от совершения преступления?

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №12. Соучастие в уголовном правонарушении

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие и признаки соучастия в уголовном правонарушении

- 2) Виды соучастников уголовного правонарушения
- 3) Формы соучастия в уголовном правонарушении
- 4) Основание и пределы уголовной ответственности соучастников
- 5) Прикосновенность к преступлению

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Фокин и Сараев очищали от строительного мусора крышу строящегося многоэтажного здания. Не убедившись в отсутствии людей, они вдвоем сбросили с крыши тяжелое бревно. Бревно упало на голову стоящего внизу рабочего, в результате чего тот скончался.

Можно ли считать, что Фокин и Сараев совершили деяние в соучастии?

№2. Сапаров и Даулетов после совместного распития спиртных напитков из хулиганских побуждений избили Толепова, нанося удары в область головы и шеи, ногами, обутыми в кирзовые сапоги. Потерпевший через несколько минут после начала избиения скончался. Суд решил, что причиняя смерть Толепову, виновные действовали с косвенным умыслом.

Можно ли полагать, что Сапаров и Даулетов являются соучастниками убийства?

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №13. Обстоятельства, исключаящие общественную опасность и противоправность деяния

1. Рассматриваемые вопросы

1) Понятие обстоятельств, исключаящих общественную опасность и противоправность деяния

2) Виды обстоятельств, исключаящих общественную опасность и противоправность деяния

а) Необходимая оборона

б) Задержание лица, совершившего посягательство

в) Крайняя необходимость

г) Осуществление оперативно-розыскных, контрразведывательных мероприятий или негласных следственных действий

д) Обоснованный риск

е) Физическое или психическое принуждение

ж) Исполнение приказа или распоряжения

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

Сидоров находился в гостях в квартире своего пасынка Дмитриева. В это время в квартиру, взломав дверь монтировкой, ворвались находящиеся в нетрезвом состоянии Попов и Осин. Попав таким образом в квартиру, они вели себя агрессивно, сопровождали свои действия нецензурной бранью, затем начали избивать хозяина квартиры. Когда жена Дмитриева Елена хотела убежать на улицу, Попов, имея в руках монтировку, схватил ее за шею, а Осин стал наносить телесные повреждения. Елена стала кричать и звать на помощь. В это время из кухни вышел Сидоров, чистивший картофель. Когда Попов замахнулся на него монтировкой, Сидоров имевшимся в руке кухонным

ножом нанес один удар в область груди и прекратил их неправомерные действия. После этого Сидоров пошел к соседям и попросил вызвать скорую помощь, затем помог медикам вынести еще живого Попова и отправить в больницу. В больнице Попов, не приходя в сознание скончался.

Можно ли признать, что Сидоров, причиняя смерть Попову, действовал в состоянии необходимой обороны?

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №14. Понятие и цели наказания

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие, признаки и сущность наказания
- 2) Цели наказания
- 3) Отличие наказания от иных мер уголовно-правового воздействия

2. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №15. Система и виды наказаний

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие и значение системы наказаний
- 2) Основные наказания, назначаемые за уголовные проступки
- 3) Основные наказания, назначаемые за преступления
- 4) Дополнительные наказания, назначаемые за уголовные правонарушения

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы) , задания

№1. Лекерова, студентка одного из вузов Астаны, в свободное от учебы время работала официанткой в одном из кафе торгово-развлекательного центра «Хан шатыр». Уходя с работы поздно вечером, Лекерова тайно похитила в одном из бутиков зимнюю куртку. Ее действия были квалифицированы по ч.1 ст.188 УК РК. С учетом положительной характеристики с места учебы, чистосердечного раскаяния суд посчитал целесообразным назначение ей наказания, не связанного с лишением свободы. Поэтому суд определил Лекеровой исправительные работы в размере 1 134 500 тенге (500 МРП) с ежемесячным удержанием 20% заработной платы.

Дайте оценку правильности назначения наказания.

№2. Оразбеков, работая главным хирургом районной больницы, недобросовестно отнесся к выполнению своих профессиональных обязанностей, что привело к смерти пациента. Его действия были квалифицированы по ч.3 ст.317 УК РК. Суд назначил ему по данной статье два года лишения свободы, а в качестве дополнительного наказания лишил права заниматься медицинской деятельностью сроком на три года. В период отбывания наказания администрация учреждения, где он отбывал наказание, привлекла его к работе в качестве медбрата в медпункте учреждения.

Дайте оценку действиям администрации учреждения.

№3. За особо дерзкое нарушение общественного порядка, связанного с сопротивлением представителю власти, Рамазанов был привлечен к уголовной

ответственности по п.2) ч.3 ст.293 УК РК. Признав его виновным в совершении указанного преступления, суд назначил Рамазанову семь лет лишения свободы с отбыванием наказания в учреждении уголовно-исполнительной системы максимальной безопасности.

Дайте оценку законности решения суда. Назовите круг вопросов, подлежащих решению при назначении наказания в виде лишения свободы.

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №16. Назначение наказания

1. Рассматриваемые вопросы

1) Понятие общих начал назначения наказания, требования, составляющие их содержание

2) Назначение более мягкого наказания, чем предусмотрено за данное уголовное правонарушение

3) Назначение наказания по совокупности уголовных правонарушений и приговоров.

4) Частные (специальные) начала назначения наказания.

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. 18-летний Тусупов был привлечен к уголовной ответственности по ч.2 ст.297 УК РК за приобретение и хранение 685 граммов марихуаны с целью сбыта. При назначении наказания суд признал исключительным следующую совокупность смягчающих обстоятельств: молодость Тусупова, заболевание его матери эпилепсией, смерть близких родственников (братьев), положительную характеристику по месту жительства, полное признание вины и чистосердечное раскаяние. На основании этого суд назначил Тусупову три года лишения свободы.

Дайте оценку решению суда. Соблюдены ли требования закона об основании назначения более мягкого наказания, чем предусмотрено за данное уголовное правонарушение? Какой из приемов смягчения наказания применен судом?

№2. Совершивший разбойное нападение Азизов по п.2) ч.4 ст.192 УК РК был осужден к двенадцати годам лишения свободы. После отбытия восьми лет лишения свободы он был судом условно-досрочно освобожден от дальнейшего отбывания наказания. По истечении двух лет Азизов совершил новое преступление, которое было квалифицировано по п.1) ч.2 ст.191 УК РК как грабеж с применением насилия, не опасного для жизни или здоровья потерпевшего. За последнее преступление суд назначил ему шесть лет лишения свободы.

На основе приведенных данных определите окончательное наказание Азизову.

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №17. Условное осуждение

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие и правовая природа условного осуждения
- 2) Основание и условия применения условного осуждения
- 3) Пробационный контроль при условном осуждении
- 4) Основания и порядок отмены условного осуждения

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. За совершение преступления, предусмотренного п.2) ч.2 ст.188 УК РК, суд назначил Закирову четыре года лишения свободы. С учетом личности виновного, смягчающих и отягчающих обстоятельств суд применил к нему условное осуждение и определил на весь срок назначенного наказания пробационный контроль. При этом суд возложил на Закирова обязанность не менять постоянного места жительства без уведомления службы пробации.

В период пробационного контроля Закиров без уведомления службы пробации переехал в другой населенный пункт. После установления места его проживания инспектор службы пробации вынес постановление о продлении срока пробационного контроля на один год.

Дайте оценку законности решения инспектора. Каковы правовые последствия неисполнения условно осужденным обязанностей, возложенных на него судом?

№2. Семнадцатилетнему Сулейменову, совершившему преступление, предусмотренное п.2) ч.3 ст.293 УК РК, суд назначил три года лишения свободы. С учетом личности виновного, смягчающих и отягчающих обстоятельств суд применил к нему условное осуждение и определил на весь срок назначенного наказания пробационный контроль. Наряду с этим суд назначил Сулейменову принудительную меру воспитательного воздействия в виде возложения обязанности загладить причиненный вред.

Дайте оценку правильности решения суда. Каковы особенности применения условного осуждения к несовершеннолетним?

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №18. Освобождение от уголовной ответственности

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие освобождения от уголовной ответственности
- 2) Общие виды освобождения от уголовной ответственности
- 3) Специальные виды освобождения от уголовной ответственности

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания)

№1. Житель п.Коктал Кондаков в отсутствие соседа Семенова проник в его дом и похитил ноутбук. После возвращения Семенова из командировки по его заявлению было возбуждено уголовное дело по факту кражи. Испугавшись ответственности и зная, что его разоблачение дело времени, Кондаков явился к Семенову с повинной и возвратил похищенное. После распития «мировой» Кондаков был прощен соседом.

Имеются ли основания для освобождения Кондакова от уголовной ответственности?

№2. Кабаев и его приятель Супрунов в октябре 2010 года в нетрезвом состоянии совершили разбойное нападение на случайного прохожего. Через месяц после указанного события Кабаев получил приглашение на работу и уехал в Южную Корею. В это время личность нападавших еще не была установлена. После установления личности нападавших, Супрунов был привлечен к уголовной ответственности по п.«а» ч.2 ст.179 УК РК 1997 года (п.1 ч.2 ст.192 УК РК) и осужден к шести годам лишения свободы. Местонахождение Кабаева так и не было установлено. Кабаев вернулся в Казахстан лишь спустя семь лет, когда Супрунов отбыл назначенное наказание.

Решите вопрос об уголовной ответственности Кабаева.

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №19. Освобождение от наказания. Судимость

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Понятие освобождения от наказания
- 2) Виды освобождения от наказания
- 3) Судимость и ее правовые последствия

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Осужденный за убийство к восьми годам лишения свободы Михайлов после оглашения приговора совершил побег из зала суда и только через 10 лет был задержан сотрудниками уголовного розыска.

Возможно ли освобождение Михайлова от наказания в связи с истечением срока давности обвинительного приговора?

№2. Елемесов, осужденный к десяти годам лишения свободы по ч.2 ст.237 УК РК 1997 года (ч.2 ст.268 УК РК 2014 года), отбывал наказание в исправительной колонии строгого режима (учреждении уголовно-исполнительной системы максимальной безопасности). В период отбывания наказания он вел себя примерно, фактически отбыл семь лет назначенного судом наказания.

Решите вопрос о возможности условно-досрочного освобождения Елемесова от дальнейшего отбывания наказания.

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №20. Уголовная ответственность несовершеннолетних

1. Рассматриваемые вопросы

- 1) Общие вопросы уголовной ответственности несовершеннолетних
- 2) Наказания, назначаемые несовершеннолетним.
- 3) Принудительные меры воспитательного воздействия
- 4) Особенности освобождения несовершеннолетних от уголовной ответственности и наказания

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Шестнадцатилетний Алмасов перестал слушаться родителей, забросил учебу в школе. Воспользовавшись отсутствием хозяев, украл из соседнего дома планшет Samsung. Суд квалифицировал его действия по п.3) ч.2 ст.188 УК РК как кражу с проникновением в жилое помещение.

Какое наказание, из предусмотренных в санкции, и в каких пределах может быть назначено Алмасову? Какие ограничения по их срокам и размерам предусматривает закон?

№2. Семнадцатилетний Тимохин был осужден за грабеж с применением насилия, не опасного для жизни или здоровья потерпевшего, по ч.1 ст.191 УК РК к трем годам лишения свободы с отбыванием в учреждении уголовно-исполнительной системы средней безопасности для содержания несовершеннолетних. Известно, что к моменту вынесения обвинительного приговора Тимохину уже исполнилось восемнадцать лет.

Дайте оценку законности решения суда.

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

Тема №21. Принудительные меры медицинского характера

1. Рассматриваемые вопросы

1) Основания и цели применения принудительных мер медицинского характера.

2) Виды принудительных мер медицинского характера

3) Продление, изменение и прекращение применения принудительных мер медицинского характера

2. Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

Может ли суд лицам, осужденным за преступления, совершенные в состоянии вменяемости, но нуждающимся в лечении от алкоголизма, наркомании (токсикомании) либо в лечении психических расстройств, не исключающих вменяемости, назначить принудительные меры медицинского характера в соответствии с УК РК?

3. Рекомендуемые источники

Указаны к соответствующей теме лекционного занятия.

IV. Примерный перечень тем, отведенных на самостоятельное изучение

Тема № 1. Понятие, задачи, система и принципы уголовного права *Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания*

Подготовьте сообщение на тему «Место нормативных постановлений Верховного Суда Республики Казахстан в системе источников уголовного права».

Тема №2. Уголовный закон

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Свиридов, проникший в квартиру Жалгасова через окно, и, похитивший ювелирные украшения, был задержан сотрудниками полиции. В ходе досудебного расследования было установлено, что Свиридов, являющийся гражданином Российской Федерации, на родине отбыл 5 лет лишения свободы за разбойное нападение, и, что судимость по этому преступлению еще не погашена.

По закону какого государства Свиридов подлежит уголовной ответственности? Имеет ли уголовно-правовое значение судимость на территории другого государства?

№2. Гражданин Швеции Хольм, находясь в Казахстане, был задержан в связи с делом об убийстве. На досудебном расследовании выяснилось, что год назад, будучи у себя на родине, Хольм участвовал в выпуске фальшивых денежных купюр Республики Казахстан достоинством 5000 тенге.

Подлежит ли Хольм уголовной ответственности по УК РК за изготовление фальшивых денежных купюр Республики Казахстан? Изменится ли ваше решение, если Хольм участвовал в изготовлении фальшивых долларов Австралии? Решите вопрос о действии уголовного закона в отношении преступлений, совершенных за пределами Республики Казахстан?

Тема №3. Уголовные правонарушения

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Житель г.Уральск Тукеев во время экзаменационной сессии в состоянии алкогольного опьянения по предварительному сговору с группой студентов этого института, со двора дома № 36 микрорайона «Орбита» угнал лошадь, принадлежащую М., запряженную в телегу. На крики выбежавшего из дома М. они не реагировали. Потерпевший на попутной машине догнал их и попытался задержать, однако они оказали сопротивление, избили его, причинив телесные повреждения средней тяжести.

В ходе следствия было установлено, что лошадь они угнали с целью покататься, умысла на ее похищение у них не было.

Есть ли в действиях студентов признаки уголовного правонарушения?

№2. Искандеров ночью незаконно проник в продуктовый киоск и при выходе из нее был задержан работником полиции. У него было изъято 3 пачки печенья «Рахат». На допросе Искандеров показал, что имел намерение

похитить денежную выручку, но денег в киоске не нашел, поэтому взял печенье.

Что понимается под малозначительностью деяния? Имеются ли основания для прекращения уголовного дела по признаку малозначительности совершенного Искандеровым деяния?

Тема №5. Состав уголовного правонарушения

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

Определите виды составов уголовных правонарушений, предусмотренных следующими главами Особенности части УК РК:

1-группа: Уголовные правонарушения против личности

2-группа: Уголовные правонарушения в сфере экономической деятельности

3-группа: Уголовные правонарушения против общественной безопасности и общественного порядка

Примечание: На группы распределяет преподаватель.

Тема №6. Объект уголовного правонарушения

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Пивнов, остановившись на ночлег у своего дальнего родственника Шилова, служившего участковым полицейским, похитил у хозяина пистолет системы «ПМ» и 16 патронов к нему, которые были выданы Шилову в качестве служебного оружия.

Вечером следующего дня Пивнов, угрожая похищенным пистолетом, отнял дневную выручку продавца ларька.

Определите объект и предмет преступления. В чем разница между предметом преступления и орудием совершения преступления?

№2. На тропинке, ведущей через лес от станции к населенному пункту, Бердибеков вечером встретил Медеуову, потребовал снять кожаную куртку, кольцо и вместе с сумочкой отдать ему. Медеуова не выполнила требований, вырвалась и попыталась убежать. Бердибеков догнал её, сбил с ног, повторил свои требования и два раза ударил Медеуову кастетом в область груди, причинив её здоровью вред средней тяжести. Отобрав указанные вещи, Бердибеков скрылся в лесу. Деяние Бердибекова квалифицировано по ст.192 УК РК как разбойное нападение.

Определите объект, предмет и средства посягательства.

Тема №7. Объективная сторона уголовного правонарушения

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Водитель грузовика Кыдырбаев, возвращаясь из рейса в автопарк, на проселочной дороге в нарушение правил дорожного движения взял попутчиков и посадил их в кузов, не оборудованный для перевозки пассажиров. В пути следования один из них, проезжая мимо своего дома, выпрыгнул из машины, но попал под колесо грузовика и был задавлен.

Существует ли причинная связь между допущенным Кыдырбаевым нарушением правил движения на автотранспорте и наступлением смерти потерпевшего?

№2. Шофер автобуса Мусаев, стремясь избежать наезда на пешехода, переходившего улицу в неполюженном месте, резко затормозил. Пассажир автобуса Дарибаев, пытаясь ухватиться за поручень, толкнул плечом в лицо Куклину, причинив ее здоровью вред средней тяжести.

Можно ли считать, что Дарибаев совершил действие в уголовно-правовом смысле? Решите вопрос о его ответственности.

Тема №8. Субъект уголовного правонарушения

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Миронов, будучи в нетрезвом состоянии, на улице поспорился с Алдановым, тоже пьяным. Скандал предотвратила жена Миронова, которая увела мужа домой. Догнав их, Алданов стал выражаться нецензурными словами. Тогда Миронов снял с себя пиджак, передал его жене со словами «как бы не порвать и не испачкать» и нанес Алданову несколько ударов кулаком по голове. От полученных повреждений Алданов умер. В суде Миронов пояснил, что был пьян, поэтому в момент совершения преступления не осознавал характер и опасность своих действий.

Что значит «осознавать фактический характер и общественную опасность своего деяния»? Подлежит ли Миронов уголовной ответственности?

№2. 55-летний Баймагамбетов женился на 20-летней Мониной. Через некоторое время он стал подозревать ее в супружеской неверности. Желая отомстить за измену, Баймагамбетов в порыве ярости задушил жену.

Проведенной в ходе досудебного расследования судебно-психиатрической экспертизой установлено, что Баймагамбетов при совершении убийства был вменяем, однако к моменту судебного заседания заболел паранойей, лишившей его способности осознавать фактический характер, общественную опасность своих действий и руководить ими.

Подлежит ли Баймагамбетов уголовной ответственности за убийство?

Тема №9. Субъективная сторона уголовного правонарушения

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

Пак садилась в маршрутный автобус, которым управлял водитель Ахмадов. Она успела подняться лишь на одну ступеньку, когда автобус с открытой дверью тронулся с места. Не удержавшись, Пак выпала из автобуса, в результате чего ее здоровью был причинен тяжкий вред.

Определите форму и вид вины. Мотивируйте свое решение, опираясь на обстоятельства дела.

Дарханов после выхода из ресторана под утро решил снова выпить. Поскольку продуктовые магазины были еще закрыты, он разбил стекло в окне одного из них, проник внутрь и взял бутылку вина, оставив на прилавке деньги за нее. Через некоторое время Дарханова задержали.

Ознакомьтесь с п.17) ст.3 УК РК, проанализируйте субъективную сторону хищения. Содержатся ли в поведении Дарханова признаки субъективной стороны хищения?

Тема №10. Множественность уголовных правонарушений
Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Капасов был осужден за хулиганство, сопровождавшееся с применением насилия к гражданам (ч.1 ст.293 УК РК), к 2 годам лишения свободы. Сразу после освобождения из мест лишения свободы Капасов совершил хулиганство, связанное с сопротивлением представителю власти (п.2) ч.2 ст.293 УК РК).

Можно ли признать в действиях Капасова неоднократность преступлений?

№2. Фазылова за умышленное причинение средней тяжести вреда здоровью из хулиганских побуждений была осуждена к штрафу в размере 500 МРП. Через девять месяцев Фазылова была осуждена к двум годам лишения свободы за причинение физических страданий путем систематического нанесения побоев (истязание). Через год после освобождения из мест лишения свободы Фазылова причинила здоровью соседки по общежитию легкий вред.

Имеется ли в действиях Фазыловой множественность уголовных правонарушений? Можно ли в данной ситуации говорить о рецидиве преступлений?

Тема №11. Стадии совершения уголовного правонарушения
Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Безработный Абдулов в сильной степени алкогольного опьянения вошел в магазин и попросил у продавщицы бутылку водки. Когда продавщица Темирова поставила на прилавок бутылку водки, Абдулов схватил ее и побежал к выходу. На бегу откупорив бутылку, он отхлебнул половину водки. Однако до выхода Абдулов не добрался – ноги не выдержали, и он, уютно улегшись у дверей, заснул. Разбудил его уже наряд полиции.

Действия Абдулова были квалифицированы как грабеж, который считается оконченным с момента, когда имущество изъято и виновный имеет реальную возможность пользоваться или распоряжаться им по своему усмотрению.

На какой стадии предварительной преступной деятельности было прервано преступление Абдулова? Как это отразится на его уголовной ответственности? От чего зависит момент окончания отдельных видов уголовных правонарушений?

№2. Водитель автомобиля Аубакиров посадил в кабину Жумашеву, пообещав довести ее до дома. В пути следования он свернул с трассы и предложил ей вступить с ним в половое сношение, но получил отказ. Угрожая лишить потерпевшую жизни, Аубакиров приставил отвертку к ее шее и повторил требование. Жумашева сказала, что подруга, провожавшая ее, записала номер автомобиля и, если с ней что-нибудь случится, то Аубакиров

понесет ответственность. После этого Аубакиров домогательства прекратил и довез Жумашеву до нужного населенного пункта, высадил и уехал.

Дайте оценку действиям Аубакирова? Имеются ли в действиях Аубакирова признаки добровольного отказа?

Тема №12. Соучастие в уголовном правонарушении

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Дулатов, Орманов и Верин совместно распивали спиртные напитки. Во время застолья между ними произошла ссора, перешедшая в драку. Дулатов и Верин на почве неприязненных отношений избивали Орманова, нанеся удары руками и ногами. Своими действиями они причинили здоровью Орманова тяжкий вред.

Установите наличие признаков соучастия в уголовном правонарушении. К какому виду соучастников следует отнести Дулатова и Верина? Установите форму соучастия в уголовном правонарушении.

№2. В 2009 году жители г. Караганда Вячеслав Кузин, его жена Светлана и их сын Эдуард создали преступную группу, в которую вошли еще 6 человек. Группа установила криминальный контроль (обложила «данью») за деятельностью предпринимателей и предприятий города и окрестных районов, в том числе таких крупных как автоагрегатный завод и ковровая фабрика. Тех, кто не хотел покоряться избивали, а их имущество уничтожали. В 2012 году был убит Кудряшов, с которым Кузин не поделил сферы влияния, в 2013 году – Григоренко, являющийся крупным акционером ковровой фабрики. В 2014 году для расширения деятельности группировки В. Кузин создал охранную фирму, через которую организовывались незаконные прослушивания и запись телефонных переговоров интересующих главари лиц. Сотрудники фирмы участвовали в нападениях на неугодных лиц.

Определите вид преступной группы. Охарактеризуйте условия и пределы ответственности лиц, создавших преступную группу, а равно ее участников?

Тема №13. Обстоятельства, исключаящие общественную опасность и противоправность деяния

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Нуржанов поздно вечером возвращался домой с вечеринки. Улица была пустынная, и Нуржанов стал опасаться нападения. Вдруг он услышал, что сзади кто-то окрикнул его и спросил, нет ли у него закурить. Решив, что подвергся нападению, Нуржанов остановился и вытащил нож. Когда прохожий подошел к Нуржанову и полез в карман, как выяснилось в последствии, за папиросами, Нуржанов ни слова не говоря, ударил подошедшего гражданина ножом в левую половину груди, причинив ему смертельное ранение.

Имеются ли в данной ситуации обстоятельства, исключаящие общественную опасность и противоправность деяния Нуржанова? Если да, то о каком обстоятельстве, исключаящем уголовную ответственность идет речь? Соблюдены ли условия его правомерности?

№2. Козлов, в сильной степени алкогольного опьянения зашел во двор дома Колесова и потребовал, чтобы Царева, находившаяся во дворе, вызвала Колесова из дома. Когда Царева ответила отказом на его требования, Козлов оскорбил ее и стал стучать в дверь и окна, нарушая покой жильцов. Колесов, желая успокоить Козлова открыл дверь и впустил его в дом. Козлов, войдя в прихожую, несколько раз ударил Колесова руками и ногами, причинив легкий вред здоровью. Затем он увидел нож на полке, схватил его и попытался ударить ножом Колесова. Однако Колесову в борьбе удалось вырвать нож и, отражая нападение ударить им Козлова в грудь. От полученного ранения Козлов скончался.

Можно ли считать Колесова действовавшим в состоянии необходимой обороны?

Тема №15. Система и виды наказаний

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Составьте и заполните таблицу, дающую характеристику видов наказаний, предусмотренных действующим уголовным законодательством РК. В таблице отразите следующие моменты: название наказания; вид (основное, дополнительное); карательное содержание; срок или размер; ограничения по применению; замена в случае уклонения.

№2. Гражданин Рустемов за совершение уголовного проступка, предусмотренного ч.1 ст.187 УК РК, был приговорен к наказанию в виде привлечения к общественным работам. После рассмотрения дела он предоставил справку о том, что является инвалидом II группы.

Какое решение должно быть принято судом?

№3. В суд поступило представление службы пробации в отношении гражданина Утепова, злостно уклоняющегося от выполнения обязанностей, возложенных на него судом при назначении наказания в виде ограничения свободы.

В чем состоит карательное содержание наказания в виде ограничения свободы? Какое решение может принять суд в данном случае?

Тема №16. Назначение наказания

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Кретов, находясь в магазине, обратил внимание, что в секции мужской одежды никого нет. Воспользовавшись этим обстоятельством, Кретов быстро снял свою старую куртку и надел вместо него кожаную куртку, висевшую на вешалке. После этого он попытался скрыться, но был задержан на выходе охранниками магазина. Действия Кретова были квалифицированы по ч.3 ст.24, ч.1 ст.188 УК РК. Суд назначил ему два года и шесть месяцев лишения свободы.

Дайте оценку законности решения суда. Соблюдены ли правила назначения наказания за неоконченное преступление?

№2. Капанов осужден по п.1) ч. 2 ст. 188 УК РК к лишению свободы сроком на два года. Он признан виновным в совершении кражи чужого имущества группой лиц по предварительному сговору. В апелляционной жалобе

адвокат, не оспаривая правильности квалификации действий Капанова, просит изменить меру наказания на не связанную с лишением свободы, считая назначенное наказание чрезмерно суровым. По его мнению, оно определено без учета возмещения Капановым ущерба, его раскаяния в содеянном, положительных характеристик. Кроме того, адвокат считает необоснованным ссылки в приговоре на то, что Капанов ранее привлекался к уголовной ответственности, скрывался от органов следствия и вновь совершил корыстное преступление.

Примите решение по апелляционной жалобе. Аргументированно оцените ее доводы.

Тема №17. Условное осуждение

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Уральский городской суд, признав Николаева виновным в совершении преступления, предусмотренного ч.2 ст.345 УК РК, назначил ему в качестве основного наказания два года лишения свободы, а в качестве дополнительного – лишение права управлять транспортным средством сроком на два года и постановил считать назначенные наказания (и основное, и дополнительное) условными. Заместитель Генерального прокурора РК принес протест на приговор суда в связи с его незаконностью.

Дайте оценку решению суда. Как решается судьба дополнительных наказаний при условном осуждении?

№2. За незаконное хранение наркотических средств в особо крупном размере без цели сбыта (ч.4 ст.296 УК РК) Пернебаев был осужден к трем годам лишения свободы. Суд применил к нему условное осуждение с установлением пробационного контроля на весь назначенный срок лишения свободы,

В период пробационного контроля Пернебаев несколько раз без уважительных причин не явился на регистрацию в службу пробации. Инспектор службы пробации сделал ему замечание и разъяснил правовые последствия несоблюдения требований, предъявляемых к его поведению. В ответ на это Пернебаев нецензурно выразился в адрес инспектора и пригрозил ему расправой.

Тогда инспектор службы пробации вынес постановление об отмене условного осуждения и направлении Пернебаева для фактического отбывания назначенного наказания.

Дайте оценку законности решения инспектора. Каковы правовые последствия неявки условно осужденного для регистрации? Каковы основание и порядок отмены условного осуждения?

Тема №18. Освобождение от уголовной ответственности

Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Акбергенов, проходя мимо супермаркета Small, заметил на передней панели автомобиля «Лада» жесткий диск для компьютеров. Он вскрыл переднее правое стекло автомобиля и достал оттуда жесткий диск фирмы

«Lenovo» стоимостью 23 тыс. тенге. После этого Акбергенов был задержан по горячим следам и доставлен в районное отделение полиции.

Во время личного обыска в кармане Акбергенова был обнаружен жесткий диск, который в последующем был возвращен владельцу автомобиля «Лада». Действия Акбергенова были квалифицированы как кража с проникновением в транспортное средство по п.3) ч.2 ст.188 УК РК.

Уголовное дело в отношении Акбергенова было прекращено на основании п.12) ст.35 УПК РК в связи с деятельным раскаянием. В постановлении о прекращении уголовного дела было указано, что Акбергенов «совершил преступление впервые, полностью загладил причиненный преступлением вред и раскаивается в содеянном».

Что понимается под деятельным раскаянием? Дайте оценку обоснованности решения о прекращении уголовного дела.

№2. Управлявший транспортным средством в нетрезвом состоянии Беков сбил пешехода Тучина и причинил его здоровью тяжкий вред (ч.2 ст.345 УК РК). В ходе досудебного расследования Тучин сообщил следователю, что «готов простить Бекова, если тот даст 3 млн. тенге». Бекову затребованная Тучиным сумма показалась завышенной. Следователь посчитал, что в сложившейся ситуации для заглаживания вреда достаточно суммы в 300 тыс. тенге и уговорил Тучина написать заявление о прекращении уголовного дела в отношении Бекова.

Кто определяет размер подлежащего возмещению вреда? Дайте оценку действиям следователя. Можно ли освободить Бекова от уголовной ответственности в связи с примирением с потерпевшим?

Тема №19. Освобождение от наказания. Судимость Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Майор вооруженных сил Бекбулатов во время отбывания наказания в виде лишения свободы за преступление, предусмотренное ч.4 ст.440 УК РК, стал страдать приступами маниакально-депрессивного психоза.

Применительно фабуле задачи поэтапно распишите механизм освобождения от наказания в связи с болезнью.

№2. Осужденная за соучастие в вымогательстве (ст.194 УК РК) к трем годам лишения свободы Жаркынбаева, через 3 месяца после начала отбывания наказания заявила, что она беременна. В ответ на это заявление администрация исправительной колонии заявила, что ходатайство об отсрочке отбывания наказания она отправит через полгода с учетом поведения Жаркынбаевой в этот период.

Жаркынбаева возражала, считая, что отсрочка отбывания наказания должна быть ей предоставлена в обязательном порядке сразу же после удостоверения врачами факта беременности.

Вправе ли была администрация колонии поступить таким образом? Какие варианты решения возможны в данном случае?

Тема №20. Уголовная ответственность несовершеннолетних
Ситуационные задачи (кейсы/мини-кейсы), задания

№1. Составьте и заполните таблицу, дающую характеристику видов принудительных мер воспитательного воздействия, предусмотренных действующим уголовным законодательством РК. В таблице отразите следующие моменты: название меры; содержание меры; срок (если предусмотрен), ограничения по применению.

№2. Шестнадцатилетний Аскарлов перестал посещать школу, пристрастился к спиртному, начал вести антиобщественный образ жизни. 15 октября он из хулиганских побуждений избил соседа, его действия были квалифицированы по п.5) ч.2 ст.107 УК РК. С учетом поведения Аскарлова после совершения преступления суд пришел к выводу, что его исправление может быть достигнуто путем применения принудительных мер воспитательного воздействия. На этом основании суд освободил Аскарлова от наказания и применил к нему принудительные меры воспитательного воздействия в виде передачи под надзор родителей сроком на два года и возложил обязанность принести потерпевшему личные извинения.

Дайте оценку законности решения суда.

V. Список рекомендуемой литературы

Учебная литература

1. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - 500 с.
2. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. /Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. - Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. - 752 с.
3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті жарғы, 2016. - 448 с.
4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. - 504 с.
5. Котова Н.К. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебное пособие. – Алматы: Академия экономики и права, 2013. – 218 с.
6. Джекебаев У.С. Основные принципы уголовного права Республики Казахстан (сравнительный комментарий к книге Дж.Флетчера и А.В.Наумова «Основные концепции современного уголовного права»). - Алматы: Жеті Жарғы, 2001. – 256 с.
7. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть: Курс лекций. /Под ред. И.Ш.Борчашвили. Алматы: Жеті Жарғы, 2006. - 632 с.
8. Ағыбаев А.Н. Қазақстан республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – 768 б.

Научные статьи

1. Аблаева Э.Б. Освобождение от уголовной ответственности в связи с примирением с потерпевшим по новому Уголовному кодексу Республики Казахстан // ҚазҰУ хабаршысы. Заң сер.= Вестник КазНУ. Сер. юридическая. - 2015. - №1. - С. 425-431.
2. Апенев С.М. Научная обоснованность уголовно-правовой нормы как условие их эффективности (или теоретические вопросы классификации форм соучастия) // ҚазҰУ хабаршысы. Халықаралық қатынас. ж/е халықаралық құқық сер.= Вестник КазНУ. Сер. междунар. отношения и междунар. право. - 2015. - №1. - С. 131-138.
3. Аубакиров Е. Доктринальный и законодательный аспекты классификации видов рецидива // Фемида. - 2015. - №1. - С. 17-22.
4. Биебаева А.А. Поощрительные нормы в уголовном праве Республики Казахстан // Право и государство: Научный журнал. – 2014. - №3(64). – С.55-57.
5. Волошин П.В. Современное уголовное законодательство Казахстана, предусматривающее ответственность за совершение преступлений в составе транснациональной организованной группы // Правовая реформа в Казахстане. - 2014. - №4. - С. 36-38.
6. Джансараева Р. О законодательном регулировании смертной казни // Юридическая газета. - 2014. - 6 февраля (№18).

7. Жекебаев У.С. К вопросу о преемственности в уголовном праве // Құқық және мемлекет //Право и государство. - 2013. - №3. - С. 43-47.

8. Кожантаева, Ж. К. Актуальные вопросы освобождения от уголовной ответственности в связи с деятельным раскаянием // ҚазҰУ хабаршысы. Заң сер.= Вестник КазНУ. Сер.юридическая. - 2014. - №3(71). - С. 249-256.

9. Комиссаров В.С. Уголовно-правовое исследование организованной и транснациональной организованной группы, преступной организации и транснациональной преступной организации // Предупреждение преступности. - 2014. - №4. - С. 87-95.

10. Рарог А. И. Законодательные атаки на устои уголовного права // Государство и право. - 2013. - №1. - С. 24-32.

11. Толесбай С. Воспитательная роль наказания за уголовные правонарушения // Заңгер. - 2015. - №10. - С. 80-83.

12. Федоров А.В. Уголовная ответственность юридических лиц за коррупционные преступления // Журнал российского права. - 2015. - №1. - С. 55-63.

13. Чукмаитов Д.С. Рецидив преступлений как важнейший критерий эффективности уголовно-правового воздействия // Құқық және мемлекет=Право и государство. - 2014. - №2. - С. 86-91.

14. Юрченко Р. Концептуальные положения нового УК РК об уголовных наказаниях // Заңгер. - 2014. - №8. - С. 31-36.

Нормативные правовые акты

1. Конституция Республики Казахстан, принятая на республиканском референдуме 30 августа 1995 года. // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»* // http://adilet.zan.kz/rus/docs/K950001000_

2. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»*. <http://adilet.zan.kz/rus/docs/K1400000226>

3. Кодекс Республики Казахстан от 5 июля 2014 года «Об административных правонарушениях» // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»*. // <http://adilet.zan.kz/rus/docs/K1400000235>

4. Кодекс Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»*. // http://adilet.zan.kz/rus/docs/K090000193_

5. Закон Республики Казахстан от 10 марта 2004 года «О ратификации Конвенции о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам» // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»*. // http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z040000531_

6. Закон Республики Казахстан от 16 января 2013 года. «О Государственной границе Республики Казахстан» // *Информационно-правовая*

система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет». // <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1300000070>

7. Закон Республики Казахстан от 28 января 2011 года «О медиации» // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет».* // <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1100000401>

8. Закон Республики Казахстан от 30 декабря 2016 года «О пробации». // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет».* // <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1600000038>

9. Закон Республики Казахстан от 9 июля 2004 года «О профилактике правонарушений среди несовершеннолетних и предупреждении детской безнадзорности и беспризорности». // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет».* // http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z040000591_

10. Постановление Верховного Совета Республики Казахстан от 31 марта 1993 года «О присоединении Республики Казахстан к Венской конвенции о дипломатических сношениях 1961 года». // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет».* // http://adilet.zan.kz/rus/docs/B930005300_

11. Концепция правовой политики Республики Казахстан на период с 2010 до 2020 года, утвержденная Указом Президента Республики Казахстан от 24 августа 2009 года № 858. // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет».* // http://adilet.zan.kz/rus/docs/U090000858_

Нормативные постановления Верховного суда Республики Казахстан

1. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 10 июля 2008 года №1 «О применении норм международных договоров Республики Казахстан». // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет».* // http://adilet.zan.kz/rus/docs/P08000001S_

2. Нормативное постановление Верховного суда Республики Казахстан от 22 декабря 2016 года № 15 «О судебной практике по применению статьи 6 Уголовного кодекса Республики Казахстан». // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет».* // <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P160000015S>

3. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 декабря 2006 года №11 «О квалификации неоднократности и совокупности уголовных правонарушений». // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет».* // http://adilet.zan.kz/rus/docs/P06000011S_

4. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 декабря 2007 года №8 «О применении судами законодательства о рецидиве преступлений». // *Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет».* // http://adilet.zan.kz/rus/docs/P07000008S_

5. Нормативное постановление Верховного Суда РК от 21 июня 2001 года №2 «О некоторых вопросах применения судами законодательства об ответственности за бандитизм и другие уголовные правонарушения, совершенные в соучастии». //Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет». // http://adilet.zan.kz/rus/docs/P01000002S_

6. Нормативное постановление Верховного суда Республики Казахстан от 22 декабря 2016 года № 14 «О некоторых вопросах применения судами законодательства об ответственности за прикосновенность к преступлению и пособничество в уголовном правонарушении». //Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет». // <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P160000014S>

7. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 11 мая 2007 года №2 «О применении законодательства о необходимой обороне». //Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет». // http://adilet.zan.kz/rus/docs/P07000002S_

8. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 июня 2015 года №4 «О некоторых вопросах назначения уголовного наказания». //Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет». // <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P150000004S>

9. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 21 июня 2001 года №4 «О судебной практике по применению статьи 68 Уголовного кодекса Республики Казахстан». //Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет». // http://adilet.zan.kz/rus/docs/P01000004S_

10. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 11 апреля 2002 года №7 «Об освобождении от дальнейшего отбывания наказания в связи с болезнью». //Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет». // http://adilet.zan.kz/rus/docs/P02000007S_

11. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 2 октября 2015 года № 6 «О судебной практике условно-досрочного освобождения от отбывания наказания, замены неотбытой части наказания более мягким видом наказания и сокращения срока назначенного наказания». //Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет». // <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P150000006S>

12. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 11 апреля 2002 года №6 «О судебной практике по делам о преступлениях несовершеннолетних и о вовлечении их в преступную и иную антиобщественную деятельность». //Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет». // http://adilet.zan.kz/rus/docs/P02000006S_

13. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 9 июля 1999 года №8 «О судебной практике по применению принудительных мер медицинского характера». //Информационно-правовая

Решения судов

1. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 4 мая 2010 года по делу №4уп-78-10.
2. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 29 июля 2011 года по делу №2уп-185-11.
3. Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 16 ноября 1999 года по делу №2н-176-99.
4. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 24 июля 2012 года по делу №2уп-186-12.
5. Постановления надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 18 мая 2010 года по делу №2уп-93-10.
6. Постановления надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 26 октября 2010 года по делу №2уп-270-10.
7. Постановления надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 27 сентября 2011 года по делу №2уп-233-11.
8. Постановление коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 22 мая 2002 года по делу №2а-26-2-02.
9. Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 16 ноября 1999 года по делу №2н-176-99.
10. Постановление надзорной судебной коллегии Верховного суда РК от 6 декабря 2011 года по делу №2уп-307-11.
11. Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 20 января 2009 года по делу №2а-16-09.
12. Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 1 июня 1999 года по делу №2н-329-99.
13. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 23 августа 2011 года по делу №2уп-195-11.
14. Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 17 января 2006 года по делу №2а-43-06.
15. Постановление судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда РК от 16 марта 1999 года по делу №2н-179-99.
16. Постановление коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 6 ноября 2002 года по делу №2а-519-02.
17. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 18 января 2011 года по делу №2уп-10-11.
18. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 29 мая 2012 года по делу №2уп-124-12.
19. Постановление надзорной судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 13 марта 2012 года по делу №2уп-67-12.
20. Постановление коллегии по уголовным делам Верховного Суда РК от 18 декабря 2002 года по делу №2н-141-02.

VI. Авторы типовой учебной программы

1. Борчашвили И.Ш. – доктор юридических наук, профессор.
2. Тукиев А.С. – кандидат юридических наук, доцент.
3. Серикбаев А.М. – кандидат юридических наук.
4. Биебаева А.А. – кандидат юридических наук, доцент.